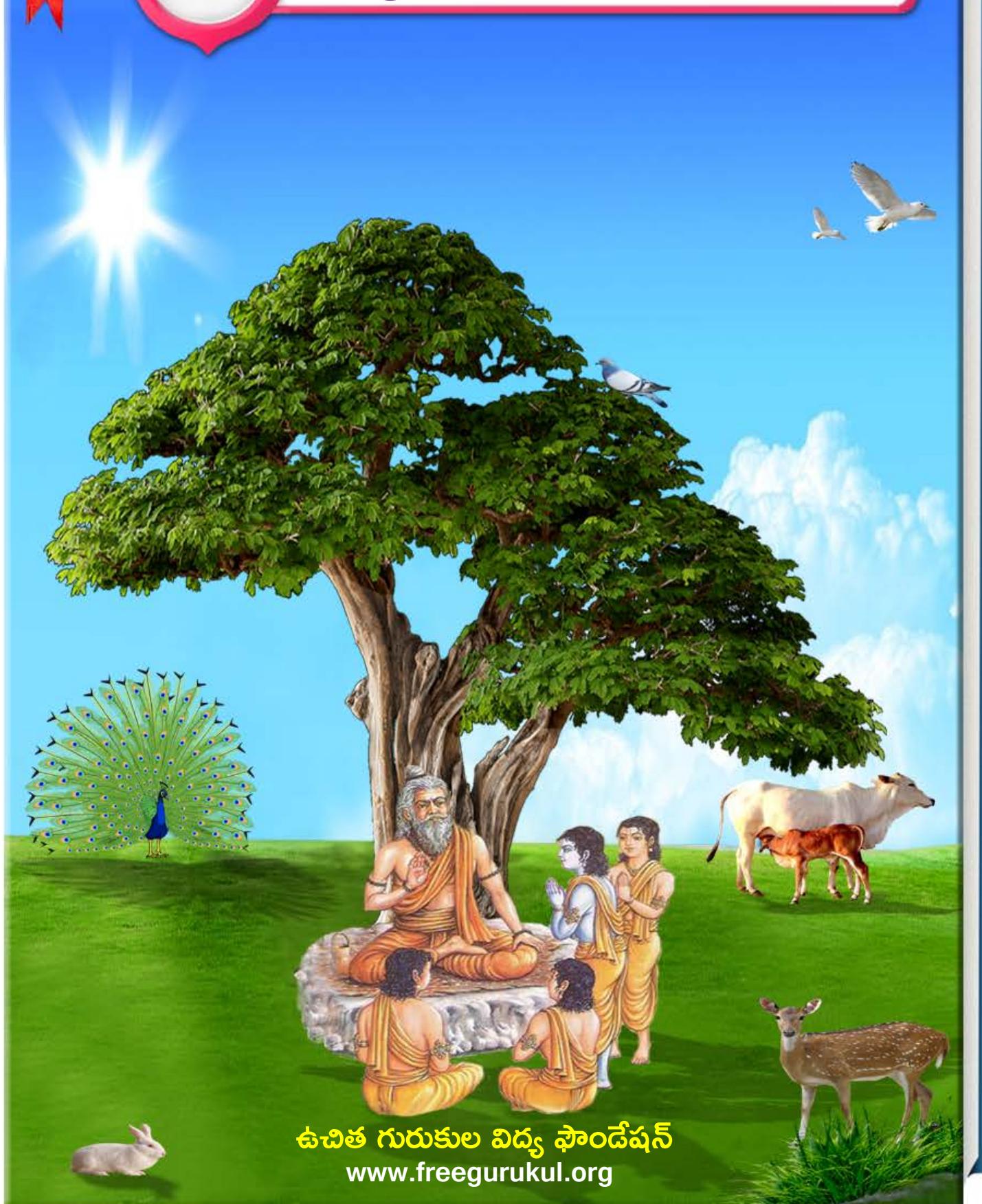

కీర్తనలు

శ్రీ ల వేదుక పాటలు

ఉచిత గురుకుల విద్య పొందేష్టన్
www.freegurukul.org

సదాశివ సమారంభం

గురు దిక్షితాముహ్రి

గురు వెన్కటేశ్వర మహార్షి

గురు శుక మహార్షి

గురు నారద మహార్షి

గురు వాయ్మికీ మహార్షి

గురు కృప

శంకరాచార్య మధ్యమం

గురు గవింద్రుడు

గురు కశ్చేర్ దాసు

గురు శైలశ్రీ మహా ప్రథము

గురు నాన్కు

గురు రామవెంకట స్వామి

గురు నీరబ్రహ్మండ్ర స్వామి

యోగి మేమన

అస్క్రూదాచార్య పర్యంతాం

గురు రమణ మహార్షి

గురు యోగానంద

గురు శ్రీప్రేరణాల ప్రథమాద

గురు మాయాళ స్వామి

గురు విద్యాప్రకాశానంగిరి

గురు రంగ్రెశ్మీల పరమాచార్య

పందే గురుపరంపరాం..

“ఉచిత గురుకుల విద్య పొందేషన్” ద్వారా విలువలు, నైపుణ్యాలతో కూడిన విద్య ఉచితంగా + సులభంగా + ఆకర్షణీయంగా + నాణ్యతతో కూడి అందించే సేవా కార్యక్రమంలో బాగంగా ఈ పుస్తకాన్ని భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ (డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా) నుంచి సేకలించి అందిస్తున్నాము. ఇందుకు మేము వారికి కృతజ్ఞత తెలియజేసుకుంటున్నాము.

సాయి రామ్ వారి సేవల విస్తరణలో బాగంగా ఈ పొందేషన్ స్థాపించబడినది. ఈ స్వచ్ఛంద సంస్కరణ ద్వారానే అన్ని సేవలు అందించబడును. ఇటువంటి పుస్తకాలు మీరు ప్రాసినట్టయితే లేక సేకరిస్తే మాకు తెలియజేయండి. మేము ప్రతి విద్యార్థికి ఉచితంగా అందేలా చేస్తాము, తద్వారా ఉన్నత విలువలు, నైపుణ్యాలు కలిగిన విద్యార్థులను మన దేశానికి అందించవచ్చు. మాతో కలిసి నవ భారత నిర్మాణ కార్యక్రమంలో పనిజేయటకు, భాగస్వామ్యం ఆగుటకు ఆసక్తి ఉంటే సంప్రభించగలరు.

ఈ గ్రంథాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, బిగుమతి(డోస్టోప్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

- 1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: <http://www.new.dli.ernet.in>
- 2) ఉచిత గురుకుల విద్య పొందేషన్ వెబ్ సైట్ : www.freegurukul.org
- 3) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్ : <https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement>
- 4) మొబైల్ అప్: Free Gurukul

గమనిక: భక్తిజ్ఞానం, ధర్మ ప్రచారార్థం ఉచితంగా eBook రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు డిజిటల్ లైబ్రరీ సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది లాభార్జన దృష్టిలోని ఉచిత సేవ. ఈ సేవలో అంతర్జాలంలోని(ఇంటర్నెట్) లైసెన్సు / కాపీరైట్ అభ్యంతరాలు లేనివి అనుకోన్న పుస్తకాలను గ్రహించటం జరిగినది. అనుకోకుండా ఏవైనా అభ్యంతరకరమైనవి ఉన్నచో మాకు తెలుప మనవి, వాటిని తొలగించగలము అని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

Website: www.freegurukul.org

Mobile App: Free Gurukul

email: support@freegurukul.org

Facebook: www.facebook.com/freegurukul Help Line / WhatsApp: 904 202 0123

“మన లక్ష్యం: విలువలు, నైపుణ్యాలతో కూడిన విద్య అనేబి ఉచితంగా + సులభంగా + ఆకర్షణీయంగా + నాణ్యతతో కూడి అందలికి అందించబడాలి “

ఉచిత గురుకుల విద్య పొందేషన్ – Free Gurukul Education Foundation

సర్వం పరమాత్మ పొద సమర్పణమన్న

ಭಾರತ ಪ್ರಭುತ್ವಪು ವೆಬ್ ಸೈಟ್ - ಡಿಜಿಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿ ಅಫ್ ಇಂಡಿಯಾ

<http://www.new.dli.ernet.in>

Digital Library of India: Inc. X

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with CMU, IIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home Vision Mission Goals Benefits Content Selection Current Status People Funding Copyright Policy FAQ RFP

Books

Title: Ramayanam

Author:

Year: to

Subject: Any Subject

Language: Telugu

Scanning Centre: Any Centre

Clear Search

Presentations and Report

Statistics Report

Status Report

Feedback | Suggestions | Problems | Missing links or Books

Click here for PDF collection
DLIMIRROR at IICAA Data Center PUNE

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

Click Here to know More about DLI Now!

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
<ul style="list-style-type: none">Rashtrapati BhavanCMU-BooksSanskritIIT TirupathiKerala Sahitya Akademi	<ul style="list-style-type: none">INSA	<ul style="list-style-type: none">Times of IndiaIndian ExpressThe HinduDeccan HeraldEenaduVaartha	<ul style="list-style-type: none">Tamil Heritage FoundationAnna University NEW!

Title Beginning with.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Author's Last Name

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Year

1850-1900	1901-1910	1911-1920	1921-1930	1931-1940	1941-1950	1951-
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-------

Subject

Astrophysics	Biology	Chemistry	Education	Law	Mathematics	Mythology	Religion	For more subjects...
--------------	---------	-----------	-----------	-----	-------------	-----------	----------	----------------------

Language

Sanskrit	English	Bengali	Hindi	Kannada	Marathi	Tamil	Telugu	Urdu
----------	---------	---------	-------	---------	---------	-------	--------	------

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వవేకానంద

“దానాలలోతెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శేషమైంది! దాని తరువాతిది లోకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అస్వదానం” అని వాయ్సమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ పూర్వులలో నిలిచి ఉండుటదు. లోకమంతటినీ అవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రవారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. స్వాందవ వేదాంతం ఎన్నదూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారు, మతప్రవారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్లిన సన్మానిసి నేనే అని చెప్పేవారు, తమ జ్ఞానిచరిత్ర నెరుగిని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచేతుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొఱధ్వనులలో, యోధులలో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని జిచిపించి, లోకిక జ్ఞానాన్ని సంఘనిర్మాజ విజ్ఞానాన్ని విరివిగా ప్రవారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజుం పుష్టుల రాసుల్ని వికసించజేసే మంచులాగా నిత్యభ్రంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవసరంచించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమాత్మిక ధర్మాలను బోధించదానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికి భారతదేశంలో కొన్ని సంస్కలను నెలకొల్చాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్టులు, జవసంపన్ములు, బుఱువర్తనలు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా వరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇవ్వారక్తి తక్కిన శక్తులన్నీటి కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్కార భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లోంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్టం అయిన ‘ఇచ్చ’ (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహాస్వత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించదానికి కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తాంది. ఆనేక శతాబ్దీలూగా ప్రజలకు క్షద్రసిద్ధాంతాలు నేర్చడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దీల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయట్టాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్నానరూపులమనే మాటను వినదానికినా వారెన్నదూ నోచుకోలేదు. “సిచాతినిచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ వఖిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది” అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పింది. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. *

శ్రీ రస్త
ఘూలిను బృందావం పాటలు
మాను

శ్రీలవేషుకపాటలు
రాజవభాగము.

ఇది

గుండురుజునొ బాగోయి తొలూక్కు.

ఉప్పుగుంఢూరి వాస్తవ్యము

ఘూలి నుబృందుచే,

శ్రీజనోపయోగారము రచించి

ప్రకటించినదిసౌ.

రెండవచ్చు 1000

కాకినాడ :

స్టేట్ అండ్ కో., మద్రాస్ రాంయాను
మద్రితసు.

1921

కాపీరైట్ ఇండియస్ట్రీస్]

[పా 0—12—0.

ప్రమాణముల వ్యాఖ్యానచిక.

శ్రీమత్కృత్యాం మహాత్మువు			
పాటలు	1	వదిన వీడిముపాటు	41
దీవెసలపాటలు	2	వదిన చోం వీడిపాటు	"
తలంటుపాటలు	3	వదిన శత్రీముపాటు	"
సలగుపాటలు	4	వదిన మరముపాటు	42
దృష్టిపాటలు	5	వదిన అముపాటు	"
ఆప్సుషములుత్యై సాటలు	6	వదిన సభాకొంటులముపాటు	43
శుష్ట్యులచుణ్ణపాటలు	7	వదిన లారేపాటు	"
పనుతునలుయపాటలు	8	వదిన ముంగికచోతిపాటు	"
గంధంపాటలు	9	ఒయ్యాలవారమీది పాటలు	44
శూలచండిపాటలు	10	తలుశుద్ధీకపాటలు	"
పెర్కోకుమిడి పాటలు	11	వధువరుల నామశేయముల పాటలు	45
పెంకోకుతుంచిా పాటలు	12	బావ్యంబంతిపాటలు	50
శాసమిపాటలు	13	ఇలచ్చరములపాటలు	52
వదిన నిమిపాటలు	14	వీడిములందుపాటలు	53
వదిన మేలకీలాభుపాట	15	పాపుతుమిచ బోమ్మనపుగింతలపాటలు	54
వదిన తంత్రానమపాట	16	ఒప్పగింతెపాటలు	55
వదిన తెలంకాపాట	17	ఎ స్కోడలపాటలు	57
వదిన సలగుపాట	18	జలక్రీడలపాటలు	58
వదిన స్థూనమపాట	19	లార్డపాటలు	59
వదిన నీరెలు రోకెలు పాట	20	శుష్ట్యోర్జో పండుగపాటలు	60
వదిన తలదుఫ్యపాట	21	మాశ్రాజపాటలు	61
వదిన తిలకమపాట	22	చంపరుల న్నసలపాటలు	"
వదిన కాటుకపాట	23	మోసమపాటలు	62
వదిన ఉనుతుపాట	24	మధుసమిడిము పాటలు	63
వదిన గంధంపాట	25	కుచేర్లాపాట్లుగ్గారముపాటలు	"
వదిన అస్త్రు పస్సురు పాట	26	యక్కిట్లేక్కొంటాముపాటలు	67
	27	మంగళచోకసులపాటలు	76

టీ టి క.

మహాశయులారా,

ఇంతనుమందు నాచే వార్షికుబడిన డాచాటలగ్రోంథముయొక్క మొదటిభాగము అయిదుకూర్చులుగల 7000 గ్రోంథములు శలవగుంతవరకున్ను, ఈరెండవభాగము గ్రోంథములకు సుమారు 2000 పదమితిగల ఆగరు వచ్చువరకున్ను, ఈగ్రోంథము వెలువడకుమదుటకు కసుళోచసీయము. మొదటిభాగము మొదటికూర్చు ముద్రణాలయినది లగాయాతు నాకుగలిగిన ఆనినార్యమలున కారణాతరములవల్ల దీని జోరవకలిగించుకొనుట కే పీలుకలుగడయ్యె. ఎల్లనో భగవద్గానుగ్రహమువలు నేటిక్కిభాగముద్భువిల్లినది గాం లోకోదారణకారణకారక మస్తకయములు మొదటిభాగమునులేనే దీనిని ప్రపఠోగపర్చుకొనుచు ముడవ భాగముకు సాకనకాశము కలుగచేయపోయితుటులు. సాధారణముగా లోకాచచణమందు నిండి నిబిడ్డకృతమైయుస్నే పాటల ఘణతు లలో : పసాగాంకతను నడసింహానిభట్టి డాభాగమును రచించితిని. మొదటిభాగములో లేని కొర్కెతిహాంశముల (రకముల) పాటలు యిగాను లోకలుపు. సేసీరెండవభాగమును రచించుటకుగాని, ఇక తక్కునభాగములను రచించబోప్పటకుగాని, క రణము పాటలు తినదించు ముక్కొల్లు ఒనలుచించుటనుట్టియే ఇట్లి ఆవకాశము పాటలసుఖమును కిల్గించుకొను అందరికిని కలిగియేయుస్నేదిగాని, యెనరోనక్కరు కొన్ని పాటలను రచించి లోకములో డూకెవ్యోక్తిని జాగ్రజాగ్రములకు పాటిఱురచించతసు శ్రవిషు సౌమాంచితిఃని తమ్మోకరు ఆనుకొనింత మాత్రమున అంతలో నాతమయ్యే విధాయక మేఘియు కనుపొచను. ఒక వేళ నెన్నుచేస నన్నియ్యమనలగించించి అదిచ్యోతచర్యాణమై లోకదూష ఇమేగాని భూమణముకాదు. సేను మొదట పాటలురంచులను ముందు అసేకమణి పాటలురచియు, ముదిగ్రిచియు యుండిగాని సేను ఆగ్రోంథములోని కొర్కెతిహాసులను కలిగించి రచించి ముదింపేచి యున్నారు. ఐనుపై ఆగ్నీంథక గ్రిలుదడికస్నే సేనుపొచితుపను, కుళాగ్రోంథముతుండు, ఆనిచెప్పుకొనుటకాదు; గానీ నావాటలగ్రోంథము

యొక్క భావములను అవలంబించినవారే పండితులు, కుశాగ్రీబుద్ధి యుతులు, నూతనమార్గావలంబకులు, కాబోన్నమన్నారు.

ఇందువిషయమై జరిగేచర్యలు, వాదప్రతిపాదములు, దృష్టిం తపరిశోధనలు, చదువరులకే వదలి యాపకటా నింతలో విరమించితి సని విన్ని వించుకొనుచున్నాను. ఇందలితప్పుల సెప్పులుగా యెంచ ప్రార్థితులు.

ఉప్పుగాంపాయ,	{	శ్రీమతి సుభ్యరావు,
బంగోలుతామాకా.		గ్రీంఫక ర్ట.

రెండవకూర్చు పీఠిక.

ఆమ్యలారా !

నేనీరోషవభాగమును మొదటవార్ధియుటో యానుగల కొన్ని పాటలు స్వరయతమగాన్నామా సుమారు మొదటిభాగమాత గ్రీంఫమప్పునే ల్యాడ్జ్యముకలిగి ముగించి కాకినాడలో అచ్చుకుఱుచ్చి వచ్చియుంటిని. అందుమాడట నేను సమక్షమటో లేకుంపుటయు, ముద్రిణాథకారులు ఇన్నిశ్శరములైండని సాకు తెలుపకుంపుటయు తటసించిది. తమారై వచ్చిశ్శరమపరిచూచి ప్రయోజనమేమ్మన్నది ? ఏదోవిధముని ఆప్యతులను శలవుచేసి యాండవకూర్చులో యింకా వకపండపాటలు వార్సి చేట్టితిని. అందులో అందరు కాలహేషమునకు పాడుకొనుటకున్ను, స్కూల్సోసి శాలికాబాలుడు కోలాటమావేయు టకున్ను, పీలగు, సైసెన మట్టో టూక్కగా కుచోసాభ్యాసము, రుక్కిటేకల్యాసము, కథలు కీర్తిల యిచుట్టితిని. ఇందలి శ్రవంకొగములను గార్హమాకులకు వదలి తప్పులన్నిటిని క్షమించకోరుతు యాపీంక నువ్వుపాహారించున్నాడను.

ఉప్పుగుండూడు	{	శ్రీమతి సుభ్యరావు,
బంగోలుతామాకా,		గ్రీంఫక ర్ట.

ప్రా.

శ్రీమత్తిర్వాణమహాత్మవచుపటులు.

ప్రా.

గృహను... ఆశ్రమము.

ప్రా.

ప్రా. దాచుండి | శ్రీగోలిథికము | భాసురాగసం
 ప్రా. ప్రా. నుండి | శ్రీ నుండి ఇచిత్తిశాస్త్రముంగ |
 శ్రీ. సత్కుండ సపన్ గ్రామా చుపుం | గ్రామముంగపుం |
 ముండు | ముండు | ముండు రామిముండు వరిముండు
 ముండు | ముండు రామిముండు కయుం తో ప్రశాముండు
 ముండు | శ్రీ రాజుముండు ముండు | ప్రా. ముండు ప్రా.
 నాబుక్కులుకుముండు | ప్రా. నుండి పురాణముండు | ప్రా.
 గ్రము పూర్వముండు, పును | ప్రా. గ్రము | గ్రము ప్రా.
 ముండు పును | భూమిక్కుపును ధారిసును | ప్రా. గ్రము పును
 ముండు | గణముండు ముండు | లాతుముండు | న్నలుక్కొను |
 ప్రా. క్రిక్కుపును ధూమిను | ప్రా. గ్రము పును | గణముండు ముండు
 పును | నుండి | పును | నుండి నుండు పును | పును |
 పును నుండు రాముండు | పును |

2. ఘరజీరాగము—ఆటతాళము.

(ఇంచి, తంగల్యోటి, తాటిం.)

నారీ ! విసగడెకోది ! శుభములబల్మింత ! రుక్మిణిశౌరి ! పరి జాయమును ! నాఁ తీర్యాగ పొత్తెన వందిర్చివచ్చాల ! న్నోరాములను గట్టి తనరార జేసిను ! చాయచిత్తోరిచిత్తోముత్యపు ! ముగ్గిగులనుచిత్తిం పచేసియు ! కోర్కెగనుసిర్మించె కల్యాణ ! జాపుమంటప మనార్థతర ముగ ! నాఁ మంటపముమధ్య ! మణిపీతములువేసి ! జాటాగ రాథ మాధవులైనై చేసి ! వెంటముక్కంటి కల ! కంటకంతియుదేవ ! కంకిర వ్రదుతన వా ! లంటీతో కేరాగ ! మింటనును మహినినున్న టువంటి సురమునులాదిబృందము ! కంటగనుగొను భాగ్యమిటియని ! వెంటనే జనుదేవధ్వరి ! నాఁ వచ్చినభూసుములు ! * విధినుత్తోములుజనువ ! జే చ్ఛేరసవచ్చయ తూర్పురావముమోర్చియ ! అచ్ఛైరువంచి మంగళమూత్రి మునుగట్టి ! పొచ్చుముత్యపు తలంబాటువోకిం ! మత్యకంటులు గూడిమంగళ ! ఖచ్చిగొలువగ భూతిదమ్మ ! లిచ్చినారట ఘూలి సు చ్చాయార్చితుండగు నాసచ్చేత్తుర్చిదు ! నాఁ

3. కల్యాణిరాగం—యాపక తూఢము.

(దీపింగా సాక్షి, మట్ట)

శ్రీరాధామాధవ కల్యాణమే శుభదం || 3 || ధారుంమునిసం భదేతం ! దేవహృదయచదితం ! చారురత్నసింహసన ! పరివేష్టిరథరి తం ! చారణసురవరవిహితం ! సకలోర్మ్యశ్వరసప్తితం ! నారదాదిన వ్యాధియుతం ! వారాయణకులజనితం || 3 || వరమహిమయఖచితం ! వారాంగవచులనం ! పురసొందర్యశిశాముం ! పుర్ణాంగనామోదం ! శిరములగడ జీకరములు ! సేపలతోనుంచియును ! గరిమనరయునుత్త రజం ! దెములసలరాకయ్యా ! సరసచిత్తోములగాంచగ ! సమయుము మసకిదెయుంచగ ! మఱ్చురాయకృతిపాశగ ! సుచినంకానవివేడగ || 3 ||

దీవెనలపాటలు.

4. శుద్ధబంగాళ రాగము—ఆదితాళము.

(తొలిశేషిస, ఇచ్చిత.)

శుఫవూమాకని దీవెనిడరే | సుదతులార యావేళమేలుగ ||
శు || విభవములమూ యిలశిరిగలుగా | స్థాబగునుసూడగ | సుందరు
లార ||శు|| నవవా యిద్వ్యము లోలిమోగాగ | సతూలనాట్రాప్రాంగనలు
వాడుచూడ | నివెపసుపష్టతల్ శిరమునుంచి | వరఘాలి సుభ్రయ
పాటలుకూడుచు ||శు||

5. జంర్యుంటిరాగము—ఆదితాళము.

(అంజనిషత హనుమంత, ఎఱ.)

దీవెనలిడరే ధినిధులందరు | నీవఘూవరు లందామొండా ||దీ||
హెచ్చగుపచ్చలపండికీందను | స్వ్యశ్చరత్నపీటాలుంచీ ||దీ|| సురుచి
రమోముల కుంకుమమునునిడి | శిరముల సత్తతలుంచూతూ ||దీ||
బంగేరుగిన్నె నీసంపగినూ నెతో | మంగళమని తలలంటారే ||దీ|| సొం
పునుగలుగ నీదంపతులిద్దరి | కింపును పెంపును బెంపొందా ||దీ||
ఘాలి సుబ్బకవి కృతిగలపాటల | చాలామేలుగపాడారే ||దీ||

6. జంర్యుంటిరాగము—ఆదితాళము.

(రంగశార్మా శాకోర, తైల.)

దీవెనిడరే నిడరే నిడరేమే ||దీ|| వారకనీవఘూవరుల కజన్మ
మమ ||దీ|| వారేజసంభవ సన్నిభాయుపులు ||దీ|| పారావారముగాను
గలుగగ ||దీ|| అప్రేశ్వర్యములందగనందరు ||దీ|| ఘాలి సుబ్బకవి పాట
లుకూడుచు ||దీ||

తలంటుపాటలు.

7. ఖుమూనురాగము—ఆకతాళము.

(తెల్కోజనాణం, హైదరాబాదు.)

తాండవకృష్ణి | తలంటుపెదరా | అండపిండబ్రహ్మాండవాయుక ||

తాం॥ ఆగమాంతచర | భోగపురందర | అగరుగులాచి నం | పేగ
సూనెలతో ||తాం॥ కరధృతశరజా | లాసురవిఫాల | అరవిరాధరావ
ణసంహార ||తాం॥ నీలమేఘసుదరనిఖలేళా | ఘూలి సుబ్బకవి | నుత
పదశీలిశా ||తాం॥

8. హిందుస్తానిరాగము—అదితాళము.

(శటీయొకసారి, నూరి)

తలనంటైదరా | చానవసుహరా | చెలియలోరారా | చెలు
పుడఫీరా | తెల్లిసుంపెంగల | మాలతినూనెల | కొల్లగిన్నియాల |
కోరనేతెచ్చుతీల | తెల్లుపీతముల | రాణదలిర్పగ | రత్నగర్భజా |
కాంతలోస్థాపుగ | తెలుబ్రాద | ఘూలి సుబ్బ
కవి | కృతులతోవేడ | తెలుబ్రాద | తెలు

9. ఫరజ రాగము—అదితాళము.

(వాపాయ్యుడ్కైతిని, దంచి)

రారాతలనంటైద | రాజగోపాల ||రా॥ స్వీణపీతములనుషాడ
సాబగునుదిమిమ్మువేడ | క్రూరకుండలధారజాడ | రాంచుమనథు కినుక
వీడ | రా॥ శరధిశియస యుంబుజేడ | శరధిసుతతో పొందుగోడ | శర
ధిథంగంపువిదారి | శరణ చరణ సరణమిశరి ||రా॥ దశరథసుత పాత
హాత | దశముఖహాత మానినుత కుశలవజుక కమరశిత | దశరూపక
మూహజత | రా॥ వాలిమదవిదారిశేష | వాంధుతశలగుఱవిశేష | ఘూలి
సుబ్బరాయబోష | గానలోల మధురధాష | రారా॥

సాలుగుచాటలు.

10. కృతరవిరాగము—రూపకతాళము.

(శటీయొక, రణ్ణది, వతె)

ఏగధార | నగధిర | నలుగీడెదనిటురార ||న॥ జగదాత్రీయ
మోహనశీర్ఁ | జాపకేయదాబ్దభృంగ ||న॥ సారసవయనామితథున |

సారసార పదిమెళముల | సారములనుగనుచు ఘూలి నుబ్బురాయ దా
సావన ||న||

11. శ్రైరపిరాగము—మాపకతాళము.

(సగభీర, నగభీర, మౌసురు)

రణభీమూ | గుణధామూ | రారాణలుగుకురాము | ఘనేశయు
పరంథామూ | పాలితజగదభిరామూ ||ర|| తామసగుణ సంహర |
తాపసమానస సంచార | కామితఫలమందార | కాంచెనుణిమయు
గంభీర ||ర|| లీలామానుష వేషో | కాలాంతకనుతభూషా | .అలకుటబ
హాపార వేషో | ఘూలి నుబ్బురాయపోషో ||ర||

12 (ఆందమగు స్క్ర్యండపురమిడ, తైల)

అందముగ నల్గులిడగదే | వోసుందరాంగీ ||ఆం|| మందయూన
మదినికోరే | మందరాజీభారుకేరి | కందవేసి సీతతోడుతా | వోయు
ఘుముఖ ||ఆం|| జగువుగజవ్వాడ పునుగు | చక్కగజతక్కొభ్రాగు
శాగుయనుచు పేస్తుమిశ్రాగు | వోచిగురుబోసి ||ఆం|| మేలిమిపేరలను
వేసి | మేలిమిగి స్నేల్లోడాసి | ఘూలి నుబ్బురాయనుతునికి | వోన
లినసేతి ||ఆం||

13. జంఘుంటిరాగము—మాపకతాళము.

(రాముని సేహితబోయు, మౌసు)

సారదనుతపేగరార | నలుగుబెట్టెద | ఘూరిపాపఘ్రూరహరు
భూపాలక గోపాలక ||న|| అవ్యయమురహార నుగంథ | దృవ్యములను
నే | సక్కసాచి సారథినే | భవ్యయమున సంధించితి ||న|| లూలివిను
త కాథుకోటిసుందరానన | ఘూలి నుబ్బురాయపోష లలిసుందర బలి
సంహార ||న||

14. ఘరజురాగము—ఏకతాళము.

(పథచికె యిండిచు, పరె)

నలుగుకుతాళవర | సగధిరస ద్వైశ్వర్య | అలుకులుయేలనిక |

వచుకపేతాంబర ||న|| చిత్రజిహూప యెగ | రత్నరుజవ్యాజతో | మొ
తములందవె మోమాటములేలర | యత్తరిపేడితిని యినకులచంద్రి
ఘన ||న|| దాజరాజేశ్వరు | రాజవంతోద్భవ | అజపశుపతినుత అఖ
లాండనాయక | పూజత శూలి సుబ్బరాయ దాస్త్రీత్త ||న||

16. సురటరాగము—అదితాళము.

(భజోకశట్ట సందలాల, ఫసోల)

నలుగిడెదా సందబ్బాల ||న|| ఛాలవయన హృస్యుందిరవందిత |
సీలవేతితో రావేరా ||న|| అత్తరు వసుపు జవ్యాజిపునుంగుల | మొత్త
ములనుధిటు సందించా ||క|| అంబుధికయస హేమాంబరథారణ |
కుపథినిపతి సుబ్బరాయాస్తీత ||న||

16. అదితాళము.

(ఏషంద యానందరియాందము, హదిరి)

సాగుకురాజుకీరంగ | ఆలుకేల జగన్మోహనాంగ ||న|| వర
పచ్చిషుపుపుముగు | దరయారు జవ్యాజిమెలుగు ||క|| ముచ్చుటగా
ముద్దుగామ్ము | మచ్చీకణ్ణ సెచ్చెకొమ్ము ||న|| కలినాతులిటువచ్చిగూడ
ఘూట సుబ్బాస్తీతవేడ ||న||

17. శంకరాథరణమ—తీర్చి. ప్రకతాళము.

(ఇంతిషండ్రముల్లిక్కుల, మట్టు)

భాలక్కుష వేగరార | భాగవలుగుబెట్టుదా | కలికిర్కిపేగూడి
రాగ | కమలకింపుగూర్చైదా ||శా|| చాలగకస్తూరి పచ్చి | వసుపు
పుముగుచేర్చయు | ములనజవ్యాజయగు | పరిముళములుగూర్చియు ||శా||
ముగుముదఘన సారములను | ముచ్చుటలరణెచ్చుతీ | ముగునరూపా
వినోడ | ముఖ్యముగనువచ్చుతీ ||శా|| థారణెచ్చుతీలపురీను | థామ
గోపథాలక్క | విరింగివర ఘూలి సుబ్బరాయదాపథాలక్క ||శా||

18. హిందుస్తానిరాగం—ఆదితాళం.

(గదియాలపేట్ ఫైర్ ఫాక్టీ, హైదరాబాద్)

జలజాత్మయిటులరార నీకునలుగుజెట్టద్వా | వేవేగ | నఱుగు
బెట్టద్వా ||జ|| నవరత్నమయశుఖచిత పీరలమరె నిచ్చుట్టు | నీవిటుల
శూడమెచ్చుట్టు ||జ|| బంగరుగిన్నియల్లోన మంచితెచ్చిత్తు | శీరం
గా వచ్చిత్తు ||జ|| వరఘాలిసుచ్చురాయ దాసకవితవాదిత | ఖగొద్దమీ |
సంస్తుతా ||జ||

దృష్టిపాఠాలు.

19. హిందూస్తానికాథి రాగము—చాపుతాళము.

(క్రికటసోన్, సింగాపూర్, భారతి)

దృష్టివిదియ్యము | దుంతెవిదూరునకు | శ్రీమజనావనాభీష్ట వ్రీ
దూరునకు ||దృ|| ఉప్పొక కరమున | పప్పొక కరమున | మెప్పుగనుం
చి సవ్యాపసవ్యాపున | దృ|| రాముమ జగదభి | రాముమ పాపవి |
రాముడు తునుజత్ | సుందరకాముడు ||దృ|| ఘూర్చి సుచ్చోఘ్యా | దాస
సుపాలుడు | పాలితసురగణ | సేవితోలును ||దృ||

20. ఆదితాళము

(క్రికటాంగ హాకిసెంట్, కాంగి)

రదవేలదృష్టిదియ్య రే | తరుసెలమ్మీనద్దజేరే ||త|| నరదశిం
వామన | కరయుగ్నముమన | వరఘువ్యాపప్పుచెందిన | ననజాతులై
ల్లమేలన | తె | నవరత్నములన్నియు | సవిసదుముగ జేస్త్యుయు | తునల
యామీచుమ్ముతీప్పియు | గూడిముండములు నెంతయు ||త|| ఘూర్చి సు
ఘ్యరాయదాసుర్ | గామ్మనట్టికానవీవీని | సలినోద్ధునీచేయీని | అలి
వేసులెల్లములనీ ||త||

ఘూలి సుబ్బారావుపాటలు.

అప్పడములు తట్టుపాటలు.

21. శహనరాగము—ఆదితాళము.

(జలశోభావీల, వుణు)

అప్పడములుదట | ఆలివరొరావే | మెర్హ్మాలకుషు నీ | వరు
నిటుగనవే || ఆ || కరమరుమగ్గసీదు | కరయుగ్గమందు | వర అప్పడము
లిందు | గిరితీప్పిముంచు || ఆ || కుడియెడమముగ నునచి | యెడమము
కుడినునచి | తడవేల నుడివినుచు | నడనడిసడిగనుచు || ఆ || ఘూలి సు
బ్బారాయ | నుతుమదిసదలచిలాలితముగనిందు | లలిసెనుటనిలిచి || ఆ ||

22. (కరణించు కమలవాళ, పొస్తరు)

వర అప్పడములుదట | జనుమిదె | సరసంబులేల సరగునజే
రువనిధై || వా | కరయుగ్గమందు | కరుణాతో అప్పడముల | వరచెక్కి
ఖులై | హ్వాయలుగ తగులగనిల || వా | వరసుబ్బారాయ వందితమందర
పద | వారణపోష | వరదాయక ధరనాయక || వా ||

పుర్ణ్యలుచల్లు పాటలు.

23. ఆదితాళము.

(శావణుమిగౌరిప్రతీం, ఫణిత)

పూలుచల్లగారెవేగ | శోరిషైబాగ | పూ || కాంచన కేతిమల్లు
మంచిపారుజాతమొల్ల | పూ || పాలాతమాలజాజి | పాలమలై సన్నజా
జ | పూ || జంతిచామంతిమొగలి | సుధ్యమలైలు గులాబి | పూ || ఘూలి
సుబ్బారాయనుతునీ | చాలవేడిమిారుతగునీ || పూ ||

24. హిందుస్తానిరాగము.

(తేంపేరి శోడి ఒనె, కడె)

పూలుచల్ల రే వేగమే | పురుథుత్తానువై సంతతం | పూ | రెలపు
లే గూడగే బూగుగే || పూ || ములైమొలజాజ | మంచిసన్నజా
జ | పాలహింతాలముదార సుతాన | కాంచనసారంగసారీకకల్ంరా ||

త్రూ॥ పారిజాత్కుశేరి । పత్రసగాను యారి । వరమహాపూసుండూరీనాను
డే । థరను థూలి ను బ్యాఖ్యాను పోషూడే ॥పూ॥
పనుపు నలుచుపాటలు.

25. బ్యాందు స్వరము.

(పమణముకుతినటుకె, కైలి)

పనుపునులిచెడనిటురా । కంకళలోచన పరమశ్రీరూపహారి ॥
ప ॥ పసిచివసన జరదారదూరమధ్వార్థిర్థన కైకొని పరహార మొర
విని ॥ ప ॥ నిజభక్తుభు యొల్లడ నిరుషమ గుణతవీలలు బాషుమ
ముండే । అజరుద్వార్మలు అవిరర్గతిమతిసాతి శయగుణములు వేష
చునుండే । ద్విజబృందముచేసవ జేరగసాగిరి అదిగో । సుజనపోవ
పార పనుపు యిదిగో । చరణకరములిమ్ము శ్రీథూలి సుభ్యునుత్త ॥ప ॥

26. ఆదితాళము

(ప్రశ్నరంతు కాఁడికో, మ్ము)

కంకళామ పాపహారే । పనుపు నలిచేదార నారే । కంకరనుత
శూరవహే । కంకలిమము కంకణక తే ॥ పం ॥ నారణచౌణావనశ్శివర
వరదాయకయే । నాగదముని లోలఱి మర్దన సుజనార్దనయే ॥పం ॥
చరణకమలములను తెచ్చు । శరభాకయున తేచిరమ్ము । స్వరంగలగని
మనశ్శుముమ్ము । సుభ్యురాయ వినుతలెమ్ము ॥ పఁ ॥

27. గంథంపాటలు.

(కందుమి. తయణమి. పూటికి)

పైరు ధీ, మేం ధీర, । వరచందపథువగ జాలమదేలమ
రాక ॥ మే ॥ రాచార్థ లింఛెమ రా । రామూలలామ * రాథిరా న
రసీకుణ్ణు జరిశేర । పేగరార । పేగరార । క్రారా । వరచందన
మందగట్టల మిచేయు శేర । మే ॥ రామూలా గనుగూనమా । మూ
మూటలెంచు గుణథాయ్యా । కమియు కూతరణథిమా । రిఘురామ ।

రఘుచామ ! రామావర చందన మందగజాల మదేలను లెమ్మా ||
మే || శీలాసన్యునిపాల | చలమేలనింక గుణబాల | ఇల ఫూలి సుబ్బకవి
పాల | గుణశీల | గుణశీల | శీలావర చందన మందగజాలమదేలను
మేలా || మే ||

28 సింధుతమాచి రాగము—వీకలౌళము.

(శ్రీంగారసాటకంబు, మొస్తదు)

తీక్కప్ప చందనంబు | చేకీమ్మై సంతతంబు | అక్కారనుత
హృదంబు | ఆనంద వైభవంబు || శ్రీ || అతివలాల గాసంబు | అతి
మధురసభరితంబు | మతిగనుగొన మధురంబు | విధులెరుగుచై విధి
తంబు || శ్రీ || మరువమెపుమ ధ్యాన్ముంబు | మనుపుమమనుమోదం
బు | సరససరణి వాక్యంబు | కెలవిడగ వినోదంబు || శ్రీ || అబ్బర
మగు చరితంబు | అహారహమును స్నేరణంబు | సుబ్బరాయకవనంబు|
సుజనావన సులభంబు || శ్రీ ||

29. బ్ర్యాంష స్వరము.

సువదరాగ రారచందనంబు నందవేలర | డౌదమందు అం
దచంద మొంద జెందుభూవర | సుం || మందమూన లిందుజేరి పా
డగ్గ | ఆ | సందవ్వార్థియంచు మునిగిలోలలాడితేలగ్గ | చాలగ్గ |
మేలుగ్గ | చాలగ్గ | మేలుగ్గ | వాలుగ్గ | లీలగ్గ | సుం |
మందచాది ధారమారసుందరా వసుంధరా | సుందరీ సుపుత్రి హృ
దయచారు జలజబుధరా | కుండా | కమసీయతారణార భూమముచి,
కుండా కమలాష్ట శరది భంగానుద | చండా | మందా | చుండా |
మందా | సుభంధో | సేంద్రీ || సుం || చలముబూన సేలసీకు మేలురా
మేలురా | చాలసరసమాచు సథని సేలగా వేలరా | గోల | చాలు
నిలుపుమింక శురమమానిజాల | లోల ఫూలి సుబ్బరాయ దాసపాల |
జాలా | మేలా | జాలా | మేలా | లీలా | జాలా | సుం ||

30. హిందూస్తానీరాగము—ఆదితాళము.

(శించాబజాయొ, మట్ట)

బృందారకపాల | త్రీ | బృందావనలోల | గంధామంద వేలా
ఆ | నందగుణజాల || బృం || కుందానందకీల | గో | విందనందబాల
ఇందుముఖ బాల | ని | న్నిందుగేచాల || బృం || ఘూలిసుభృరాయ |
కచి | పాలితాంధీకాయ | బలిమర్దనాయ | వన | మాలిలప్రమేయ ||
బృం||

31. ఆదితాళము.

(ఎంచరాతిసాధురాణగాయ, వరె)

మం దేభయానగంధమంద కెంను కింతవాదఫేలా మేల మాడ
మేల || మం || బృందారకాదిసురలుయిందు జేరియోతోవేడ | డెంద
మందుసందియంబువిడచుటైలు మేలులెమ్మై || మం || పొలతులుగూడి |
పొలుపుగవేడి | పలువిధులప్రీరించనాధ్వైనువాధుగూడి || మం || సా
రపరిమెళంబులిందుకామినే | సారసాత్మలించుచేర్చెభామినే | పరమపు
రుషుడైనసీముకుతిని గోరిదండనుంపు | పరువ వాక్యసరసేష్ణాపచటిగా
దుపణతిఖిస్తు || మం || హరిణాక్షిదివ్యాంబరాభరణములుదాల్చి | ప
రిమేళగంధమువస్త్రీరుతోజేస్తై | దరినుంచునీనారి | దరిసించునేకోఁ | స
రసఘూలిసుభృరాయ సుకవిపోవసాకుమారి || మం ||

32. ఆదితాళము.

(అశోయాపస్కిపటయొ, హరిరి,

సారాకారాసరసిజసమముఖచందనమందగరావేరా || సారఘునసా
రంబుసారమృగమదంబు | సారములునించుంచిచనుచెంచితిగా | వా
రిజనాభరార | యోవారణా ద్రిష్టర | యామేరణాపనేరమేరమార
కోటిసుంధరాంగ || సా || వైశ్వామైనపందిత్తశపచ్ఛాలతోరాములుత్సాహ
మునుగొల్పునచ్చెప్పుగా | ఆచ్చుపల్లాక్షులంత | ముచ్చుటలాడవింత |

తమచ్చై గ్రహాసిదశక్తుంతునచ్ఛిర్భుములతో వేడ | సాధనంతాని తొలు
చాగసంలోవమ దీనిస్వాంత్రుంబును తెంతో నుఖయుంపగా | వింతగథూ
లిసుభ్య | వందితమ్మునుభ్య | థోకాంతముతపులమేల చెంతతేర
నంతనంబు | సా ||

33. అదితాత్రము.

(శతార్థి రామణియా, కౌసర్య)

చలమ్మేలరాగంథనుందగా | చ | కలకోలమును | నగుమొగ
ముగలుగు | జలజాక్షిస్తు | చనుదేరిబాగు | చ | పాపాంథకార | త
ద్వినీకళత భూపాలకుల | జ్యోజగదస్తాత్రీ | చ | తలమేరములతో |
పరిచయమొనంగ # పరిమేళరంగ | తలిషంభిథంగ | చ | తాలిమీల
బృతి | మాలివేడచాల | ఫూలిసుభ్యరాయపాలితాంఫీయుగశ | చ ||

34. పూర్వీకర్ణాంతిరాగము—రూపకతాత్రము.

(రాధాం, రామకీర్ణ, ది)

గంథమంసరానదేత | యిందుష్టాధివినుతచరిత | యింది లేళసుం
దరమునిభూతవందిత | గం | మృగిమధురసారములను | చిగురుణాణలీం
దుచ్ఛీ | సాగసుగమతులొసరించిరి | థోగిశయన | యోగివినుతరాగ
రపాత | గం | జాలమేలమేలకరుగాలవాలగాలోల | కోలాహాకన
కచేల | కరుగావన | జలధీశయనజలజసధ్యయన | గం | థీరథూలిసుభ్య
రాయ | దాషమూనసాబ్ధియిలు | పారణార్తితిరచదేన | మేరుథీర | కు
రమపురుషథకపోష | గం |

35. (శతరమ్ముకీర్ణాత్రమేఱులు, పుట్టు)

ఇందురమ్ముకీర్ణాత్రమేఱు | ఇ | కమ్ముచీలునిగస్తుకీమ్ముగ్రు |
కీమ్ముగ్రు | దెమ్ముగ్రు | రమ్ముగ్రు | పమ్ములినియు | రమ్ముకీర్ణాత్రి | ఆదినా
రాయమూర్ఖియితానే | మంత | ఆధినుభూతమ్ముచ్ఛుడాక | కాదా
థేణ | థేణ | రపితుష | ఉథురమ్ము | కరథూలిసుభ్యగ్రామా

మహి | వనా మాలిసుణాలి శ్రీరాఘవు | కోర్చె ! కైర్చె ! సేర్చె !
ధన్యదు || యిటు ||

36. భ్రాంతప్యురము—ఏక తాళము.

(ఈ కైచికితాకండి, హరి)

చలమేలనుయుటురమ్మ | వరచగదనటిదెగొమ్మ | ఇలజాతనుగనుగొ
మ్మ | నలుకలునిలిషియుటెమ్మ | లెమ్మ | రమ్మ | వలుమారు
శేం వేడకోచమ్మ | చ | తమసన్నిధిసేవింపఁ | తద్దముసబ్యతనో
ఁ | రసఁయుటురమితోనుకఁ | రయమునవచ్చెనుగనుకఁ | థా
ము | శేరఁ | థవథయమారయికవిధకినుకఁ || చ || లాలితాంగనీస
తులా | లాలించుమిగుణవతులఁ | ఫూలిసుబ్బకవినుతులఁ | నాలించ
ముశుగురులఁ | చాలఁ | పోలఁ | శూలివినుతసరసత్కుమాపఁ || చ ||

37. హిందుస్తాని—ఆదితాళము.

(కేరణం ప్రాణారంశి, హాస్త్రయ)

మారమందరభూధారథిరి | తాపసమంచారకూరాగంధామునందా
గచాపేర || మా | మారసూరపండ్యశాద | మాంపాలమాసుశ్రీదా
పారీజసత్రీసుగార్పిత్తి | పేషుకఁ | గూడగఁ | పతమమోహనాం
గురించునఁ | జవ్వాజులుతుపస్నీయతుడఁ | వరకాంచనగిన్నియల
కరమంధునుంది చాలపిలచెఫూలిసుభూఖ్యాచీత | మా |

38. శుద్భగాళచాగము—ఆదితాళము.

(శాఖక్రికాంతాభూ, దంత)

గంధమించేస్తుకోరా శ్రీలాథికాలోలాశీల || గం || బృందా
శాశ్వతంతేరుచేండ | భూమాలకవంకోద్భవనవ || గం || అప్పకర్త
ము లవిసేండ | భ్రష్టద్వాతులునురూజండ | సృష్టిసేత్యంత కారక శీర్పి|
సుఖనాథన సుభూతాయమహాదు || గం ||

39. అమాసురాగము—ఆదితొళము.

(సాంఖికాయనశే, అను స్వరజతిమణ్ణు)

సీతాపతేచనుమా । చంద్రాసమంద ||నీ|| భూతలాధిష్ఠా చరా
చరానుత్తాదయూ కరాత్రిము ||నీ|| వేవేగమె జేరంజని వేమారక గానం
బులు సదామదినివిని || నీ || పరమదయూకరవినుమా పరమారణ
మృదుచరగా । పరిషద్సుముల పరిమెళములునిల పరునడి పరగణ
పరిచయమలరగ || నీ || సురవరమురహారణ । సుమచిరగుణాభర
ణ । కదివరభయహార ||నీ|| సారససమదళసయాన ధరాధరదనుజ మద
హారణ । సురమునిపాలా । గుణాగుణాలా । శ్రీతజనటోలా మఁచెమయ
మూలా । కరంబుకరంబుఁడైన్న ముదూ బలరంగ నులించుసఫగనరా ।
ఛైర్యము సైర్యము, శైర్యము, పీర్యము, అందము, చందము, లను
సైచియు నిను । కరమయుగ సతతింబును నినుగనివిధులు సలుపుద
లచినది ||నీ|| జాలమెంచాకు శ్రీలోలాయిలా । బులగోపాల భూపాలా
వరా । చాలగా మేలుగా లీలగా సేలగా వేలరా ఘూలి సుబ్బారాయ
పోషణ ||నీ||

స్వరసహిత్యములు.

సా,,,-సానీ - థాపా, - మగామా,,,-,, గా మాపా, దాని ||సా||

నీ,, - ఈతో - పతే, - చనుమా,,,-,, చుదనా, మగద ||నీ||

1. సా, టీనీ,-సథా,-నిపా,-థమా,-పమా, - గమా, పథా, ని ||సా||

భూతలా,-ధిపా,-చరా,-చరా,-నుతో, - దయూ, కరా, త్రీ ||నీ||

2. సారీసని-సిసానిద-థానీధప-మాథామగ-సమా - గమపదని ||సా||

వేవేగమె-జేరంజని-వేమారక - గాంబులు-సదా-మదినివిని ||నీ||

3. సానిసా,, - సిసానిదనీ,, - ధినిధపథా,, - పథిపమపా,, -
పరమదయూ,, - కరవినుమా,, - పరహారణ,,,- మృమచరగా,,,-

సససన-మమనుమ - షపషప - దదదద - నిసనిస - నిధచా -
పరిపరి-సుమనుల - పరిమెళ - ములునిల - పునడి - పరగణ
ధషమగ-నుపథని ॥సా॥
పరిచయ-మలరగ ॥సీ॥

4. ధనిధ-పమగమచా,,,-ప్రానిధ-పమగగమచా,, సనిధనిదపథని ॥సా॥
సురవర-మురహరణ,,,-సురుచిర-గుణభరణ,, సునరభయహరణ ॥సీ॥
5. సా ,,, , సనినిదధః - పమగగమచా,,,-ప్రధనిధమ-గమపదని-
సా,,,-,రససమదశ - సయనధరా,,,-, ధరదనజ - మగహరణ-
సమగససాసా - సంసనసనీ - నిసనిదదాదా - ప్రధపమచాపా -
సురముసపాలా-గుణగుణాలా- శ్రీతజవలోలా-మసేమయమాలా-
సమామ - గచాప - మదాః - పసైని-ధరీ-నిసాస-నిసచిధపా,,,-
కరుబు-కరుబు-నుజేచ్చి-ముదుబ-లరంగ-నుతొచు- సఖగురా,,,-
మాపమ-పాధప - దానిన సీసని - సాంస - కీసని -
శైర్యము-ధనైర్యము-శైర్యము-సీయము- అందము - చావము -
సుసానిధపమ -
లనుకొచియునిను -
గమపథనిస - నిసా,, - సం - నిస - దని-ప్రధమా,,,-ధపమ -
కరమరునుగ - సతతా,, - బును- నిను - గని-షిధుల్క,,,-సలుప -
గమపథని ॥సా॥
దలచింది ॥సీ॥
6. సారిసా - సీదసీ - సాంధపా,,,- పాదనీ - ధాపమా-పామా
జూలము - చాక్షుషీ-గోలానులా,,,- శాలగో-పాలభూ - పాలా
గమా,,,- ..
వరా,,,-

మాగమా - పామహా - వాపథా - నీదనీ-సారిసా-నీదనీ-సాసేద-
చాలగా-మేలుగా-లీలగా-సేలగా-వేలరా-ఘూలిను - బ్యారాయి-
మాపాధ్ ||నా||

.పోషాణ ||నీ||

40. విలహరిరాగము — ఆదిత్యము.

(రంం క్రికర్ నాస, అను స్వరజఃమాచి)

రారా దనుజనుదహార్ణముచి కు-దగంధ్ మహదరఘువర ||రా||
ధీరా గుణ హస్త రణశూరా | ధీరణి రమణమురహర ||రా|| ఇది వి
నుమా | మదిగనుమా | విధియతమధురవాణి యెనునుగనుముశద
యుడ్ ||రా|| పరిమేళ్తుఖు ప్రభగీన పదిషారి విరులనారముల సడిగెనరా|
పరమరుగ పరవిభంగిపరచున వణతి దూరపరమభ్ క్షాచయు ||రా||
పోలగయిలనితలోదధులుపూనిర మదితో పరోష్మముః | చాలగ లీల
యహాడై దివిను | సామజధయ హరశ్చీరమణా | సతమ్యు | మన
మ్యు | ఘుమ్యు | గేమ్యు | ఇరమ్యు | కరమ్యు | వసందగురా
తలపుగనరా | పిఱుపువినరా | పరాత్మరా ఘూలి సుబ్బనుత ||రా||

స్వరసాహిత్యములు.

గాపా,, - ధపమగ-రిగెసనిధ-నొ,రీ- గా,రి - సా,స - నిధసరి ||గా||
రారా,, - దనుజమ-దహార్ణముచి-కు,ద-గం,ధ-ము,ద-రఘువర ||రా||
గాపా,, - ధపథాస,,రిస - రీగ్గా,, - మగరి సనిధపమగరి ||గా||
ధీరా,, - గుణశూర్మా,రణ - ఘూరా,, ధరశికముణ మురహర ||రా||
1. ధపమగరి - పమగదిసా - నిధసరి - గపదసాని - ధగరిసనిధ -
ఇదివినుమా-మదిగనుమా-విధినుత-మధురవాగై-యెదనుగనుము -
పుమగరి ||గా||
సదయుడై ||రా||

- 2 గగరిసాన - రిరిస్తీద-ససరిగగపష్టాగగలి - గగధపథా,,,-
పరిశేషంబు_పరగనీన-పరిపరివిరులసారముల-సచీగనరా,,,-
గగపథాప-దధస్తీధ - గరిసరి - సరిస్తీధ_పధపచామ-
పరమరంగ_పరవిధంగ_పరధన_పణతిదూర_పరమధ క-
గరిసరి ||గా||
పరిచయు ||రా||
- 3 థాతమ - గగపా,, - ధపామగరి - గారిసనిధరీ,, - గరీసనిధ_ -
పోలగయిటనీ,, - తలోదరులు - పూనినమదిత్తో,,,- పరోత్తము_
పాధప - పధసరి - సారిగ_సరిగప_ గాధపషమగరి_ గాపధసా,,,-
చాలగ_లిష్టలలు_పాడెద_రిదివిను - సామజభయహర_కీరమణా,,,-
- 4 సరీరీ - సగాగ - సరీరీ - సనీన్ని - ధపాపు - మగాగ_ -
సతమ్ము_మనమ్ము - ఘనమ్ము - గచమ్ము - కరమ్ము - కరమ్ము_
రిసారిగపా,-
పసందగురా,,
ధిపమగిసా, - గిసనిధపా, - ససా - పపా - ధనిపా,-
తలపుగసరా,-పేలుపువినరా, - పరా - త్పరా - ఘులీ,-
మగరిసరి॥ గా||
సుఉభ్యముత్త ||రా||

41 ముఖాదిరాగం—ఆదితాళము.

(జాలమికవందురా పదరా, ఆశ స్వరజతి మో స్తరు)

గంధమునుగొనగ రాగదరా | గుణనిధి కినుకతిగదు | రాధీరా
అలుక లేరా పలుక వేరాదురితహర || గం|| ఈతరుణి లేచినిను కోఇడేఁ
సరస శేరిన మానవతి | భూత లేశ యికనుజాలమా కనికరము కలుగు
నౌరయునురాగదర || గం.|| నామనవి వినవలెనిక నిరంతరముఁ
మిరలల | పోమనుదరులుగ వెలి కమముదమొందగా చుగావలయు

ధీవర॥ గం॥ నీవామడవతిని అరేనిషుసమును విడ్నాడగావలకుభూవజారి
సేవితాంఫ్యీ సరోజపాపవా పరమపాపసవరద॥ గం॥ వినుషురా |
మనవిగొనునురా | దయనుగనునురా | యిటులచనుమురాక మంగ
నుగొనగ పరిపరివిధిములను వదలుమల శూలి సుబ్బాఖ్యకవిపోష॥ గం॥

స్వరసాహిత్యములు.

సా,,,-,,ధరిసనిధప-మూపథిపే,,,-,, మనిధప-మపమగగరి

గం,,,-,,ధమనుగొనగ-రాగదరా,,,-,,గుణనిధి-కినుకతగదు

సా,,,-,,రీమాణపథి-మూ-,పాదధప-పే,దా-సనిధపథి॥ సా॥

రా,,,-,,ధీ,రాలలుక-లే,రాపలుక-పే,రా-దురితహర॥ గం॥

1 రీ,,,-,,సరిమగారి-సరిగారిసీస-సనిధి-సానిద-మూపదస-

తు,,,-,,తరుణిపేచి-నినుకోఇపేరి-సరస..జీరిస-మూనావతి

సిదగారి-రిపమగారిసా-ఇగరిససనిధి_ధసనిధిమ

భూతలేశ-యికనుబూలమూ-కనికరముగలుగు-దోరదయను

పాధపథి॥ సా॥

రాగదర॥ రా॥

2 మూ,,,-,,పదసరిమగ-సిసనిధిపే,,,-,,సనిధిమూగారిసరి-

నూ,,,-,,మనవివినవ-లె నికరం,,,-,,తరముకైమిరారలల_

గారిమూమ్య-రిమపనిధి-పథిసరిగారిసా - నిదమాగరిస-

సామసునద్దరులుగాపైరి_కదుముద వేఱిదగా-చనగావలయు-

రిమపథి॥ సా॥

ధిళ్ళవర॥ గం॥

3 సీ,,,-,,ధా,,,-సనిధిమ-పదసని_ధమగరి-సరిమగారిపే - రిమప-

సీ,,,-,,హా,,,-మడవతి-ని అరినిషుసమును-విడ్నాడగా-వలదు-

సిదధాన-సారిగిసగారిసా - సిచామగరిసా, - సరిమపఁ_॥ సా॥

భూవజారి-సేవితాంఫ్యీసరోజపే-వనా పరమపా-వసవరద॥ గం॥

४ గగరిసా - రిమచమగరిసా - నిదమ - మగరిసా - మగరి -
వినుమోరా - మనవిగొనుమురా - దయను - గనుమురా - వుటుల్చ
సగరిసా - దసరి -
చనుమురా - కరుణ -

గరినుగరి - షమగరి - ధపమగరి - నిధపమగరి - మహమాగ -
గనుగొనగ - పరిషరి - విధములను - వదలుములఫూ - లిసుబ్బాఖ్య -
రిమహాధా॥ సా॥
కవిపోష॥ గం॥

పూలచండ్ల పాటులు.

42 ఆదితాశము.

(పరిశేంజారశేథార, తైలి)

విరజాజిబుతులూడరా | వీరా | గేసారా | వి | నారీ మితారి
నమ్మ్యరి కీగంటసీ | దారీని | శేరీని | భూరీగైశాచి తాగోరా | వి |
పంతమేలనువిను | దంతిగమన్సీకై | ఎంతో నస్సెందో నిస్సెంధో వే
డఱంపె | వి | కనకాపీతాంబర | కరుణారసాపూర | ఘుమఫూలి సుబ్బా
ఖ్య | కవిపోషాధరనరవర॥ వి |

43 దేవమనోహరరాగము—ఆదితాశము.

(ఇస్కుతండ్రినాతై, కణూనకే, వరె)

శ్రీరమావస్తాటికా మనోహర | చిన్నమాంగ సుమబుతులా
డర॥ శీర్షి॥ పరతత్వసేత్తముఖ్యంసక | పరమాత్మ శీర్షిపరంధామకోరి
శీర్షి॥ అఖలాండకోటి బ్రిస్సులూడనా | యక ఆదిమధ్యాతారహితశీర్షి॥
నిఫలాగమ్మాసన్ను తాంఫీయుగశనిర్మలాంగఘూలిసుబ్బరాయనుతు॥ శీర్షి॥

44 హిందూస్తాని—ఆదితాశము.

(సిస్కురామగలవాసామి, ధారీతి)

ఒంతులాండగదరా | ధిరి॥ ఒని॥ ఆంతశోటి సంతసాబుచే

పూలా॥ బు॥ నలరా॥ యునిగేమ రూపుగలచెలిరా॥ అలుకనిలుక వేరా॥ స్తలువజనక జనకజామనోవార॥ చలగామెలగా॥ మేలైలమొలగల కొల్లగపుర్వులా॥ బు॥ చెండ్లు॥ సరసజీవీపూబోండ్లు॥ పుట్టచండ్లుగనరా॥ కండజాడ పనిదిగుండ్లగేరునీ॥ కండజాచి చెండ్లడానే॥ రుమ్మునితెమ్ముర గమ్మునగృమ్ముగ॥ బు॥ జాలి॥ గనవేలదేల వనమాలి॥ ఘూలివినుతగుణజాలి॥ ఘూలి సుబ్బారావులితాంఫ్సీయుగ॥ మేలమా॥ జాలమా॥ మేలము! జాలము! చాలికా॥ నేలుమా॥ బుతులాడగదరా॥

45 ఆదిలాళము.

(మాక్రికిలిపురేషహామి, మట్టు)

బుతులాడరార సార్వభోము॥ రంతులేలమేల రంగధాము॥ బు॥ వేలగానలోల అంతరాత్ము॥ ఏణసేతీగూడుమూ ముణ్ణర్ము॥ బు॥ పారముర్ధుంచి మంచిసాల॥ పారుజాత సస్నేహజ్ఞపూలా॥ బు॥ ఆముఖిగాను భక్తపోషు॥ దోషరహిత తారమారఘూము॥ బు॥ లాలితాంగసందమ్మద్వాయాలా॥ ఘూలి సుబ్బారాయినాసపాల॥ బు॥

46 (సామిగ కాకామిని పుట్టాయొరా, మాపిరి)

బంతులనాడూటకు చలమేలరా॥ బు॥ సంతాస మొండాగయుటిచేమంతూల॥ బుతీచెంతాకు వింతాగచేర్చేను॥ బు॥ నాటని నుగోరి దరిశేరిముకమిరె భయు॥ వారి మరహారి సుకుమారిగదరారాహారి॥ బు॥ మలైలమొల్ల తెల్లజాలలైలగొనివచ్చిరిల॥ కొల్లగను మెలగను చెల్లదగుమ్మలముతో॥ బు॥ మేటిఘూలి సుబ్బాభ్యుని పాటలను నేటుగను॥ బోటియటుథాటిగను సూటిగనుసాటినది॥ బు॥

47 పొంచూస్తాని.

(మాతెమం ప్ర్యాకెపం చుటకోర్కె, మాపత్తు)

థాసురాంగు॥ బంతులాడగదరారా॥ థా॥ అసద్గుళ పరమాసంద

గోపాల॥ భా॥ కాంచనకనక హిం । తొలూల మంచిముజూత్పల
మూలలాత్తో॥ భా॥ తేజముగావిగ । జాజిసన్న । జాజిజాజులత్తో ।
రాజతమూగ॥ భా॥ జృంభణముగ దేన । దుందుభుల్మోయ । రా
భోర్యసులిల । నాట్యముశేయ॥ భా॥ సేవిషితాంబన । దరహస ।
ఘూలి సుబ్బాభ్యా । దాసపోవ॥ భా॥

48 కాంభోజిరాగి—ఆదితాళము.

(షైఖియ్యరకం, ఫణిత)

పీఠ యూవిలకం । పూబుతులాడ॥ పీ॥ పొన్నపొగడసుర ।
పొన్నపారుజాత । మొస్సు విరులు తెచ్చి । యూనురాల్ థిమేల్సు॥ పీ॥
నిలచిపిలచె । సలకుబుకుతి । చలమేలనింక శీర్పిలలవహాజ్ బెడ్॥ పీ॥
భలిహారణవితల్ । శాగాయె । ఘూలి సుబ్బారాయ । పొయట ది
గుడ్ సొంగ్న॥ పీ॥

49 ఫణిరాగము—ఆదితాళము.

(కెరియాకేయరాహాత్తిమూడ్చుము, తైరీ)

భవవిదూర పూలబంతులాడరార॥ భా॥ భావభావనాభవనవన
న॥ భా॥ దేవదేవకోర దనుజగర్యాసరి । పవమూత్రయ వాద్యభావ
తీ । భావకారి అర్థాగిస్తోత్రినామ । శీర్పిఘూలి సుబ్బారాయనత్త॥ భా॥

50 భైరవిరాగము—ఆదితాళము.

(మంగళంచానీకు ఉమ్మోహా, వరె)

భాతులాడరార । భూతలేశ్వర । కాతణ్ణో చాద్రోకాంత
జాజపూల॥ బు॥ నాగరాజకయు । సతజనావే । రాగరహితరాజ ।
యోగవివ్యానిపుగు॥ బు॥ వింతగలుచ్చాదయ । మందిరిబు । అంత
రాత్ముక్కి । కాంతత్తోటిపూలా॥ బు॥ లాలితాంగనన । మాలిపేశల ।
ఘూలి సుబ్బారాయ । పాలితాగఫుయుగ్ధ॥ బు॥

51 ఏకతాళము.

(పారణాటలాది కిషువారిగూడుకొ, మైళ్లు)

బుతులాటలాడుదాము బూలయక్కిణీ । ఎంతో । వింతో । గూడగే । వేడగే । సూదరంబగే । సుదతులుగనగే । సురచిరమెసగే ॥ బు॥ వీల్క । చాల్క । మేలుగే । నాలుగే । ములైలవిరుల్క । మెల్లలవిరుల్క । కొలగగనుచుక్ ॥ బు॥ ఆడక్ । వేడక్ । పాడగే । గూడగే । చేరుదమిటకుక్ । చేరువగనగే । చేడెరోసరగే ॥ బు॥ వేళా । కోళా । మిండియ్క । పాడియ్క । శూలి సుబ్బియ్క । గాచెటివాడక్ । గాచుచుసీవ్క ॥ బు॥

52 కాంభోజిరాగము—ఆదితాళము.

(ఇతరదైవములవ్వల్ల, మాడరి)

విరులబుతులంది వేసు । వినుగదేలరాధిక॥ వి॥ వరవారణా ఆర్దిహర । వరదపరమపూర్వము ॥ వి॥ మదజఃక మూర్ఖవనాది మధురభాష గైభూష । మధునూదన మౌనిసుత । సుబ్బారాయవందిత॥ వి॥

53 కస్సుడరాగము—మూడకతాళము.

(ఇంతకంటె కాణిసె, తొస్తురు)

బుతులాటలాడుదమూ । బూలాముగేశాపుదమూ పూల॥ బు॥ వింతైనను స్వాంతంబుకు । సాతసంబు చేకుయనుగద్ద॥ బు॥ పుట్టపుడే వినయ్య సీసుట్టువీడెవేయికనే । సెట్టిపలుకులునో వటిరుఱున్నితపరతునో । ఇట్టిగుఱమలిక వీపియు గట్టిగెస్సురసియు చే । కుట్టిపోన్న శూలి సుబ్బారాయదాస సమ్మతీ ॥ బు॥

54 హిందూస్తాని.

(అఱసీషార్, రాష్ట్రాన్, ఇణిరి)

విరబుతులా । నాడరార । విధిభవ్యక్తా శీర్పిరరాఘవ ॥ వి॥ పారుజాతములు హాజజములు । శీర్మగానుజతశాస్తీరి లర్పుములు ॥ వి॥

సురచారణ గంధర్వులు ఫేచరుల్ | గరుడోరగులు గూడెయుండెనిచ
ట్ | వి || పంకజాసనుషు పరమేశ్వరుపు | సంక్రిందనుషును సతులతో
రాగా || వి | ఘూలి సుబ్బకవికృతిగలపాటల | నీనదళాత్ములు సరయు
ప్రుభాడ్ || వి ||

55 హిందూస్తాని.

(ఎరూ నుండరాంగ, త్రణి)

బంతులాడరార్ | ఘుజగపతితల్పుపంతమేలరి || బం || అంతర్మా
ర్మువేదాంతవేద్యభూ | కాంతశీరమాకాంతశ్రీచివిరి || బం || ఇంద్రసీ
లమసే చంద్రహసోరహిమగి | రీంద్రివినుతగుణసాంద్రి || రామచంద్రీ ||
బం || నలిననాథగుణశాలివరదవర | ఘూలిసుబ్బకవి పాలితాంఘీ||
యుగ || బం ||

56. ఇంగ్లీషుస్వరము—ఆదితాళము.

(మానివ్యవిషయ, వరి)

బంతులాడచనుషూ | భాసురముగ మనవినివినుషూ || బం ||
కాంతూ, కాంతా, కదివరదా, క, ల్యా, ఇంత్రుక్ కేశవ || బం || మతిం
గన్మి, త్రైత్నుత్తు, ముదంబుమించ్, సతంబునిట్ || బం || విరజాజ
లుసం, పెగమల్లెలపుర్ాల్, గలటిచండ్లాగాంచుమి, ఘూలిసుబ్బయాఫ్య
నీర్ || బం ||

57. హిందోస్తాని.

(జంటీల జంటీల మురై, ముట్టు)

మందాలీహింతాల్ సాలముచిపూలబంతులా నీయింతిత్తోనా
డరా || మం || కాంతనచేలకొన్తుభమూల | వాంతితఫలదా శ్రీలోలా ||
మూ || జాటిగులాబి రాజులు చెండ్లతో || అజరుదార్మితభూపాలా || మం ||
ఘూలిసుబ్బాఫ్య్ కవిమర్మముఖ్ || లాలితాంగలఫుసంహార || మం ||

58. అమాసురాగము—హాపక తాళము.

(విమినేతుపోల్కెతు, మాదిరి)

యూదవేంద్రసుగుణసాంద్రీ | విరులబుతులూడర్ || సాధుపోవ
సరసభాము | సదమలచచితొంతరంగ్ ||యూ|| అసమథీరచిసరుషాహు |
అవదోదారకసుఖీరు | ఆసదృశపరమూనందక్ | అరికుముదచందోహీ
దయు ||యూ|| జాజమలైమ్మెల్లస్సన్న | జాజపారుజాతములా | గజపతి
సంరక్షణాగను | ఫూలిసుబ్బారాయువన్ ||యూ||

59. సురటరాగము—హాపక తాళం.

(భజవపరుకేల దండపాటిభయాము, శాస్త్రము)

విరులబుతులూడరారు | విమలచచిత్వేదవేద్యు || శరకాసురగంచ్
హారు | నాశదాదిష్టానివంద్యు ||వి|| అండపీండనాయక్ నవభుండలాధి
చేశ్వరకోఽి | దుండభుండనాచ్యుతి శీర్షిరాజుశేథరా | భండభులశత్తుః
భండభూపకులవతంసకవే | దుండవినుత ఫూలిసుబ్బారాయు దాసపోవ
శీర్షిశ్శ ||వి||

60. ముఖారిరాగము—వక తాళము.

(సేవకేతురాణ, కైలి)

భూణిపావఫూరముదిత దూరముర్ముదాంధహారు | పారవారకరు
జాకరు | పూలబుతులూడ వేర్ ||భూ|| ల్యురితముఁ | నరయుచుఁ | క
రుణాతుఁ | మెలగుచుఁ ||భూ|| పరిషివిధముల పరిమెళసుములు |
పరికించుచునిల , పరిషేశరంగ్ సారసామ్చలముపీడి | సరసజేరనింక
పాడి | శరణపేడికొంటి ఫూలి | సుబ్బారాయుదాసవంద్యు ||భూ||

61. బ్యాండుస్వరము—పదితాళము.

(చేవముక్కెర్కలచెప్పడు, ముప్పు)

భూపతివంతిత యిదివినుమూ | బుతులూషుల్కు లుటుచను
మూ | పాపవంశ కాంతారకుతారజ | నోపయోగకరపేష భారణ ||భూ||

పూలమాలలత్తో । పూనిగూడ్చిరల । పూబోషులు కరిషణవిధుల
మేలుగనీవామహినిసుతనుగని । కోలాహలముగసతి । సరసనుచేరగా॥
భూ॥ లాలితాంగవిను । జాలమేలవర ఘూలిసుబ్బకవినుతచరిత । మే
లిమిచేలా । ఖలమునిసురహిత । వ్యాలాషునందిత పాదపంకజ ॥భూ॥

62. కల్యాణిరాగము—ఆదితాళము.

(శీతాధిషా కరుణాపాగడ, మాటలి)

బంతూలనాడగ రావేమిరా ॥బం॥ వింతలుమిారగ యింతలు
గూడ్చిన । వింతచండ వడింగపరమా ॥బం॥ స్ప్రమీసితిలయకార్యకార
ణ । శిష్టజనావనాభీష్టదాయక ॥బం॥ ఘూలిసుబ్బకవి । పాలితనుతపద
నలిననేతృధరనాయక ॥బం॥

63. నాటకురంజరాగం—ఆదితాళము.

(వీకామనిబోధంచెనో, ఇచ్చితి)

పూబంతులనాదాగచే ॥పూ॥ పూబోణిలో మః పూరుషోత్తము
నిలో ॥పూ॥ పాలలగంధియా పాటలవర్ణసుమ । పాటనునీటుచు ।
పాటలబూషుచు ॥పూ॥ పూపొదరిండలో పుప్పొడితిస్నేలపై । భూప
కులోధృత్త తూపునుషాచుచు ॥పూ॥ వేణుగానలోలునే మారెదవేల ।
ఏఱాక్కినుబ్బాఖ్యానేలూచునుచాల ॥పూ॥

. 64. హిందూస్తనిరాగం—ఆదితాళము.

(ఉమధ్యావహే, మట్ట)

బంతులాండుటకుచనుమా । భవబంధవిమోచన ॥బం॥ కాంత
త్రోటి శక్తికాంతజాజే చా । మంతిమిలైమెలవిరుల ॥బం॥ యిషుగరుడ
గంధర్వకిస్నేరులు । దీమతోసురలిల చేయిండగను ॥బం॥ ధరలిటశిల
పురథాము ఘూలిసు । బ్బాఖ్యాదాసకవిక్రుతి వినిసరగున ॥బం॥

65. ఖమానురాగం—వకతాళము.

• . . . (క్రి, వి, ఫ్లూ, రా, మాటలి)

పూ,ల,బం,తు,లాడరార భక్తపోషులా । మధురభాషణ

మామివిభూషణా ॥పూ॥ ముల్లె, మొల్లె, తెల్లజాజులెల్ల తెచ్చిరీ । దరినిచేరిరీ దయనుకోఇరీ ॥పూ॥ మా, రా, కా, రా, నారసాము సాధునన్నతా । సాముఖానుతా । సకలవందితా ॥పూ॥ ఫూ, లీ, సు, బ్బా, రాయ దాసకవిత రంజన । దనుజభంజన । హరినిరంజన ॥పూ॥

66. పౌందుస్తాని—ఆదితాళము.

(కైసివరంకేపైశాట, ఇంగి)

బంతూలనొడ్డారారా । శ్రీరామచంద్రీ ॥బం॥ కాంతానుగ్ని యూపంతామునీడి । వింతాలుచెంతా జేరా । కౌరీవిం ॥బం॥ ధీషష్ఠుచే తా । దేవాదిదేవా । పాపంథకారాచితాయ్ । శ్రీరామచంద్రీ ॥బం॥ పంకేరువుత్తా । పరతర్వవేత్తా । బంకారరూపాన్నితా । శ్రీరామచంద్రీ ॥బం॥ బలిగర్యవురూ । భాసూరకారా । ఫూలి శీఁసుబ్బాటా । శ్రీరామచంద్రీ ॥బం॥

67. చక్రవాకము రాగము—ఆదితాళము.

(మందిశముయిదిరా రా, ముల్లు)

బంతూలూడూరా । భవదూరా । భాసూరాకార ॥బం॥ పంత మేలా నెంతువీవు । కాంతత్తోటి వింతపూల ॥బం॥ కంతజనకమమం . తకలసిబులువింతచేయునది సుల్తనమొతయు ॥బం॥ మధుసూదనమధు రామృతమిసగ మందయూసలవిపాడా । మోదమూద మధుర్భాషమృదువదసాధుపోష వేదవేద్యసదయుడ ॥బం॥ మోడివిషువు మూడిపాడి పదతులు వేడా । వడయుడనదువడికదుగూడా । కషవడివెడలిఁఁపటువాడవాడసడిగూడ వేడుకల । చేడెల్లెలగూడియుండెరా । ఉఁడుకోడుఖాడప్పిడెయిడరా । పోడిమాడి నోడపాడిదదలుడిపేడా పొడనుడివినుచెలువుడ ॥బం॥ చాలురుణా । చలమిడగా । చాలగనా । చెఱుకిసరా । ఏలరయా । పగదగూరా । సరగుననా । సరసన్నరా । అలుకేలరతాళగలేరా । అలమరుకరములుకులుగనరా । మోరూడసేరాసీతు । పూల

మూల | లేలా వేయ | వథు కేలా | గోలయిలా ఘూలిసుబ్బకవి పాలిత
బలిహార ||బం||

స్వరసాహిత్యములు.

- మూ, గా, రీ - సాసా, ధనీరీ, సా, - ధానీసా, - రీరిమా||
బు,చూ,లా-డారా, భవదూ, రా, - భాసూరా, - కార|| బం ||
- మూ,ష్టమాగా - మూ, ఏరీసెరి-గా,రిసానీ-సా,ని - ధనిసరి|| మూ||
పం,తుమేలా-నెం,తువీపుణ్ణ-కాగ,తత్త్వటి-చిం,త - పుణ్ణటల|| బం||
 - 2. మూపమగరిసరి - గామగరిసిని - రీసదానిసరి - గారిస
కంతుజుక మున - మంతకలసి బులు - వింత చేయనది - సంతస
నీసరి|| మూ||
మెంతయు|| బు||
 - 3. మనిధాపమ - పథపామ్ - మగరిస - ఫానిసాని - ధనీరీ,,,-సా,,
మఘసుదన-మధురామృత-మిథునగ-ముదయాన-లలిపా,,,-డా,,,-
ధానిసాని - ధనిసరిస - నిసరిగ - మాగ - గారి - రీస- సాని
మోదమంద-మధురభాష-మృదుపడ-సాఫు-పోష-వేద - వేద్య -
ధనిసరి|| మూ||
సదయుడ|| బు||
 - 4. పాథ-పథనిధాప - గామగరిసనరీ, సా, - ధనిసరిసని - దనిసరి -
మోడి-విమవుమాడి-పాడిశడతులువే,డా,- వడయుడనమ-వడికము-
గా,మా,,,-గమపథపమ - గరిసరి - మాగగారిసరి - గారిసనిస -
గూ,చా,,,-కచువడివేద-లిటుపటు-వాడవాడ సడి - గూడవేషకల -
రీససానిధాని - సారైగా,,,- గామపామ - పథనిధాప - ధనిసా -
చేడెల్లగూడి-యుడరా,,,-ఊమజోమ - జడుడవిడె - మిదరా -
రీస- సానిసదధాప- తమపథ-నీ,ధా,,,-పమపథపమ - గరిసరి|| మూ||
పోడి-మాడినోడపాడి-దడతుడి-చి,డా,,,-పొడనుడివిను- చెలువుడ|| బం||
 - 5. పాథనిపా,,,- పథపమగా,,,- రీగసరి,,,- గమగరిసా,,,-
చాయురణా,,,- చలమిధచా,,,- చంతగసా,,,-చలునిచా,,,-

థానిపథా,, -ఫనిసరిగా,, -గమపమపా,, -ఫనిసనిథా,, -
యేలరయా,, -పగతగురా,, -సరగుననా,, -సరసకురా,, -
పథపా - మపమా - గమపమగా,, - గమపమగరిసని - ఫనిసరిసా,, -
అటుకే - లరతా - శగలెపరా,, అలమరుశగములు - కులుగనరా,, -
థా, సీసారి - నీ, సారీగా - సా, రీగామ - బీ, గామాప -
మే, లామాడ - నే, లాసీకు - పూ, లామాల - లై, లాపేయ -
పమగమపా,, - పాదసిదా,, - పథనిస - నిథపమ - పథపమ -
పథుకెపలా,, - గోలయిలా,, - ఘులలిసు - ఉబ్బకవిపలలిత -
గరిసరి || మా ||
బలిహార || భం ||

68. సుద్ర కాంభోజీ రాగ ము — ఆదితాళము.

(సామిరారా సకాయసాం ; తైరి)

వారిజాతో సమయమురా | విరబుతులాడనిక || వా || సకోజ
ముఖసు రేండ్రినుత, నిముగని | సర్పచేండి చరాచరానుత || వా || మా
రుని జాకమారమనుగనుమా | మావివినువగా మహిరమణా | కరుణ
గనుమ | విరులచండ్గానుగొని | వారిజవాభదేవ | వారణ ఆతిషామా
రా ఫీర || వా || శీర్షికములవదనా | సుమదిరగుగా | సురనుతఫునా |
సుఖదవన | మిక్కిలి సక్కువ మక్కువ జిక్కిస | నిక్కుముగా |
పాక్కుముగా | యొక్కువగా | చక్కుగనిట || వా || సారసములు సలక
లువలు సామజవినుత మాసఫున | పిరులడే గనుమిడే | అదనుకాంత
సరసతముంగునని మెలంగుమని | పరాకువిడచియు బిరాననుతినిడె |
చరాకు వలదిక పురారివందిత | మురారి ఘూలిసుబ్బరాయ పోమా |
సుభామణా | పాపశోమా || వా ||

స్వరసాహిత్యములు.

సా, నిదాపా, మగా, - పథాసా,,, - రిససీదప - మగపద || సా ||
వా, దీజాతో, సమా, - యమారా,,, - విరబుతుల - అడనిక || వా ||

- 1 రిసానిధతు - ధనీధపథ - మగపథ - సరిగొనిధప - ధపామగ సరోజముఅ- సుక్కేద్వీనుత్- నినుగని - సరసచేరినది - చరాచర మపథు ॥ సా॥
అనుత్ ॥ వా॥
- 2 ధౌ, నిధపథపమా,- పథనిధపమా,,,- దనిదధపమా,- పదసనిద- మా, రునిజనకమ్మా,- రమనుగనుమా,- మసివినుమా,- మహిరమణ సరిగొనిధపథు - సారిగోస్తేధు - సాధనిధూ, ప - కరుణా-గనుమ-విరుల-చండగనుగొని-వార్డజనాధదేవ- వారుణా, గ్రం మగాపాద ॥ సా॥
మారా, ధీర ॥ వా॥
- 3 సీ, దనిదపదపా, | పమగమపమా, | గరిగసరిసా, | ఇగమపథు - శ్శీ, కమలపదనా, | సురచిరగుణా, | సురనుతఫునా, | సుఖవదన - సారిగొను- గామప - మాపద - పాదనిధూ - మాపదపా- మిక్కిలి- సక్కువ- మక్కువ- జిక్కిల్ - సిక్కుముగా - సాక్కుముగా- గామపమా- రీగామపథు ॥ సా॥
యెక్కువగా- చక్కుగనిట్ల ॥ వా॥
సా,,,-నినిదనిధపమ - గరిసధసా,,,- ఇగమపథీనిధపద - సా,,,-రసములుల-కలువలుసా,,,-మజవినుతమానఫుసు- ఇగమపా- గమపథూ- మపదనీధపమగరి- సీగమప - రీగమపా - విరులదే- గనుభుదే- అదనురాంతసరిసత్- మెఱుగుగని- మెలుగుమని మపాధ- నిధాధపమపథ- ధపాపమగరిస- ధపారిగమపా - పరాకు- విడపియు- విరా- ననుతినిడ్- చనాకువలదిక్- పురాదినాదిత్- రిసానిధూ- సనీధపా- నిధూపమా - ధపాపమగా - రీగమాపాధు ॥ సా॥
మురాదిఫూ- లిసుశ్శారా- యుపోషణా- సుధాషణా- సాపళోషణా॥ వా

69 హిందూస్తానీ కాథీరాగము—రూపకలాఖము.

(సామజికమనస్సేలరా. మోత్తయ)

భాగవతకథకారకా । బంతులనాడుచిక॥ భా॥ భావజవిధిజనకా । భావమువిషుమనకా । భాసురగుణకినుకా । భూనచనక రాగదయిక॥ భా॥ మానవతులుగొనినసుమమూ । లనుగనియుపని తరమూ । తథుకుబెట్టులగనుమూ । తలచిపిలచెనుచనుమూ । చలనుమూ । నగదమూ । ధవదశవదనవాత్॥ భా॥ సామజభయహార సురమునినుతచరణిప్రమారణ । సారససయన సభయుసరసములల సుధాంబుఫురవినరా । సుఖంబులనుగనరా । సుఖాచనిషితతీరా । కురాకువిషువరాతగుర । కమలవిరుల సరులనమితములను సరసనిషెనుగనరా । పరమావనకృపానిక్షిపి సుబ్బకవినుత్॥ భా॥

స్వ్యారసాహిత్యములు.

సానిదనిపమగారిసా - నిసా,రిమూపా,నిని॥ సా॥

భాగవతకథకారకా - బంతూ, లవాదూ, మీక॥ భా॥

1 సాఱిసరుధనీ,, - పాధనిసనిపమగా,,

భావజవిధిజనకా,, - భావమువిషుమనకా,,

రీగమగరిసనిపా,, - నిసరిగరిసారిమపని॥ సా॥

భాసురగుణకినుకా,, - భూనచనక రాగదయిక॥ భా॥

2 మూపమగరిసరిగమపమూ - పదనిసపసనినిపమూ -

మానవతులుగొనినసుమమూ - లనుగనియుపనితరమూ -

పనిసరిగరి - పనిపమూ - గరిసనిపనిసరిగమూ - గరి -

తథుకుబెట్టు - లగనుమూ - తలచిపిలచెను చనుమూ - చల

గమూ - నిధపమూ - సనీపమగరిమపని॥ సా॥

శుమూ - పగడమూ - ధుసదశవదసహాత్॥ భా॥

3 సారిగమ - గరిసగరిసని - పసనిషమ - రిగమగరిసా -
సామజభి - యహారసురముని - నుతచరణ - రిపుహారణ సా -
నిసరిగమ .. - రిమపని - మపనిదని - ససారిగరిసనినీ -
రసనయున - సఖయున - రసములల - సుధాంబుధిరపినరా -
పచాధనిధపమగా - రిరీగమగరినిసా .. నిసీప -
సుఖంబులనుగనరా - సుఖంచనిదితఱిరా - పరాకు -
నిన - గరీమపని - స్రగ - సిసరి - పనిస - మపని - సనిషమ -
విడు - వరాతగుర - కమల - విరుల - సక్కుల - సమితి-ములనుస
గ - రిమపనిదనిసా - రిగమసా - ఫః సపా - రిగమసా
ర - సనిఱెనుగనరా - పరమపా - పనకృపా - నిధివి సు -
రిమపనిదని॥ సా॥
ఖృకవివినుత్త॥ థా॥

పెంచ్చికొడుకుమిాడ పాటలు.

70 ఖమాసురాగము— ఆదితాళము.

(పసినరో పూజీప్ప, మోత్తయ)

పెంచ్చికొడక నీపెద్దతనమంత తెలసేను । పేరుప్రతిష్ట తగినా
శులే । ఇంటువాంకిండైల విసువకతిరిసేటి । నీరుడన్న శూరుడన్నలే॥ పెం॥
మటియైనెనను న్నాయైవైగెలువగ । మానదనుచుసీవు మాటాడెకా ।
ఘుటిగ సేమునిగించెగాగయనుచును । గాండించి గలగల్లాడగ్గాట
కా॥ పెం॥ ముచ్చుటలగుపనులు ముగియకముందర । మొండికాల్లా
క్కా-టి అట్టాడ్డెకా । నచ్చగాను మొండిచేతులవానికి నువ్వులుదినున
టుస్సెంచెకా॥ పెం॥ పొచ్చులమారినై వేటపాలెముపోగ తన్ని తల
గుడ్డునుగిసిరిగ । యచ్చుకమలింక విడిపించి వరఘాలి సుభృరాయాచ్చ
తుని సేవించు మేలుగ॥ పెం॥

71. ఆదితాళము.

(మాడైక శేనగలు, మట్టు)

ఇటువంటి పెండ్లికొషుకు నెక్కడఱాడమే । యిటువినగడె యోయింనుముఖ యిదిచోద్యమే ॥ ఇ॥ పిలువనిపేరంల్చిముసకును బిర బిరగనునమ్ము । చెలిచెప్పని వక్కపొద్దుకు అచ్చగనడవడికలు హోచ్చు ॥ ఇ॥ ఎక్కుడెక్కుడ పెత్తెనములకు సేగుదెంచునే । చక్కాగతానక్క వినయము నెక్కడగంచేసే ॥ ఇ॥ గీచుబేరమూచునితని । గెలువరెవ్వ రు । పోచుకోలువాడని తెలిసింపిల్లనివ్వరు ॥ ఇ॥ రాతికినారు వాదము నుచు । రంజలువాడట । నాతివినావె ఘూలి సుబ్బారాయనతుగొలు వడట ॥ ఇ॥

72. జంర్యుంటి—ఆదితాళము.

(సీమయింకసీసులేదా యింక్కిమఁడువుడిషదవా, మట్టు)

ఆహా పెండ్లికొడకసీకు । అరుణమురేళాగుగా । ఉపింపగ లేకయింక । ఉచ్చారణకే వత్తువుగా ॥ ఆ॥ పాసకంబనుపేరుణోడ । పం చలబ్బెముందుగా । పూనిసూతోము కట్టకమునుపె । కట్టుమాబ్బె మిం తగా ॥ ఆ॥ తలబ్బాలింక బోయకమునుపె । తగమధువర్కములబ్బె నుగా । పోలగనాగబల్లోకట్టు । శిల్పాపంచలుచేరెనుగా ॥ ఆ॥ బింక మింక దేలసీకేమింకశుల్కమమరునెగా । పెంకెతనమదేల ఘూలిసుబ్బ యాంక్కతడరునుగా ॥ ఆ॥

అభోగిరాగం—ఆదితాళం.

(కుంటీచాడు కుంటనడువా, త్రైలి.)

తండ్రామారి పెండ్లికొముకేమండ్రాడో తసకధవినియు । తుం గొరినడతగునిక సేనంకే వింటువానుంశును మజీయు ॥ తం ॥ లాంఘనలే మియు జరుగుటరేడట । లాపింగాముటింకి । కొంచాపుకూటిక పాల్ప డి పంచాశేరిరి యాస్ట్ర్చెంటీ ॥ తం ॥ ఘునముగ తమరనుకుస్నుంతటి తగు:

కట్టుము తేమియు గాంచగలేదట । విననలె నింకాపీరలచితము । విసువక సుబ్బాచ్చితుగొలువరట ॥ తం ॥

74 నాగాసందినీరాగం—ఆదితాళము.

(పెంకిశనము విధుప్రమిక, స్థూలం)

పెండ్లికొడుకుచచితము నిదివినుడీ । ప్రీయులందరుచనుడీ । కండగనిస గడపచుఫేషజమంతయు । ఘనులిఖుసేన్యుల్లో గనుడీ ॥ పెం ॥ సూటులుకువెట్టుచునుచును చెప్పియు । మికారుబల్ చేసునుట్టా । మేల నిసై కీలునెక్కియు యిలపడి । మోసాబనితలపోయడట్టా ॥ పెం ॥ కంపెనీలకడకరిగియు వారాంగఃలను తనుచుగ జేనుట్టా । కొంపిపనులువిచ్చులవిడిగాచేయుచు । సుబ్బాచ్చితు మదినెరుగడట్టా ॥ పెం ॥

పెండ్లికూతురుమింది పాటలు.

75. కాంభోజిరాగము—ఆదితాళము.

(ఎంతమంచిహావశే వనిన, ఇంతి;

ఎంతమంచిపెండ్లికూతురవే । హీళనతిగిచెందితి ॥ నెం ॥ పిత్ర వింతగను జగమంతఫేఘుయనగ గో । రూతలపనులనెలు కొండాతుంచే సి । తృవ్యామిదారగ కుష్ణిగంతుల్లో వారినీరి । చొత్తజేసిసంతసా బు సొందికుండెవింతలాడి ॥ పెం ॥ ఘుడియైను నింటుకాలు నిలిపిముండకగడప । గడపతింగ పూజసేయనీకు ఘుమాతు । సుసినపెన్నులు నచేచబజురులల్లోనీన్నారు । విడిబడి విహారించెటి సేవిధుము తెలిసె చాఁఱనడతూ నెం ॥ సారాసముఖరో సానిక త్తైలవేషము విడిసం । సాఁఱరసితోచను స్నానసంసారమాగడే । సారాము లేనివట్టి సాకూలచొత్తసేల । కూరుడైన ఘుమి సుబ్బారాయ వినుతుగొలుచుచూడా ॥ పెం ॥

76. బేహోగిరాగము—ఆదితాళము.

(ఇకమ్మాస్తుముహసము నీపిచింత, వదె)

ఒపెండ్లికూతుర సీవిటువినుమా ॥ సీ ॥ వంపుచెట్టికీ పెక్కుదవది నీ

ఘునమా | పూజ్యాండ్రు | సాటిరావటనిజమా | కీగిండ్లజూచిన చేర
వేలగనుమా ||ఓ|| ఉహపోహాలు లేకయుడునట | మొరులు | ఉత్త
యిచ్చిన వినుకోవట | యొతో | సాహసమును చేయనెక్కువట |
యెంచి | చూడగపసిగోలవట ||ఓ|| చూడచిట్టియెలుక చూచునక్క |
పట్టి | గోడలుత్యైవ్య పందికొక్క | అనెడి | నుడితప్పక స్తరయెక్క |
ఘూలి | సుబ్బాట్టుతుడుగడ సీదుటక్క | ఓ ||

77. బ్యాంషస్వరము—ఆదితోళము.

(పూలబంటులాడచే, ముత్తు)

పేరుగాంచిపోంగకే | పెండ్లకూతురింతేకే || పే || పొనుషములు
పిండమిరుతెట్టు | డయుక్కుపూడడదిచిమొక్కటిశ్శు || పే || నరమాక్క మర
కితపజ్జ | హారములుగొనిచ్చి | సురుచిరముగమిక్కిప్పగనిక | సాం
పుగావటనిమాకచ్చి | సావెచుగా నిదిసంగా | దనియనగా | సతివడి
గా || పే || మారుకోక్కిసమతేజ | స్వరూపము | మందరథున్నింకారుడు
ప్రాణము | షైరపాషాణ పునవాసుప ఖగ | సుభృతాయనుతు సావిధ
గమగోడ || పే ||

భావమిది పాటలు.

78. శంకరాభరణరాగము.

(గంగాధరసత్తుకొను, మాటరి)

పదభానగారిభువైన ఇడతు | పవిత్రిఖిగడే | ఒడిక లేను
స్తులుగూడియు రిట్టయెతేలుగడే || పే || పరుపునునెంచక పడిలముగాచ
క పాపుచుండునే | తారుమారుగా తారసిల్లుచు తగప్పతొచునే || పే ||
అపములను చెందరములుచేయుచు సర్దిమించునే | గౌరభస్వరమూర్ఖో
గానుమునేయుచు గంతులేయునే || పే || తగప్పులతాక్కల్లుమారియను పేయ
నుఢిరనుపొంచేనే | ఆగమచేయుచు ఘూలిసుబ్బారాట్టుని కొలు
పక్కండునే || పే ||

79. సురటరాగము—ఆదితొళము.

(పోటోటోం, త్రైరి)

శాలావినవె । శానుడతగసవె ॥బా॥ వాలాయను తమవంక
లుశంకలు ॥బా॥ షలుకచునకరిల్లో । పనివజీపిలచిన । లోలగమతమక
డు । తన్నెన్నియాడిస ॥బా॥ తెలిసినదౌరులకు । తెలియగజేయస ।
తెలియకున్నిలను । తెలిసికోజాలసు ॥బా॥ పాటుశప్పినవి । పనులన్ను
న్నవి । కూటికిగుడకు । కూడగరానివి ॥బా॥ గేలిచేసినను । గోలనిత
ఎచు ఘూలి సుభూరా । భూపులునిగొలువము ॥బా॥

నటినమిందిపాటులు.

80. ఖమాసురాగము—చాపుతొళము.

(త్రై తేశవరులు ; కొస్తరు)

చాల్ చాలీపాంఱ । మేల్ మేలీమాటుఁ ॥చా॥ నీఁలునాలుగు
వేల మేలచలమేల మేలములచెల రేగెదవఫినల్లో ॥ చా॥ నోర్చికచుకు
యాఁటు లేరటని । సాటించెదవీతుభ్యుపాటునిటు ॥చా॥ కన్నులాన్నుగన
కున్ననిన్నుగను । చున్న వారమివస్తై చిన్నెలిషు ॥చా॥ పాటిగానుసిపా
టివార్టిపాటిముడే సీ । మెగురుపాటువిటు ॥చా॥ నిఖ్యరమాన ఖగసు
ఖృష్టినివిని । అబ్బురముగ తచ్చిబ్బులుడకిక ॥చా॥

81. కన్నడరాగము—హూడకణ్ణము.

(ఉన్నాశుషుణునికు, ఇణికు)

మతిపొంగిపోకేనీర్చు నటినర్లో ॥ము॥ నుఁంఁనామఁఁంల కోర్న
తలపోయ వేల తగపేలగోల ॥ము॥ మిడి । మేంముగడక్కనీ । ఉవి । చా
లసీకుఘునత । విన । వేలశగినమాట । గణ । సేలమేంగడు సేంపోలా
ను ॥ విను । వారలాతుగు । గను । నాటీంయెంగు । యని । చేర
బోకితగు గానుండుఁగు । గాకున్నచాల ॥ము॥ తన । జాలికూడచేయ ।
తగు । మాలిన్నాపోయు । బాగి । ఘూలి సుభూరాను । కేఁ నంకుఁగు
గాపాడసేయ ॥ము॥

82. హిందూస్తాని.

(పొహారేషంకి, వరె)

అహాహావదిన అదురుటచాల్ | అదురుటచాల్నిక | బెదరూ
టాచ్లే | ఆ | సాహసములునీకు న్యాయంబెక్కాడ | చోసముజేన
ముందరవున్నట్టి | మోట్లునుపిల్చుక్క | మంచివేషుక్క | బైఁయె
క్కిపోన్న | ధరణినెల్లతీరిగి ఘూలి సుబ్బయార్చునెయగున్న | వాయ వీ
ఁ వడినిన్న | భీభీయన్న తెయగవే | ఆ ||

83. ఆదితాళము.

(మేలార్యో, కైలి.)

వాటాక్కియుహాయిల్ శైఖియ్యుక్క వదిన వాదమేలసే | ఇటీక్క
వాడ సైన్ యావిషయంబుఱ యాకచాలునే | వా | ఆల్ దిరెల్ టింక్ న్
ఆశ్చర్యంబులు అన్ని అందిరే | ఆల్ టైట్ పువిక అందలపోక్కాగ అబ్బ
రుంబుల్చే | వా | దటీక్ వెరిఖ్యాడ్నము దాసని మససుకుదాపునుంచవే |
ఇటీక్క వెరిగుడ్ని చెడ్డుఱ సీలాచ్చునెంచకే | వా | మట్ యువర్ మాత్రిక
చార్మసాగతి సంశయిచవే | పుట్ యువర్ వర్కుల ఘూలి సుబ్బా
ఎప్పుగూచవే | వా ||

84. చేపగ్ రాగము—ఆదితాళము.

(శాసంత్కౌంత్కడంత్కగురువు, మృదువు)

నీ | మాటపాటర్మూట నిలుపువదిన | యూ | సీంగట్టిపెటువే
లగ్గిన్ మొదిన | చీడైమాడ్కి కాలుదుర్మిప్పునదన | చూడ | కోటాలు
దాటు మాటలునోటిపనున | నీ | సరపాములాడిన నితతగపు | సరి
దానపుగావని యంచెవగపు | సరసూలు గనిరీ సథ్యతవగపు | సరిసరి
మాపాటిసినుతగపు | సీ | బోట్లినోటికి బుద్ది తెచ్చుకొనుమా | తోటివా
రలజూచియైనగనుమా | బూటకములవీడ సత్యమనుమా | మాటము
చేలను సుబ్బయాడ్నితుగనుమా | నీ |

వదినమేలుకొలుపుపాట.

85. మలయమారుతము రాగం-ఆదితాళము.

(ధస్యదేశ్యజో, మారి)

మేలుకోగడే | మేశావదిః || మే || బాలసూర్యబింబముదయిం
చె ప్రిజ | లెల్లకాలకృత్యములునీచ్చి || మే || కోకరవికెముషులాట
భిడియున్న | కోచిచూడవచ్చె ప్రిజలెల్లగు | నీకునుండ శిగులేకయు
న్న దేల్ల | సీరజాషి, ఫూరిసుబ్బివినుతుడెయగ || మే ||

వదిలదంతథావనముపాట.

86. అభేదిరాగము.

(నాపార్చుశేఖయానో; ముఖ్యా)

సీవంప్రస్తరోముకొనుపరా | కడ | గొప్పమారివదిన | లుణి |
కండ్లభాచి సరగునపూబోంప్రలోకలేచి || నీ || నురదగొండిగనుమా |
యిదె | సాగవారగానుమా | కరుకుగలుగుబియ్యపు కషుసుచు | కర
మరునుగసీకరముననందియు || నీ || రకరకపుభస్యువిగొ | సావగోం
చాలువినుకో | వకసారియునాగచ్చుపుల్లగొని | హ్యయుంగ సుభ్యాచి
తుమదినెచుచు || నీ ||

వదిలతలాటయపాట.

87. సుకటరాగము - చాంతాళము.

(భజోఽకలా; ముఖ్యా)

రావేవదిని | తలుంటెదనిటు || రా || రా || రా || ననసాగరికతును
న గలచూనెలు | యివెగొనివచ్చితివేవేగా || రా || తెల్లటకిసన్నాములు
గొని వచ్చితి | కొల్లగళరమునజ్ఞాగబూసెవ || రా || జంటిఛేస్త్రమాంచిష
టును | కంటిషెయిదికలకంః యో || రా || ఫూరిసుబ్బివికృతిసుగన్న
ని నథినవిలోచనినాతీరో || రా ||

వదిననలుగుపాటు.

88. అమాసురాగము - జాల్యూతాళము.

(మదుపులుగైకొసుముడేవ, హాచిరి)

జలజనేత్రీ వదినసీకు నలుసులిడెదరాగదే । అలుకలునలదింక కులుకు తథుకుజెఘుకులెంచవే॥ జ॥ విరివిగవరవుప్పుకారములతొవ్వురె బాగుగా । నరయగబహుస్తల్చిదీరసముకలిసెవితగా॥ జ॥ మంచిమరద గొండిచితోమూలములనుగాంచవే । ఎంచగసీభాగ్యమేమె వంచనటని యెంచకే॥ జ॥ చిలుకలకొలికికుకశ్శిగులేల లేచిరాగదే । శూలిస్తుబ్బరాయదాసకృతిని నందుకోగదే॥ జ॥

వదినస్త్రునముపాట.

89. సురటరాగము - ఆదితాళము.

(శాసోపో, ఇణిఱ)

రావేవదినా స్త్రునముచేయగ॥ రా॥ వేవేగమెజనిా వేగిరపాటు తొ॥ రా॥ కడుగును గంజము । గలసేగుంటగొ । వికువకసీవిక వేగమె నందులొ॥ రా॥ మంజుజలదారులుగలవిటుచాలగా । మంజుయునుసంకుల్లా ముఖుగుచుమేలుగా॥ రా॥ పరిషోసముకు బొల్పడగదవే । వరసుజ్ఞ స్త్రుతువరహనిగొలువవే॥ రా॥

* వదినచీరెలురెవికెలుపాట

90. జంర్యుణాటి - ఆదితాళము.

(శాసోచంణామని, హాచిరి)

చీలెలందవె । చీకరవదిన । సేరములొచకె । నేర్పుచాగా చీ॥
సేలురతొ । చక్కగాశేసిది । బాగుబాగుయర । బోలుముసీసరి॥ చీ॥
 జనపురలతొ । రెవికలునల్లిరి । అనయముగొనిి । వాదొచుతరి॥
 చిత్తమునుతచు । కొత్తగచేసిది । కొత్తగసీకార । కైనేయించి॥ చీ॥
 శేలిముసరిగొ । మిన్నగబోల్పుచు । శూలిస్తుబ్బకిని నుతుస్తురియుగచుగు । చీ॥

వదినతలదుశ్వాపాట.

91. ఇన్యోరాగం - ఆదితాళం.

(తమిదరనుఖియా. మట్టు)

వదినరోయిటురా। తలదుశ్వైదనే॥ వ॥ ఇంద్యుదనవిమః ముదు
తలంచీ॥ వ॥ సీమనసెతుటటి బిరుసైయుస్తుదౌ॥ సీకురుంతుటి బిరుసేమే॥
ఆమసునుజసపనారంతటిసాబిలి॥ తామసమేలను గొదవలెనుండనే॥
వ॥ వాసన జెండటివేషచమురును ఇసిగలట్టియూపిచ్చిచమురు। భేషణ
గను చేరంపముడుశ్వైసగి॥ చేసెదసుబ్బాచ్చితు డెరుగగను॥ న॥

వదినతిలకముపాట.

92. హొందుస్తానిరాగం.

(సచ్చూతబోసహారి, క్రెడి)

తిలకంబు పమనుసీకు || తీర్మానవదినరానై || తీవ్రింబులను నెంచు
చుట్టు || తీ॥ బాలరావరాశేవేగు॥ తీ॥ నిరంతరంబును | నిజంబెరుగవ్వా
విరించివార్థితను | గండై॥ నటై॥ యిక్కు॥ తీ॥ నుర్మగలట్టిఫల | రసంబు
రకములా ధరించునుబ్బయా క్రుతిఁ॥ మదిఁ॥ వినిఁ॥ తీ॥

వదిఁ. కాటుక పాట.

93. శంకరాభరణ.. ఆదితాళము.

(తసంసీడిక, మారి)

బూటుకమేలనువదిఁ॥ కాటుకగొసు పటతగుఁ॥ చీడికిమాటుకనిఁ॥
నగుసా మాటలు సాటగాపీలగుఁ॥ బూ॥ గూడిగూటిమసిచ్చి॥ వాట
ముగా సూనుచేర్చీ॥ మేటిగిజల్లేడ్సుసమునుజేర్చీ॥ సూడేగసూతన సు
శ్వాముగూడ్చు॥ బూ॥ సీటుగకాకరపసరును పట్టే॥ రతులితముగజతప్పు
సూరీతీ॥ మేటియిఁనువురసూలిసుబ్బకవి॥ పాటనుబూషుచు జాగుగ
రమ్ముకు॥ బూ॥

వదినపసుపుపాట.

94. నాంభోజరాగం—రూపకతాళము.

(ద్వాదశిష్ఠమాచరించె, వలె)

భూషినియిటురాపైరావెనదిః । పసుపుబూసెదనునే॥ భా॥ వాసినిగ
నుచుండియుసు । వాసినిపీవస్తుచుబరగి । యాసుకరములెరుగవు దరహస
మునుల్లాసముగద॥ భా॥ పాదయుగమలిటునిమార్చా । పరుపుమర్యాదల
నుగొమార్చా ఫేదబుదిమదినెంచకుమా । భావములను గుర్తెరుగుమా॥
భా॥ లోపమాణస్తుప్ర్యానుమా । లోసోపుచ్ఛెనమే । క్రోషమేల ఫూలిసు
చ్చా । రాయవినుతుమదినెంచవే॥ భా॥

వదినగంధంపాట.

95. కీర్తిసాళరాగం—ఆటతాళము.

(సుండరాంఖని, ఇణితి)

గంధమండగసండమచ్చానదినయించురాగదే । యొండుబూచిః సుగ
దరేనియగః గుండుచుండి దే ॥ గం॥ దార్మినకములనన్ని తప్పకగలిపితార
సెల్లి కే । వావినిచూపగవచ్చింపనితలువాడమేలనే ॥ గం॥ మేలుగలుగుమ
హచ్చానకమున్నదిమేలమేలనే । వాఱుగలిగన నీహ్యాయులును గనిరింక
వదలరునిన్నిపుపులే ॥ గం॥ చిత్రినూలపుగంధమతీసిం చిత్రిమైయుస్థ
ది దే । ఆత్రపమలదేల దూరదగొండిరసము । : మంక్రూయున్నది లే ॥ గం॥
కాయమరయగబాగారుకాంతినిగలి । కశలుట్టిషుగుగాంచుమా । గాయక
వఁ ఫూలిసుచ్చురాయదాసా పాటనుమదినెంచుమా॥ గం॥

వదినఅతరుపస్త్నిరుపాట.

96. ఆదితాళము.

(మతిసెనష్ట్రో, హదిరి)

అత్తరుగొనుమిదెమేంగావది॥ నాత్తరు॥ చిత్రముసనుచిగు । రొ
త్తగమదితభు । కొత్తమన్నవిటుగమువది॥ నాత్తరు॥ వస్తైచిస్తైల మ

రున్న వగున్ని | షన్ని రునుయిదెగొనుమావది || నాతరు || మేలగుపయలు
లన్ని యుగ్గమ్మటై ఘూలిసుబృకవి సూటిగావది || నాతరు ||

వదిసాఫిడెముపాటు.

97. సురటరాగం - ఆదితాళము.

(ఒనవాలీశపతామారారి, ముట్టు)

ఇదెగొమ్మావదినావిడెబు | లుకయిదె || మోదముకూడ మో
నియతి | చోద్యమూనదేలి || ఇ || జల్లేడాకులు | చింతగింజలును | కొల్లగ
తుమ్మయిగుళ్లనుచేణ్ణు || ఖిదె || అలవాటులుమాకే వియెతెలుపునీ | అ
ఎయక మేమం పెదమత్యరగా || ఇ || ఘూలిసుబృకవి కృతిగలపాటలు |
మేలనిగూడుచు మేలమాధుచును || ఇ ||

వదినపాగావచిపాటు.

98. శవనరాగం - ఏకతాళం.

(తమకమునిట్ట గాజంత, ముట్టు)

అలుకలుపూనుమువదినా | హారము లేశైవ మేసా | కఱువురుమాచి
నపరుట్టగనుంచును | జడతిర్మాసికిపాటిగజెందును || ఆ || కుకుపుగింజల
నరాలలో | పౌంకముగాగురిగింజలో | శంకలిషుమనిక వేపకాయలును |
మంకులేలపల్లేరులుగూర్చైను || ఆ || నిండినవేషుకత్తోడ్డు | బెంమలుచే
చ్ఛిచూడ్డు | అండజాష్టిదండలునిదండను | నుండెనుగను సుభ్యాంతు
మహిమను || ఆ ||

వదినఘత్రీముపాటు.

99. శంకరాభరణరాగం - ఆదితాళము.

(శథానిషాపడపాథవమే, పలె)

ఘత్రీముబడుచుమునదినలురారే | ఆత్రీములనుగనుగానుచికమాకే |
సూత్రీములను గుర్తెరుగిలేరే | గాత్రీములకు పాకర్యముకోరే || ఘ ||
గాలిసియెడకుశోలసితిరా | గాసిలశ్రీమలను బొందితితా | శోలితికస్వ

సత్కషెందితిరా॥ చోద్యములనుగను శించితిరా॥ చు॥ పుల్లాకనిమదినెంచు
కుఁడీ పుల్లయనుచు నిరసించకుఁడీ పుల్లచక్కలను కనుగొనుఁడీ సున్న
పు బొట్టులగని యిటుచనుఁడీ॥ చు॥ భేదములెంచుటకిదినుర్యాదా॥ వాడ
ములనువిడిపెంచుటచేదా॥ సుఖినంబిదియని తలచగరాదా॥ సుబ్బారాయకవి
కృతినివ్యాగలేద॥ చు॥

వదినచామరముపాట.

100. బేగడరాగం - ఏకతాళం.

(ఇందుకేయురా, మౌసురు)

చామరుబుళ్లో॥ విసరెదానువదిన॥ చా॥ నల్లులూనుయాగల్
చీమలూను వోమల్॥ కొల్లగానుచీరె॥ రెవికోల్కిచేరె॥ చా॥ అధమమై
నజంతు॥ జాలమూలమలమల్॥ సదమదించదేహా॥ మారువడిమేంచ॥
చా॥ థరణసీనచాము॥ రంబులూదిగొగనుము॥ వరఫూలిసుబ్బు॥ రాయుచ
టవినుము॥ చా॥

వదినఅద్దముపాట.

101. అమిారుకల్యాసే - మథ్యాది.

(శంచుండనత, థణిరి)

అందరిలోనేనందగతేను॥ అద్దముచూచుకోగడవేవదిన॥ మాం
మగసీకురుల్చింమలుద్దోక్కునే॥ మందురొనలుగురువింమవునిందున॥
అం॥ కొమ్మురొసీనోటితమ్ములూనికెల్లా॥ కట్టుపుక్కలను గృమ్మురుచుండె
ను॥ ఇమ్ముగహారమల్చల్లాచెదరై॥ సమ్మాతిమిారినలువైపులబూరెను॥
అం॥ షరగగసీయుదముమంచిదెకదె॥ పెగకునుసన్నము మసిబొగమరె
ను॥ సురుచిర మగసీపొబగుఱునదలెను॥ సుబ్బారాయకృతిసూక్తిగమ్ము
షైను॥ అం॥

వదినసభాతొంబాలముపాటు.

102. సరసాంగిరాగం - జల్య.

(వింధూలుచేసీరిగా, మళ్ళీ)

తొంబాలమిచ్చిమిమా | గైకొమ్మానీనడతలనుమె చ్ఛితిమిమా | డంబుమిమారగవినోదంబు దేలెటివదిన | సంభావనిదెసీచర్యలన్ని టికనుచు || తాం || ముదైమదైనియంచకా | సీవావడ్డెవాడీని కదియగా | సాష్టుఫూడగమియన్నదమ్ములువచ్చి | తెడ్డుతీసుకొని సడ్డిరగదన్నగ || తాం || గడవపూజలుచేయుటలో, వడియంచును నాసిప్రికాశించగఁ | మిడిమేలమిడియేడవసగుండినుచును | కడనుండివరఘూలిసుబ్బయూర్చితుదలచి || తా ||

వదినలాలిపాటు.

103. బేహ్గ రాగం - ఆడతాళము.

(గోపిసందన, మాదిరి)

లాలీయూగుమిమాలాగుసవదిన | జోలపాడెదను జోకలొమదిన || లా || పుస్తేరుకాయలా పానుపుపైన | కొలగితుమ్మి | ముఖ్యచేకూడిన || లా || వంటిగినుండినా కంటికొరుకు | సంటలేదేముసే | జంటనుపేచ్చేద || లా || జాబులువాసిసితివి | చేరిధారలిక | అబ్బిరముగఘూలి | సుబ్బయూర్చితుదలచి || లా ||

వదినమంగళహరతిపాటు.

104. జంరమూడి.

(మంగళమిమంగళమని, మళ్ళీ)

మంగళహరతలు గొనుమమాచినవదిన | రంగులసీపొంగులు మాముంగలతగున || మం || ఇరుగుపోరుగువారిచేరితగపులాణిన | వారుఆగ్రహంబతోదవచ్చినుచ్చిం || మం || కూడిమితో కామకులనగూడియుండినా వారిసతులువిషుకుకొనుచు | యిచ్చుచుండిన || మం || వాసిమిరఘూలిసుబ్బయూర్చుకొలువను | దేశమంతతిరిగిలసి శోలసిసెన్నరు || మం ||

వియ్యాలవారిమింది పాటలు.

105. ఖమాసురాగము—ఆదితాళము.

(వదిశర్మపాటిష్టి, హరిం.)

వియ్యాలవారెంత విర్భవించునుందో || పీరికథవింతతావినగ దరే | చయ్యానలభికమో కయ్యాములనుబెంచి | వెయ్యాయవిధముల తొవేధించిరే ||వి|| బుధుత్వమునుగానే పరగగ నితరయే సంబంధము నుగాని పాటించిరే | అందరు అందరే అరకాసుమొదలుగ అంతతమ సన్నిధికి ఆహ్వానమే ||వి|| మానాభిషాసములు మంచుకైను లేన్న | మానరుగాపీరి మంకుశంకల్ | పూని పరుశమర్యాదల పూనికలను బాసి | పూర్ణముగ బూనెదరు పిరికివంకల్ ||వి|| కట్టివిరచినటి మాట లుట్టిపడచేసి సం | తుష్టులొచునుండరెపుషు థిట్ థేవజమ్ | అట్టిపోస ములుమొండు సృష్టి శేయుపనులుబెండు | కొల్పురెపుష ఘూలి సుబ్బారాయనుతు సంతతమ్ ||వి||

106. కస్తుడరాగము—మాపకతాళము.

(అహాసేతాపనుండ నాకుసేనుహ, మొస్తులు)

అహావియ్యాలవారి అంతు తెలిసేనే | అలివేపి ||ఆ|| మోహాటిం చి తిరిగదారు | ముందువెనుక లెరుగబోరు | సాహసంబుచేసెదారు | సాగవుయేపనులుబారు ||ఆ|| లేత లేతసారకాయల | చేతనైనవరకు శకల | మతులములుగ శేయువిధుల | మరువకగనివేతురబల ||ఆ|| కాల రీతినెరుగబోరు కలసిమెలసియుండజనరు | ఘూలి సుబ్బాయాస్తుధీరు | గాంచరుపోక ఆట్టేరు ||ఆ||

రఱుపుదగ్గాలపాటలు.

107. ఆదితాళము.

(రాకేందువదస, ఘటితి.)

తామారసదన | తలుపూ | దియుమా ||తా|| సామాటవిన వే

లనే । విమలోజ్యలాంగిరో । తమన్మో । నిలుప్మో । మమత్మో । గన
క్మో ॥తా॥ మాధావతలుపు । దియనూ చనుమా ॥మూ॥ రాఘీకవ
రుడానని । రహిపేరుజెందగ ॥ విధిగా । నదియో । నిదియో । విధియో
॥మో॥ చిగురుబోసోర్యాయటి । చిత్తవిభ్రోమలేల । తగవా । తగువా ।
నగవా । మగువా॥ తా॥ దేవాదిదేవయింత । దీర్ఘోక్తులేలనయ్య । తవ
నే । వలునే । నవల్మో । విడిత్తిమో ॥మో॥ పతితోసోపారుషంబు । సతి
బల్మో—శాస్త్రమంబు । పతియే । గతియో । పతియే హాయో ॥తా॥
కలతగుసీమాటలాచె । చులకాన చేయతగున । జలథీ । శయన । జల
జ । నయన ॥మో॥ మధిరాష్ట్రమాటలేల । మదితడవునిల్పజాల । ము
దమా । రగవా । యెడనూ । గనుమా ॥తా॥ వేనాంతవేద్యదాశ ।
రథే ఘూలిసుభృరాయ । కవితా । వినుతా । చరితా । భరితా ॥ మా
ధావతలుపు । విడితీరాగా ॥

108. హిందుస్తానిరాగము—ఆదితొశము.

(రాజకుమారా, తైరి)

వాదములేలా । వదరుటలేలా । వాకిలిదిచ్యుగదే । అదురును
బెదురును కుమరుగవదలక ॥వా॥ చాలిక లెమ్మ్యా । సరగుసపొమ్మ్యా ।
తాలిమమాలిమచే । షెలిసి తెలియకను పలికినబెభుకగు ॥చా॥ ఇడాపు
తీపిన్ను విడానాడినే ఘుడియయెట్లు నడలనేర్తు । అడలికబడలిక సుడి
వడి వెడలెదు ॥ వా॥ హోరాయారీతిననుగారించుట । అణ్ణసాహసమే
మంగుగ । కురగలగరితలు సురతులనరయర ॥చా॥ నచినాష్టియావింత
న్యాయింబటె । కేర్చికరమ్మునవేమందునే । ఆలుకలుతిభుకులు కులుకు
బునిలసిల ॥వా॥ ఘూలిసుబ్బాఖ్యుని పాలించిన । ఘూలిసున్ను తనన్ను లా
ట్టంచుమా । జలిచింపల్పుల తెలియగతలపుచు ॥ వాంజనేత్రా । ఎర
సరగాంత్ర్య । వాకిలిదిసితిరా॥

109. ఆదితాళము.

(బాల చిరానరాజరావు కాలమేల, వలె)

భామ | కవాటమింకదియ్య వేల వేమ | సుమాస్త్రీ బారికోర్చు
 సుగుణభామ | సీమదీ తామసమ్ | బీయడ్ | మీయమ్ ||భా||
 శైరా | చరాకుసూపకీమలేచిపోర | అరారినికుయింత చులకనేల |
 కోచ్చెం | చేరినెం | నాకిలీం | దియ్యనీం ||కొర|| బోటి | వరాల
 మాటలాపురత్తు పేటి | యిక్కేలసాహసంబువినయభాటి | మాటల్ |
 పాటల్ | సీటుల్ | మీంటుచుం | ||భా|| జారా | మరాళమందగ మ
 నలెంచులేర | సరాసరీ నేనెదిక్కాధీర | ధీరత్తు | జూరత్తు | కోర్
 ర్యత్తు | జూపక్కు | శైరా | వసుంధరాతనూజసాధ్విచాల | క
 లంతలెచ్చు శేయసీకుమేల | చాలగ్ | లీలగ్ | వాలుగ్ | మేలు
 గ్ | భా | గోల | పరాకునెంచవదు కడకచేల | ఖులాంఫూలి సుబ్బ
 రాయపాల | వాలుగ్ | మేలుగ్ | వాకిలీం | దీసిలిం ||

110. చక్కివాకమురాగము—ఆదితాళము.

(మంచీపమాయ, మట్టు)

వారీజసేతీరీ | వరగాతీరీ | వాకీలిదియపె | నేరుశేయమేరగాదు
 నేరమెంచనేరబోకు | వా | వారీజనాథ | వరభూప | వాకీలిదియను |
 వా | నేరమెంచనేరబోను | సారసాషుచాలుపొఱ్చుక | వా | మధురాన్
 దిమదితాళగబాలను | మారుతూంపులిటుచేరా | భాధలన్నిసదమదించ
 నెంచక | వాదమేల శేడదీచ్చిబోపుమ | వా | మధుసూధన సుఫగోర్చు
 లుచు సీదగుయెదనుయెదనుగదియించి | మోదమ్మెందు మధురవాఇ
 లందరు శేడదీచ్చిఅదింతు పొఱ్చుక | వా | తడవేలను విడనాడగపాడి
 య అడలిబడలిక కువేడా | మోడిపోడిగమహగూడు పడతుక వాడవాడలేడ
 పాడివెడలెపు | వా | మిడిమేలపునుపులూడెడి సుష్టవడిపోడిమేడ రహిచే
 దా | ప్రిచెమందినడతీడవడయున ఆసిపాడి వేడిసామటిషువర || వా |

నలినాక్షిరాపోథిదేవిన రాత్రిరెసుకునాకు పొలిమేరా । గేలిదేల చెలిను
చాలవలిగొన జాలిదేలికేళ్ళి కైలి తెలియగ॥వా॥ఫలితాంశము వెలిబుచ్చెద
లాలితపోలిముంచుబలిచోర । వాలిగర్వహరణశూలిసన్నుత ఘూలి ను
బృరాయపాలచెలుప్రద॥ వారీజనాభ । వరఘూప । వాకిలిదీసీతి ॥వా॥

111. హిందుస్తాని ముఖారి—ఆదితాశము.

(కాటుగయోధివా, ముఖ్య)

వాకిలిచియ్యగదే । వారీజదశనయసీ ॥వా॥ కోకిలవాఁచేనా కోర
కదీన్నవె । లోకనాయకుడనుగువే । నాకాధిషుతుడను ॥వా॥ వాకిలి
దియ్యమురా । వాసవహృద్వాదిత ॥వా॥ శీర్పకరమూత్సే సాకులదేలను ।
సీకధలనువింటీ । నిజముగన్నాంటి ॥వా॥ చరితము తెలిసిన । జాణ్ణీ
వైన । సరసతహాపెదవా । సరసీసుహదశలోచని ॥వా॥ భోగిశయ్య
శిశాసలుదెలిసెను । యోగిహృదయనిలయూ । అగజానుతసదయా॥
వా॥ మాటదప్పితసీ । మాయలుపస్నేదు । బోటిరొసీకిది తగదు । పా
టియెరుంగును ॥వా॥ సీటుకాడసీ । సాచెవరుంగురు । బూటకమేలను
రా । పోటకచేల ॥వా॥ అత్తరుయగరుసు । వెగవిరులివెగని । చిత్త
ముగనుగొనుమూ । నిత్రావినుమూ ॥వా॥ ఘూలి సుబ్బాఖ్య । కని
నుతముఖ్య । లలితతులితసొఖ్య । లాలితసొభాఖ్య॥ వాకిలిదీసితి
రా । వారీజదశనయను॥

112. జంర్మూటిరాగం—వకతాశము.

(చెండ్లాటలాడేచేటి, మాదిరి)

తలుపూర్వాదియ్యవేబాలా । బాలా జాలా మేలాసీవిల ॥తీ॥ తలు
పూర్వాదియ్యనుపోరా । పోరా సేరా సేరాధువర ॥తీ॥ వలపురులపుశేను
పిలుపులువినిస్సన్ను । తలపూరులమినెచుమూ । భామూ । లేమూ ।
కోమూ । లాంగిరొ ॥తీ॥ వలపునింపుకూశై । తలపూరువినురాధు ।
పిలుపూరుగనిపెళ్ళరా । మారా । కార । సూర । గేసార ॥తీ॥ మ

రుబారికోర్చును | మరు కేళిఖాడను | మయమాటలాడాకవే | లేవే |
రావే | నీవే | యావేళ | తల్లి | వరదూడవానిన్ను | వాంచించువారేల |
నిరసించుటిదియేలరా | పారా | వారా | ఫీరా | గంభీర | తల్లి | పరిష
సమేలను | పరుషంబులేలను | పరమాత్ముడనుగానాచై | నాలీ | కోరీ|
సేరీ | సీరీతి | తల్లి | సరసతవర ఘూలి | సుభృతాయపాల | సరసంబులిక
చాలురా | రారా | ద్వారా | మూనూ | దీనీతి||

113. హించుస్తాని ముఖారి—ఆదిత్యాశము.

(స్వదక శాసీక తెందిలట్కుకొ, వరె)

వాకిలిదియ్యవె వార్జీజలోచనీ | జోక్కొవేషీతి కోకిలవాణీ | వా||
వాకిలిదియ్యాను వార్జిజనాభ | పాకానినుతనామ ప్రోణవస్వరూప || వా||
వా|| ఆకులుపోకలు అరటీఫలాలు | చేకొనిలచితి జీనన్నేలు | వా||
లోకాధిపానిన్ను లోకూలుబలికే | వాక్యములనాలించి వినుపిగచ
సలుకే | వా|| కొంచాపుబుద్ద లాలించాకుగూల | వంచనచేయూట
యదినీకుమేలా | వా|| లంచాములిచ్చి యాసించిదరినుర్చు | చంచా
లాక్షులవలపించుటమిన్ను | వా|| లేసిపోసటి యూహపోహములేల | కాని
ముమలవటి కథలేలచాల | వా|| మానుగ వర ఘూలి సుశ్వర్యవినుత |
మానుమునీవా మానినులనడతు | వాకిలిదినీతి హ్యాయులూగరార ||

114. హించుస్తానిరాగం.

(ఉరియా, శాసీ, వరె)

తలుపూరా, దియవే | తడవేలా కామినీ | తల్లి | జాలమేలా | సుగుం
శీలా | మానిపాలా | ఇందిరా | తలుపూరా, దియనూ | తగవేలాశీర్ణ
కరా | తలుపూరా | తగవేలా | పగలుమేలా | సుందరా | తలుపూరా |
చాలమాదేలవినుమా | పేర్మగనుమా | శీరమా | శుభనాసు, గుణ
ధామ, తగవేలా, భూమినీ | తలుపూరానుషులువినుమా | సతిసిగను
మా | ఘూరమా | వరనామ, ఆతకామ, నగలేలా, సుందరా | తలుపూరా |

జాజులూ | వినజాజులూ | మల్లెపుస్తులూ | గాంచుమూ | మొరవినును,
మదిగనును, ముంపెపుమోహిని ||తీ|| శీజవా | మనవినరా | మన
సుగసరా | శీర్ధిరా | యిఱుచనుమూ, నుసివినుమూ, సుబ్బాఖ్యా |
పోషణా | తలుపూరా, దీసిటీ | తపవేలాసువదరా||

నథూవరుల నామధైనుముల పాటలు.

115. శోరిరాగము—జుల్మతాళము.

(ఎంతకంినమాపసే, మళ్ళీ)

పేరుడెల్పు పేలనే | వార్డజాతీమర్కాల్నిత వాద మేలనేకువరుని |
నాద చేలనీనువరుని ||పే|| పేరుయెఱుగబోరటు | సారసాత్ముంగ కాల
హారగామేల నానువరుని | కాలహారగామేల నానువరుని ||పే|| పేరు తెలి
సంట్టులయుతే | పేచుచెప్పుమనుచునున్న | పేరీరేపణాయచేయబూ | పరి
ణసకనుపణతిమిర్చు ||పే|| తెలియాయులయుతేనేను | తెలియాకేసెదా
నువిని | సలిననేతీర్యాకాసయ్య | నాతిముద్దుతనయుడనుచు ||పే|| చా
లుచాలీ చతురిమము | చాలునుమూ : డతఫుము | మేలమాక వేళ
గాను | మేలుగసి చౌరావల్లభు ||పే|| పరగవినుడి మొరుయడ్చ ! పును
ఘుసిడిన పాయసమును | నార్డజాత్ముంగ తిసగకలిగిన | పరసుసాత్ము
తైసవాని ||పే|| ఏతచెప్పినగానిస్తు | స్వాంతముచూ వింతవిప్పు |
శాంతపతమేలనీకు | కాంతుసుగుణావంతుపనథు ||పే|| ధాన్యాలోశిసు
చులకును | స్వాః ముచేయుంచి తుదను | చేంజలముచుట్టుతీపీ | రక్త
యున్నాచి పదముముగు | ||పే|| నిమిమాటులజాణవైతివె | యేయిసాగను
పతాక్షిస్తెలివె | కోమలాంగికసిఇలవేళాకోళముము వదలిచాలా || పే||
పినుడి తెల్పెద విభునిపేరు | నినులకిపొదనథు | థునుపు ఫూలి సుబ్బ
రాయ | పోషుడు శీర్ధిరాముపుగడె ||పే||

• 116. ఆదితాళము.

(ఓర్క్కుంపు పోరాటిటీ, యారి)

రామసీదుభామపేరు | రసానిశేఖప సనుమునుడె | కోమలాం

గులమేమునిదే । కోరితిమోషూరనిధి ॥రా॥ కోమలాంగులారనానుభూ
మహేరు నెనుగరచై । యేమిజాగులేలనిక । మేలమాడబొత్తురాశ్చారా॥
కాలహరణమైనగాని । కలినహృదయులనినగాని । చాల్గాక్షీమకలిగి
నసీ । చక్కనినుడివినకవిడమూ ॥రా॥ వినవలెననిమిమానునున్న । విను
డికనేతెలుపుకది । జఙకమస్సరాజసుతని । జగతినెవుయెయ్యిది ॥కో॥
దశరథనరసుతుడనని । విశదముగనుతెలుసుమాకు । దశముఖహాక
మానినుత । దశదిశదిశ్చాలనేత ॥రా॥ పట్టపట్టినారుగాన । పట్టువిడు
వమసగలగడు । పట్టభూదేవియాను । పుట్టిట్టిపట్టియని ॥కో॥ ఏమి
మాటలేమిసూటి లేమినీటులేమిసేటు । స్వామిపరీశాసమును । సదమ
దించి సత్యరము ॥రా॥ నలినసేతులారనాను । నాతిపేచుణెలిపెదను ।
ఘూలిసుభ్యురాయనుత । కామినిసేతాయటనుచు ॥కో॥

బువ్వుంబుతీపాటు.

117. ఆదితాళము.

(వస మెంసోబహువోద్యము, మౌనాయ)

బువ్వుమెంతోబహుచోద్యము । పుదతీ । సుదతీ ॥ బు ॥ రవ్వు
లపీతాలపై పుర్వబోసేరుక్కిసేతో । మువ్వగోవాబాలుముడగ ॥బు॥
రంభూద్దీజాబుల । జృంభోంపాము । అంబుజామీ పందిరంచున ॥బు॥
సరసారసాస్తుముల్ । సంఖ్యమిరాఱుచితాన్నస్తుముల్ । త్సీరాన్నములు
శాకముల్ ॥ బు॥ ఉంరగాయలూరుపోవ్వు । వరుగులు పీండి వంటల్ ।
సరస్మైనదధిఫృతముల్ ॥ బు॥ పులిహౌరపేంటల్ ॥ హౌరిగల్
సోమాసిత్తో । ఘూలి సుభ్యురాయపోషుని ॥బు॥

118. ఆదితాళము.

(ఘూరాజ కీర్తిహాస, ఘటేతి)

మధ్యరామీమదనుజాము । బువ్వుముమదినిగాంచుమూ । పృథివినె
కలికిట్టివిభవ కుశుకు నెంచుమూ ॥ము॥ కుశుకెట్టితపంక్తులటీమహిమమూ.

డగా । గణలి శేయజాలనమరగణముగూడేగా ॥మ॥ అ త్తరులతొసలికిరి
తథ్యో త్తపందిరిఁ । చిత్తములరగట్టిరి । చిత్తర్యులిత్తరిఁ ॥ మ ॥ జాలగ
ముత్యోలముగ్గులతివలతిగబ్బెట్టిరి । పోలగనవరత్నస్గిత పీరములనువే
సిరి ॥మ॥ రంగుగబుగారరీటాకులిటులబరచిరి । పొంగుచుఅంగసలు వ
డ్డులను నెలమిచేసిరి ॥మ॥ సరసాస్నసూపశాకములును సరసపిండివం
టలుఁ । కీరాస్నముల్ పులిహారలుఁ । పొంగలిడైనల్ ॥మ॥
ఊరగాయలూరుప్రిడ్డు నుండెహెచ్చుగఁ । వరఘాలి సుబ్బరాయ
నుతునిగనవె యచ్చులుఁ ॥మ॥

119. ఆదితాళము.

(మగ టై చేసగలయివ్వని, టైరి.)

అలి వేసేగముతిథవముగ దె శ్రీహరిబున్నము । శ్రీహరిబువ్వ
ము । లతిసుందరము ॥ ఆ॥ పచ్చలపూదిశ్చకు జగిహెచ్చినమసితతులు
ముచ్చులగనువిధులు । మఃఖ్యాబులుగుణవతులు ॥అ॥ చిత్తముచిగుర్మ
త్తేగ ఘనచిత్తర్యులు చిత్త్రించీ । మొత్తముగనుపెంచీ మునులుండిరి
కఁగాంచీ॥ ఆ॥ సరసోక్తులప్రిహాసించుచు సఖయలువడ్డనలనుచేయు
మురిపెంబులు గనసీయా ముదమొందగ శుభకాయ ॥ అ ॥ సిరమతి
క్రోడుత ఘాలి సుబ్బరాట్టుతిక్కతిగనుపాడా సురవరులందరువేడ ।
సురుదిరముగ నిటుకూడ॥ ఆ॥

120. ఆదితాళము.

(పోర్చుజాలమేల, వలె.)

ఖన్వసొతసాపొ । గాంచే సతీ॥ బు॥ ర చ్యాలపీతాలను ।
జన్వసూలువేసిలమ్మై । మున్వగోపాలు నుంచగ॥ బు॥ వాటకంబులన్ని
యు । వడ్డింప లేరుగ । కగటజాడగోచరమచానుగ॥ బు॥ భక్త్యుభో
జ్యోత్స్యా । చోష్యపాసీయమ్ముల్ । లక్ష్ముముంచిచేయువడ్డనల్ ॥ బు॥
బూలికావహంబులా కోలాహలాబులా ఘాలి సుబ్బరాయపోఘన ॥

121. ఆదితాళము.

(వ్యాంపగాగలూ, మృగి.)

వ్యాంపగనుతరమా । వినుమా । చనుమా । హోబువ్యాంపు
బంతినిగనుమా ॥ వ ॥ కిర్కుండలథారుజేషు । వర్ణదేశుడువాలుకు
దురగా । పూర్వచంద్రిసమాస పదనతో । జూడిత్తెల్లిచనుగనుమరిగ
భా । ప్రశ్నములనెల్ల ముందునుంచిరి । నువ్వుమయుమగు నిరంతరంబును
శుభంబునుఖంబు సుందరము ॥ వ ॥ నున్నచియ్యపస్సుములును సూప
ములుళాకములును । యెన్నోరకముల పీణివాటులు । మన్నాలుగిస
వడ్డసలతో । అన్నాలవింగ్లో వస్తైల చిస్తైల కన్నుల గనుగొన ॥ వ ॥
ఫూర్ధిక్షణలిత్తురట త్వం । గారమెచ్చగా గంఢమత్తరు । సారమగుఘున
సారప్పడేము । లరమరవిచ్చిగొసగానిడె తఱ్గాన । వరగాలి సుభురా
యాభ్యాసుతువరదూసి ॥ వ ॥

ఫలహారముల పాటలు.

122. కస్తుడరాగము—యాపకతాళిము.

(సమాఖ్యాసిసాయి, మాడి)

ఫలహారములందా పంకజలోచరమ్మిడె ॥ ఫ ॥ పాలుపంచరా
ర పచ్చి । దాంతసీమలేగు కమల । ఫలములన్ని పసిచిప్పె । రముల
నుంచియిందుచ్చె ॥ ఫ ॥ నిమ్మకద్మాపిణి దా । నిమ్మబామకిచ్చేలు
లును । నమ్మదమున నేరేషులు । నీలాఫలరామాఫలా ॥ ఫ ॥ వససపంప
రపససనాస । జాచెదిపాలవెలగ । ఘుసనార్థిజయు బల్తానార్థిజ
యుగని రంజరిముగ ॥ ఫ ॥ ప్రప్యుగుండూర్చీ పుంశ । ప్రదధిరాజసుత
హృదేశ । మెష్యుగనుమ మధుంబామ । ఫూలి సుబ్బాయిపోవ ॥ ఫ ॥

123. ఖమిసురాగము—ఆటతాళిము.

(సచివరమస, మృగియి)

అరగించుము తారసారసుభీర ఫలహారంబుల । సూర్యజనమం

దార భక్తవిషారవర రకరకముల ॥ఆ॥ వడలు అతిరసములును ఆమా వడలు బూందీ పోలాగల్ । కుసుములుప్పామా మినుశముద్దలు । కజ్జ కాయలు బూరెలు ॥ఆ॥ లఘుజీలేబీ బంగాళాభాత్ । వంగీభాతులు । యుడ్డెలు మైసూరుపాకుదూది ఫెడాదోసెలు॥ఆ॥ బుంధేణీఅమృతఫేణీ బధ్వహల్య వారుగులు । మధురమఱగుబూలుపకోట్లు కాంపూసలు॥ఆ॥ సుఖయలక్కికులు చక్కెలాల్ సుచిసుండ లిందుక్కాచమా । సుఖదవన వర ఘూలి సుబ్బరాయ కృతిసూహించమా ॥ఆ॥

విచెములందు పాటలు.

24. ఆదితాళము.

(బాఢణాడమను నిసదమ, భాజితి.)

మంపులుగొనుమిచె మదసజనకవర । మందరగిరికిర మధుకై టభమారా । పుడమితఃయ బెలుచుచున్నదిక తడపుసేయకను దయగని రనర ॥ము॥ పుసగనుగల వరపంచటాకులవి । పొసంగసౌదగు పచ్చి పోకలతి । గాసగంధ దృష్టములించు: సమానెను । వసుంధ రాట్పుతి స్నానాయనుత ॥ము॥

125. బ్యాంచుస్వరము—ఆదితాళము.

(నినుణింతుదాసప, త్తీ)

మంపులందుమాధవ । మృమమధుర భాష భూధవ । కమమచే గస చేద వా । సత్కిడకుచేగబాలవ । విచెమంకచేయంగ సుకోజ మా । విచెగాసిటులుండ సముజసమా॥ మా పోచ్చులేతయాకులు । మతీమచ్చుకిలుగుపోకలు । కచ్చుయాచ్చకాయలు । రుచిపోచ్చురోజయాలకుల్ । లచ్చుకిర్మారము వ్యక్తికాయుతి । సచ్చాచ్ఛిమిచె ఘూలీ సుబ్బుతి ॥ము॥

126. కల్యాణిరాగ.—ఏకతాళము.

(బాంచ వశీ, మ్చు.)

పీచెమండకొమ్మడ్ | సిచేషెమగనుగామ్మా | యానుచెసచెగ్గొ

మృగానిను। వేడీ గూడీ పడతులాచ్చిగివేగ॥ ఏల్లా హెచ్చులేతయాకుల్లో మతి మెచ్చుకులుగుపోకల్లో రుది హెచ్చుజాజికాయల్లో సతులు ముచ్చులు మింగాగా తెచ్చివచ్చిందివేగ॥ ఏల్లా నా-ఎంజామ్మినుమా ! యానార్మమింగనుమా ! నినుకోఇవచ్చెచనుమా ! జాపలిగ్గి ఘూలపారా మృగమదా ములగూడింటి॥ ఏల్లా చలమేలగోపన్నాలా సరసంబసందన్నాలా ఇంటా ఘూలి సుబ్బకవిపాలా ! ఏల్లా కులుకులు ! తానిటుగని ! కులుకూచు ! నిడెచన్నిా ఏల్లా !

127. కాంభోదీ—వక్తాళము.

(ఇట సేమండు సేచెలియూ, కలె.)

ఘూలపారపీడిమందుమా ! బీగానలోలరవికులవత్తాసమా॥ ఘు॥ పంచుటాకులాను ! పచ్చిపోకలాను ! నిండువేపిమతోడ ! నిండిసికిచ్చేద॥ ఘు॥ పచ్చుకుర్చూరము ! పరగగమృగమదము ! హెచ్చుగజాపతిగ్గి ! జాజికాయలాణ్ణి॥ ఘు॥ కూరిమితోపచ్చి ! కొబ్బరికుడిని ! గరిమనుసుగంధాద్రీన్యాచులాణ్ణిడా॥ ఘు॥ సూర్యిగవర ఘూలి ! సుబ్బరాయవినుత్త ! వోటకచేలరవికోటిమోహనాంగ॥ ఘు॥

128. భువనరంజని—చాచ్చితాళము.

(శాచుమసి, మాదిరి.)

వీడెమొసగెతునసతికో ! వేషుకలనుగినివడిగ్గె ! ఏల్లా బంగరువ్వెంచునుగోనినంత్కా ! రంగుగవక్కలులులుచేర్చ్చె ! ఏల్లా జాజికాయిచాపతిగ్గియెలకుల్లో ! తేజలవంగములందుఁడేలా॥ ఏల్లా పంకేరుహదశలోచనుచింకట ! కుంకుమపుష్ట్యనుగౌంకముజేర్చ్చె ! ఏల్లా లాలితగుసుడతిలాలనచేసీ ! ఘూలి సుబ్బకవిక్కతివినిదాసీ॥ ఏల్లా !

పానుపుమిద బొమ్మువక్కగింతల పాటలు.

129. ఆదితాళము.

(శాసైతిసేకు, కలె.)

బప్పగింతుగెకొను ! వంతెవిడచిబూలను నష్టగానుమింగను

మేమువియ్యమాదను ॥బ॥ కలిమతేములైచక । కలసిమెలసిమంచిగ ।
బలిమిచెలిమినుంచగ । పలుకుపలుకుమొండుగ ॥బ॥ చాలినమాటలై
చ మేలు । గాంకాలమింతేచాయ । సూలి సుబ్బారామపాలు । గాంచు
చుంచు సుగుణజాలు ॥బ॥

130. ఆటతాళము.

(అంశ్య రాగ, మ్యూ)

వియ్యమాద । చయ్యానీశాల గైకొమ్ముచాల ॥వ॥ మును
పెనుకనుచూచి । ములిపెములరనీసీ అందాముగను మనచూ । సంద
ముక్కెపెలీసీ ॥వ॥ మామాటమాటిగా । మింమాటచూచిగా । మింమాట
సెంచక । మింమాటిలిగా ॥వ॥ వలనెపుభ్రాష్టాపకా । రముంగలుగ
గను । ఫూలి సుబ్బారాము । కవికృతికదును ॥వ॥

ఒప్పగింతల వాటలు.

131. ఆదితాళము.

(ఉహకోకంశాయైసు, మారిం.)

ఏలాగునంపూడీబాలామణీని । యింబాలామణీని । పసిబాలా
నాథనినీ ॥ఏ॥ అలింలవేంగుణపాలాగనీని । గుణజాలగనినీ । వచ్చాలగనినీ
ఏ॥ కోచేకముకుబోచ్చు నిదికొట్టుతగనుక । యిదికొట్టుతగనుక । మాత్ర
మెత్తసనక ॥ఏ॥ పనిపాటలైరుగాని పసిసూరును । యింపసిసూరును । నీ
నిసిగందును ॥ఏ॥ ఫూలి సుబ్బాభ్యాకృతి తేలీపాడును । కృతితేలీపా
డగను । మతిజాలిసూడగను ॥ఏ॥

132. కాంఠిరాగము—ఆటతాళము.

(రాజుదుఖకారణంబు, మౌస్తుచు.)

అమ్మనిన్ను లత్తువారియంటికనిపెక । సమ్మదమున కీర్తితేగ
సంతసించెద ॥ఆ॥ లత్తమామలాజలకును అణగియుంచుమా । పెత్త
సముల శేగణోక పేమగాంచుమా ॥ఆ॥ ముంచు పెనుక లర్చుక ముఖ

స్తుతులనుడకే । కుదవేచే కరినమును చెందబూర్కే ॥అ॥ నగుముగి
మున నలుగురిఁఁ నగుచునుడవే । బిగువ్వుగజబీజియు కరినచింకను
చువవే ॥అ॥ దేశకాలపాత్రీములను తెల్పిసికొగడే । శీర్షిసుభూలి సుబ్బ
రాయస్తుత్యు కొలువవే ॥అ॥

133. తోడిరాగము—జుల్యతాళము.

(ఎంతకించాననే, ఘణితి)

అమ్మపోయిరాగదే । ఇమ్ముహినీ విడదియొఱుల యునునొఱు
నేచెరుగజాల ॥అ॥ సమ్మతిగామిాల తపాది । నెఱ్చుభనసమునకునేపు ।
అమ్మజానికమ్మ భార్తేసామ్మయుచు యొమ్ముల్లాకే ॥అ॥ బిసమహదశస
మనునేతిరి । అసదృశగుణపాండుగాతిరి । బాసునాచు యశమునంచు
వాసిజెందుభాసురాంగి ॥ అ॥ సాహసములొదునీపు । కూహపోహలు
దగుండు । బచుజనవాళిముచ్చ అహాభూవమిాపు మోహనాంగి ॥ అ॥
కౌరశిలపుర్ణిశుడఫల । సాక్షిభూతుషతులయనుపు । థీర ఫూలి సుబ్బ
రాయదాసనుతుకు జాటనుడ ॥అ॥

134. మూడకతాళము.

(సేటికిసిసుగుము తెలసేరా, మ్ము..)

సానుతసీవెటులబోతువోరామ । వేసభావనోసములను । యొ
రుగనుగదరారామ ॥నా॥ వంటిగాకవిడచియొపుపు । యుడపుగదరా
రామ । జంటలైనెనుపోటనంటి । యుమనుగదరారామ ॥నా॥ మాయ
మర్మమెరుగనియి । మాయకిగదగారామ । భాయసిభయభక్తిఁడు । భా
సిలుగదరారామ ॥స ॥ భారములనుగనుచుపోలగే । భామిసిగదరారా
మ । సావభానముదునేర్చు । శక్తిగలనురారామ ॥స ॥ లాలితాగంగా
బూని । పాలించునురారామ । ఫూలి సుబ్బరాయదాస । కవినుతవినరా
రామ ॥న ॥

135. ఆదితాళము.

(గౌతమవనమితి, ఫలితి.)

నాప్రియపుత్రినినయముగసేలుమా సుప్రిసన్నహరిషూర్యవంతో
త్తమి। అప్రిమేయమునియాగసురక్షణించా! యోప్రియరాఘవయోలభ
వా॥నా॥ ఎక్కువక్కీములకుసేరనుసైపము! ధిక్కరింపులనుదరినుంచా
దు! చక్కగనాజులిరముఁదాల్చి! అక్కజముగమదితెక్కమెలాగును॥
నా॥ లీలలతోడుదేల్చబాలనుపోలగసాధ్యినిఖోల్చగను! లీలామా
నుపదేసముగ్రినూ! ఫూలిసుబ్బకవినతపదయుఁర్థ॥నా॥

రాసక్రిడలపాటులు.

136. శ్యాంమస్వరము.

(రాసకేచిలాపము, తైరి.)

రాసక్రిడలసల్పగా! రారెరమణుంరావేగ॥రా॥ హాసము దర
హాసము మనోలాసముగదరే! వాసవాంధ్వతుజేరి! వ్యాయుంశాగమది
కోరి॥రా॥ ఇండుతలచినమనకును! బెండుబోల్పుగవచ్చును! ఇండుపొ
దరింపు పూబోస్తుగాంచరే! కండుబాచిన పుడమిరేండు నైభవమ
ముమ॥రా॥ సకలలోకనాథుము సర్వపాణీభూతుము! యేకమురాక
యున్న నుతులుసల్పక! సాకుతేలను ఫూలిసుబ్బాఖ్యముతుఁఁటి॥రా॥

137. ఆదితాళము.

(సగుఱుగమక ఒల్ సాగము, వలె.)

రనుణలుదరమిటుచేయు రాసక్రిడలసల్పుదమా! ఆహాబల్
క్రిడలుసల్పుదమా॥అ॥ర॥ చక్కిశోపుజడకోపులవేయుచు చక్కిని
కూమదమా! ఆహాబల్ చక్కిని కూమదమా॥అ॥ర॥ సైకతతిన్నె
లపైవృత్తములకైసరసకుచేయడమా! ఆహాబల్ సైగలుచేయుదమా!
అ॥ర॥ ఫూలిసుబ్బరామూఖ్యపోము శ్రీకృష్ణవిగాంచుదమా! ఆహా
బల్ కృష్ణవిగాంచుదమా॥అ॥ర॥

138. హిందూస్తాని.

(దీలపాప్రభారకా, మట్టి.)

రాసక్రికాల దేలగారావేమె సీర్పుయింకసువదరీ ॥సుం॥ సుం॥
 సుం॥ రా॥ పొన్నపోగడాలు నారి । కేళాఖుర్కూరతరుల । వస్త్రులుచూచుచు । వన్నె చిన్నెలతో ॥రా॥ జాజిసంపెంగసన్న । జాజికో
 జాలపోదల । తేళాముగాంచుచు తేకూవడాగూచు ॥రా॥ అర్థికుమాద
 చుదాభ్యుదయునివేడి । సారకముగ ఫూలి సుబ్బార్చుతునిగూడి ॥రా॥

జలక్కిడలపాటలు.

139. హిందూస్తాని.

(మికెబోస్టిలాం, మాసిరి.)

జలకేచ్చిదేలా జాగేలమేలా శాలరాగదే ॥బా॥బా॥ గాగాతరీం
 గించి తరంగషరుపర లుప్పొగుట మనిగాంచి । రంగుమిారాగ । రాజ
 సమూగ । రాజీవాక్షీరయముపీచు ॥జ॥ ఒకరొకరములు సెకరొ
 కరుపులుక నోపీకమిారాగను । నేంకముగాను । జోకమిారను । రాక
 పోకల్క । కుమిారగ్గ ॥జ॥ శీరమ్మాబగు మాగ్గశీరమున సరసముగ
 నిసరసజేణి । ధీరత ఫూలి సుబ్బారాయూఖ్య దాసపోవకుదఱిజేరకోరి॥జ॥

140. ఆదితాళము.

(దమయించు మౌశాంగ, మాస్తరు.)

జలక్కిడస్సువానూ । జలజాత్ముగూమవానూ । జతలూగ సే
 ర్పుమవామూ । జలముగ్గదిగుమూ ॥జ॥ వినుమూ । చనుమూ । వాద
 మేలనేవేమక్కుడుత । కొలనుచుచేయిడగ్గ । కోర్కెలెలగూడ
 పెంపుగ్గ । మేనొనుచుకునిచ్చుట్టు । మేలమల్ । నికనదల్ ।
 బాలా । చాలా । వాలుగ సుబ్బాయవరదుని నిదెగని ॥జ॥

141. కురంజిరాగము—ఆదితాళము.

(శివట్టుపురులూలులా, రణిరి).

జలకేచ్చిపలుపాచనరే । ఉండాగసుంగ్గే విషనఃాలరటై । జల

బాహ్యుడై నాజ్ఞ కొనరే । జాగరూకతలు మేళానచ్చా జ॥ అలివే
ఱలు కొలనుగనుగొనరే । అథుహారునికరము కరములకుశేర్పురే । స
లిలనుందున కేళిసలుపరచె । సారెసారెకు బిలువనలయునచ్చా జ॥
వివిధాభరణము లురమూనమెరయు । వివిధగతులలో చిత్రములరయు
సవరత్నకంకణములు కరముల । నవహాయ్యద్వయులుగ క్ష్వాముసలు
ప॥ జ॥ శుద్ధమైస మనసులభూన దే । పరిశుద్ధ మాఘుమాసముగారే ।
వద్దికగాను మనసుఖుసెలుప దే । వరఘూలి సుచ్ఛౌఢ్యతు మదిగన రే॥ జ॥
లాలిపాటులు.

142 (చాలపా పదము, త్రిలీ)

ఎలీపాడెదవిము । నలినాయతలోచని॥ లా॥ బాల । గుణహాల ।
వరళీల । రహిమున్నబాలు॥ లా॥ కొమ్ము । మున్నగుమ్ము । లక్ష్ముమ్ము ।
రత్నంపుయామ్ము॥ ఎం॥ శితపూర్తచరితాదాసభరిత । సుచ్ఛౌఢ్యవినుత్తాలా॥

143 కీరవాణిరాగము—ఆదితొళిము.

(బోంచబాలము, మృష్ణు)

లాలినూచెవా । సీలసీరదసిభాంగరుగనీకు॥ లా॥ బాలగోప
బాల ఒందబాలమున్నబాలసీకు॥ లా॥ సాక్షిరూపకా । మోక్షదీక్ష
పక్షితురగకరుణాకటాము । అంశుణకృపాకటాము లక్ష్మీలకృతుసక్షము॥
లా॥ భూతలేశ్వరా । యతితలేశ అతులితగుణవిశేషము । చతురాననజు
క చతురచరితసకలమానిపోషు॥ లా॥ నలినలోచన । వాలిగర్వసర్వ
భంగజలజనాభ । ఫూలిసుచ్ఛౌరాయ దాసకవితవంద్యకామరూప॥ లా॥

144 శ్రావ్య రాగం—ఏకతొళిము.

(రారాధిలోం, మాతిరి)

భోగాంచితలాలీ । నాపాలీ । వెన్నిధిగుణశాలీ॥ భో॥ మోగాని
ద్వియండేతెడినిమ్ము । మోగాంచితుడంచ్చు । సాంకరమోగాంచితు
డంచ్చు । మోగాంచితుడంచ్చు । తనయూ । మోగులుగనుగాంచ్చు॥ భో॥

కాలిగజ్జెలు కడియములందెలు | గనముదులుగారా | జలిబిటగనముదు
లుగారా | గనముదులుగారా | తనయా | వినస్తున్నలుమారా॥ భో॥
ఘూలిసుబ్బకవికృతివినిబోవ కరుణముగన లేవా | బలిహారకరుణముగన
లేవా | కరుణముగన లేవా | తనయా | కనికరమునుగావా॥ భో॥

పుట్టినరోజు పంచగపాటలు.

145 ఆదితాళము.

(ఆయముగకర్పురపు, మళ్ళీ)

శ్రీహరియదుకులమును జనించినినిసొసుదినముగాదాయో
సతీ॥ ది॥ శ్రీ॥ అరయగహర్షిజననంబుచత్తర్ష | భువనములకునామో
దం | ధరసజ్జనులకు ననుట్టాలం || శ్రీ॥ సేడీయూసుధింబుమరెసిక |
వత్సరపండుగచేతము | బహువ్రుత్యవముల సేసూర్తము॥ శ్రీ॥ ఎత్త
టిపున్నె మొయెంతటిభాగ్యమొ | ఇంతులారతిలకితము | సంతసము
ను గనుగొందము॥ శ్రీ॥ శౌరీకిభూషణంబరములువార్తము | విరుల
దండలనువేతము | శోంపేషుకలుచేతము॥ శ్రీ॥ తీరుగకర్పురపుషారతు
లెత్తుడము | ఘూలిసుబ్బాఖ్యానికృతము | పాటలుబాషుదము॥ శ్రీ॥

146 ఆటతాళము.

(ఎథరాజవదు, హావిరి,

వరలమ్మైజనసంబందేనే యాదినముసుదినంబే | ముందర
మునిందే | వేషుకలుచేయగనిలెండే॥ వ॥ పుట్టినరోజుటదీనిసేడాతి పం
దుగయంచును | మనమందరమునిటుచనుచును | వందః ములను నిఱు
చును॥ వ॥ మసేభూషణంబరములనునిహి సతినిగైచేసే | రతసంపువేదిక
నుపేసే | సఫకూర్చుండముమట్టుడాసీ॥ వ॥ కస్తూర్చందుచ మగరుపస్తు
రత్రరులనిటుగూర్చు | పేరంటుములగూడి | జయ | మంగళములను
బాడి | వ॥ ఇలఘూలి సుబ్బారాచుకవినుత యంతివీవనుచు | విరు | తెల్ల
గనుమనుచు | మది | నులస్తముగొనుచు॥ వ॥

వరపూజపాటు.

147 అమాసురాగం—ఆదితాళము.

(ఏరంబుదైలనో, మృష్ణ)

మేలనియావరునిపూజ సల్ప నేగుమా । జాలమేలకాలహరణ
మిండగాంచుమా॥ మే॥ పాద్యార్థుల్చి చమనములన్నియిచ్చియు । హృ
ద్యంబుల పోడళోపచారములట్టించియు॥ మే॥ సవవాద్యంబుల నులవిని
మోర్చియించి । సవిసయముగభ్తక్తి శ్రీధరులిందువహించి॥ మే॥ లాలితము
గక స్నే నిత్తునుచుచ్చియు । ఘూలిసుబ్బరాయదాసకృతినిజీవ్ము॥ మే॥

148 కాథరాగం—ఏకతాళము.

(రామ కేజిచాయివు, మాదిరి)

వరునిపూజ శేయరారె వివరము లెడిగి । యాత్రినిసరసముల
చెవరుసరణికినరగీ॥ వ॥ కానుకలను కట్టుములను కరుణాలొనిచ్చి ।
మానుగకన్నియ నిత్తుమనుచునుమెచ్చి॥ వ॥ పాసకంబుబిందియులను పర
గగనిచ్చి । పూనిసూతనాంబకములిచ్చి పూనిక సౌచ్చి॥ వ॥ ఉత్సవమును
జరపి విడిచిసదః ముచ్చేంపు । ఉత్సవముమోర సుబ్బయాణ్ణతుస్యాణ్ణ॥ వ॥

దంపతుల వరులపాటులు.

149 అశాణరాగం—మాషకతాళము.

(స్వేచ్ఛాయంపుతు, త్రై)

బ్రహ్మగ్రసందంబశునే శదంపతులనుగాన । బ్రహ్మజ్ఞానిస్మర్మ
తాంగులు భాసురాకారులను గనుగోస॥ బ్రీ॥ సరసగానసాహిత్యముల
కును । సరస్వతిజలజాసనులనుబోలు । పరగగభోగములకతుల । శచి
సంక్రిందనులబోలు॥ బ్రీ॥ బుద్ధిసూక్ష్మములకును బృహసప్తిసిబోల్పగ
నుచ్చును । ఇదరాయువులను మార్కండేయులయననచ్చును॥ బ్రీ॥
మనమునసూహిండేగ క్షేరీ । లష్మీనారాయాణులనెప్పు । మానుగనరు
ఇతివశిష్టుల మహత్యములకిరయనెప్పు॥ బ్రీ॥ లాలితముగ దంపతుల

ను లలినిబుగరుగదియలనిచి । ఘూలిసుబ్బారాయదాసకవిత పాటలు
బాడనెమ్ముది॥ బో॥

150 బేస్-గ్రాగం—రూపకతాళము.

(కుస్తడదేలానె, నుదరి)

తామరసాక్షీరొ పెండినంపతులను గనుగొందుగదె । వేమరకను
యాసాబగులు యింమసగనుగొందముగదె ॥ తా॥ ఈమణోడుగూడెను
మఱ్ఱ వేమకలొనగూడెనుమన । వాడవాడవనితలుగని వడ్డించియు వివ
రించిరిథున ॥ తా॥ మోములుచందులినిబోలు ముంగులులింద్రోసీలములు
కామని నన్నిభశరీరులు । కరితుండముకొహస్తములు॥ తా॥ లాలితనవ
రత్నసరములమరెయురముమేరయగా । ఘూలి సుబ్బారాయ దాసను
తుంమెచ్చిబోవగా॥ తా॥

శౌచాసనముపాటలు.

151 జంర్ముటిరాగం—రూపకతాళము.

(ఆర్యమేధమథముచేకి, వదె)

శాబుబూక్కరార శౌచాసనపువేచిదే । కంబుకందరి వేలుబ్బుక
కరుఁ...డదే॥ అం॥ నరపాలుశిరావిచందనాదిసనుధలు । సరఫముగ
నుబ్బివేల్వు చెందుశాఖ్యముల్లో॥ అం॥ గోదధీచేములుఘృతము కో
రై-విరారను । విధిగవీతిస్తోత్రుగ్గాను తీస్తేవేడను॥ అం॥ ఇంద్రీచంద్రీ
లూకనుల భోజంమ్రోదురు । చంద్రోసూర్యసయనరామ చంమ్రోగ్గా
ఇంరు॥ అం॥ ఉప్పుగుంపురీపురీశుపురగతల్పువు । మెప్పువడయు ఘూలి
సుబ్బారాయ పాటుపో॥ అం॥

152 ఆటతాళము.

(ఒకస్త్ర్యపరముడు, మట్టు)

సరసాంగి శౌచాసనముకురావే । ముధుచుస్తేవరుని వేలుబ
టుకోవే॥ సు॥ తండులముఁగుకడిగి తమ్మణివవే । నింపవేసుకతోనా
టు

కచుతులిపించమే॥ స॥ అహరహమును అగ్ని కార్యమౌసరమే । సహకుశుబులు యాసరజైకైనటే॥ స॥ కడమనుభస్వరక్తును నాలనుఁడు । నిడియునుసు శ్వాఖ్యానుపులెచియుఁదు॥ స॥

మిథునీడములపాటలు.

153 కాఫీరాగము—ఆటతాళము.

(రామసంపిసభ్యు, మోక్షము)

మిథునవీడములనంద । మోదమొఁదాగరారే॥ మీ॥ చఱునపందిరిక్కింద చెఱువమరగపామ్మపైన॥ మీ॥ మిథునదుపతులుఁందు । సదమలముగనుఁడు । విధిగసమాముఁందు । పేషుకజూచియుఁను॥ మీ॥ చతురిమమేలనిక । చాలుమరారమ్మైక । నాతివరఘూర్చి సుబ్బ । రాయకవికృతిసూడగు॥ మీ॥

154 కాఫీరాగం—దుషకతాళము.

(శ్శుషుషుమ్మాయ్, మాచిరి)

మేలనిరారే । మిథునవీడమూలనుఁడు॥ మే॥ చాలగయాపెంచై దంపతులనుచూచి సూభ్రమమును॥ మే॥ సుఁదరమోాచి । సూటిగి సరసములనెంది । అందమైనవక్కులాకు । లందరమునుకైనగను॥ మే॥ దంపతులనుగొంచి । స్తాపుర్మవనభ్రూతులెంచి । శ్శాపుర్మవనకందియ్యై । నికసిగ్గులుచాల్చియు॥ మే॥ దక్కతనలలక్షీపునారాయణులన శెప్పునురిల । యాముఁముఁ మిరందరు । సుశ్శాచ్చితుచసి మనముల॥ మే॥

కుచేలోపాఖ్యానము పాటలు.

】ప్ర ఆదితాళము.

(రామమండ్రము, మోక్షము)

శ్రీగజ్ఞాన । ముని । చిత్రఫేలాడ । ఆమాదిసన్ముత ల్లాల్లాటపాలు॥ శ్రీ॥ యోగిపోష్టా । బంచు । రాగటోష్టా । నాగయజ్ఞమూత్రీ వితలినమలధారస్తా॥ శ్రీ॥ లాలికాన్నతా । నస । మాలిసేవితా । ఘూర్చి సుబ్బరాయ దాసకవితసాదితా॥ శ్రీ॥

ఘూర్చి సుబ్బారావుపాటు.

156 ఏకతాళము.

(మధుమాసమాది, మార్చి)

బ్రహ్మప్రియాంగన | చంద్ర | బింబానన | దయచూచుటకు
యింకమోచన | ఏలోచేన | పాపావిమోచన॥ బ్రి॥ అన్మామన
మూర్గానెమ్మాది నమ్మాతిశీర్షి ఘూర్చి సుబ్బారావుకవినుతా | వాఁచి |
పూజాచేసే | అలిచేసే | గీర్యాచే | ఏలోచన | పాపావిమోచన॥ బ్రి॥

157 హీందూస్తాని—ఆదితాళము.

(సోమపుండరీ, త్వరి)

శీర్షికుచేఱునీచరితమువిముఁ | శిథిలిచ్చుచుఁముఁ | సూతతి | మి
హాపరమునుగొనుఁ | శీర్షి॥ ముచుల్భినుర్మునిసుతుకు శుకమోగోదు
ము చెప్పినకథను | లోక | త్రైయకులు గోర్ధలినసుఫను | శీర్షి॥ అవని
నవంతీర్ణాజ్యధానియందనరోకమునిపత్తె | అలఘుతపో | కునులుంపుట
కునుచెల్లె | శీర్షి॥ అంచువశిచచటి భూసుకోత్తములనందరోపలను |
నిపొట్టముం | డైబరగుచుండెసిలను | శీర్షి॥ మహానిఘూర్చి సుబ్బార్య
పోషని మదిగనొనుఫునుము | అచూరహం | మునుస్వర్దియుచుతపోధ
నుము | శీర్షి॥

158 ఆదితాళము.

(శ్ర్వాండుస్వరము)

కుచేఱుడనువిపుర్ణిషు హామిత్రుము | కువలయకున బొగోం
మచరిత్రుము | ప్రచామస్తుదృతచరిత సుగుణాగణ | పరమసాధ్యయెద
పద్మవిషయము | కు॥ సతిషతులిర్పును సత్యనిరతులల | శీర్షికృష్ణసిస్వర
ణలపరశంత్రులు | ఆతులితముగ వారిదున్నరకును జని | యాచిరి యి
రువదియేసుచుపుత్రులు॥ కు॥ అస్తుట్టముయు తస్మా లసుట్టస్తుర్ది | అరయ
మ విధికృతమునవునుమారడు | ఇష్టముభాబుల గోతువినుకడు | వేద
గోష్ఠీతావిషువునెప్పుషు | కు॥ జాలిగనగుగు జాలినమాటల | జీవిన

సుతులందరు నటువిషివడి । ఘూలి సుబ్బరాచూర్చితుదలచు । తల్లి నిగనియటు నుడివిరికడువడి ॥ కు॥

159. ఆదిత్థాళము,

(ఎంచుణాగితి, పట్టు)

అమ్మామాకాళలియొతున్నడే । కమ్మనికూరఱు అన్నమజెటు వే॥ అ॥ పాలుమాగడ చక్కెరగలిపియు । పలువిధములపవ్యలు నివ్వ మెంతయు॥ అ॥ బంగరుమారుగులు గోలుసులుపెట్టవే । ఉంగరములక డియంబులునివ్వవే ॥ అ॥ లాగులుమేలునొక్కలురుమాలల । వేగిన మిమ్ము సుబ్బిచ్చితుమహిమల ॥ అ॥

160. ఆదిత్థాళము.

(ఎంచుటు యాసుందరీయండు, వశి)

ఉతీరునాసుతులు వగచెవడగా । ఆతల్లికెటుతోన కింబినెను గా ॥ అ॥ నిర్మాగ్నురాలినిసెటునొత్తును । అర్చాకులగుమారు సేమిత్తును ॥ అ॥ మాకాత్ముజులుగేలబుటీతిరీ । యొకర్మముహిసేలగటీతిరీ ॥ అ॥ అనిసుతులనోదాచ్ఛావిభుజేరియునిసఫూలినుబ్బాఖ్యానుతుదలచి రు ॥ అ॥

181. (ఏరీహాహ్వార్త, ఫణితి)

నాథాయాసగసారబ్రాధాసదమదిందు సాథారమోచింపుచూచేదావినోద మునినాథా మరసుతులలీలగాథా లాలకీపుచూ ॥ నా॥ అమ్మామాకాకాలిచూతున్నదన్నాము బెట్టమనుచుకొందరు । ఇమ్మై మలానిండ బుగారునామ్మాలు యిమిడింపుమనికొందరు । సెమ్ముదు స్తూలిమ్మైనికొందరు । తినువస్తుర్యలు దెమ్మైనికొందరు । యిమ్మాకోట్లను వేచుచున్నారలిక సేల । సమ్మాతికోనాదు మొరపీనియుకచాల ॥ నా॥ పరమాత్ముడోంకార రూపుడవ్యయుము బరుడచ్యుతుడమలుము । వరభక్తవత్సలుధ్యామేజోపాలుమా మిచు చిరమిత్తును । మిచుచటికిసేగుము । ఇన్నాసరమూల సురగూర్పుము । మరువేలనుబ్బార్పుతునిగనకలారాకమే ఔర్మిదుచేసేనసేమన్నతాననిఁఁతు ॥ నా॥

162. హిందుస్తానిరాగం.

(కాటుగయోధియవా, ముఖ్య)

తారకమేతారకమ్మ | తర్యకేర్మినుము ||తా|| తారుమారుగను
తారసిల్లాక | తీరుగజన్మరహిత | మునుబడయువతెన్ను ||తా|| ఏమి
సంసారము | ఎక్కుడైపుత్తులు | భాషినిమణియిది కల | సమస్తిమా
గాన ||తా|| అరిగెదకానుకే | మైనసివ్యమున | తరుసి అంకులివ్యగను
చనె సుబ్బితు దలచుచు ||తా||

163. ఆదితాళము.

(అశోఖాశాంచింతలు, వరె)

ఆసాయాద్వారకపుర వైభవమింతని వర్ణింపగనాతరమా ||ఆ||
చారురత్నచుపేటలును ముత్యపుకోటల్ | సుయచిరమణేయు శాధం
బులుక్ | పురజనలావణ్యములు | గో | పురముల లాలితములు |యా|
సరసచిత్రి సారపంబు సరచైజాడ సంతసాబు ||ఆ|| పురమునందునుచు
వారు శోఇశేసేవచేసి | మాటలాడి స్నేహముకి వియ్యమందుటల్ |
తేరిషూడపీరిపుణ్య మేమెయునుచు సుబ్బరాయ | వినుతుమాదిరంబు
చేసి యొకచేసి యుడసప్పు ||ధాహ||

164. ఆవితాళము.

(కలికణికానిషు, ముఖ్య)

గిరిధరుడసివిని బిరచిరచనిగని చిరమత్తుని కాగిజీచ్చీ | ఉరుత
ల్పానీనునిచేసే | పోడకోషచారములునిడీ | గి|| అంతరుగమున నూ
హించే | అటుకులు తనుగొనిథ కీ.ంచీ | వింతగయిహాడర సంపదలన్ని
యు నీరునుగొనుఁని తనుతలచెనుగా ||గి|| మరలఅటుకులను గొభో
గా | మాలలామనాంచెనుగా | అరసియు తమగురువనుని ప్రశంసలు|
వయసలవివరములను నుతిగనగా ||గి|| తెల్లవారగానై ముగ్గుకనాధుని
యులమానుతలచిశలపుగాంచి | కొల్లాగయా. మేలుచాలని ఘాలి ను
గ్గారాయసుతుదలది పురికడిగితామువు ||గి||

165. సింధుకమాచిరాగం—వకతాళము.

(శ్రీంగార వాటకంబు, తైలి)

ఆహాయదేగ్నహంబు | ఆశ్చర్యదాయకంబు | ఊహింపనీషిధం
బు | ఉపేంద్రీనిమహిమంబు ||ఆ|| మాసదనముండుచోటు | మహిమం
మించెదీనిస్తు | శశికాంతములులెదీటు | శక్రిగృహముగోటిమాటు ||ఆ||
సవరత్నస్థితమయము | సలరాయదీనిఫుసము | వివరింపనెవిలితరము |
వివిధోపభోగకరము ||ఆ|| అనియనుచునుంటుతెలసి | సతిసుతులుసఖు
లుగలసి | చనుదేరివచ్చికడసి జనిరంతిపుర్ణికిముదిసి ||ఆ|| విహీనశసంభ
వుండు | వివరించెవివరమపుతు | సృపుసుబ్బరాయనుతుపు కృషమాద
యుడనుచునతపు ||ఆ||

166. శంకరాభరణరాగం

(దారదిలాక, రేణుజకుమారు, మౌనరు)

శ్రీహార్మాయచింతసేయ జలజ్ఞుకైనుతరహా॥ శ్రీ॥ మన
మునవదలక తలచినిడిసది | తృణమైనుగని | కోటిగ్రాకొని | వార
లకోరై | వశలకీర్చై | నరదుండఖలమహా ||శ్రీ॥ సురలుసాధ్యకిస్నే
రులు సరులుథే | చరులుచారణలు | గరుడులుప్రరగులు | నరకింపుచు
షులు | సిద్ధులాదిగను | స్నేహించుసమ్మాణః ||శ్రీ॥ అనితలచియు సతిసు
తులు హితులుపడి | వారములనుబా | ధున్నలనుకలసియు | ఘూలి సు
గ్ంఖ్య | నుతుదలచుచు సం | పదలచెందియుఁడే॥ శ్రీహారి॥

(శ్రీ)

రుధ్రేష్టల్యాగము పాటలు.

167. హించుస్తానికార్మిరాగం—రూపకతాళము.

(హోదీ, మారిలి.)

శ్రీవేషాగోపాలబూర్ణవేగమే | బూర్ణవేగమే | కాపువే
గమే॥ శేవాదీశేవదనుజగర్భభంజనా | విబుధిరంజనా | హరిసిరంజనా ||

శీ॥ కల్యాణాకృదసమిస్తచాలనుహృద | కోర్తింస్తదా | గుణము
లెన్నెదా॥ శీ॥ ఉంకారాచూపయూగిహృదయవందితా | అమరసంస్తు
తా | హరభూషితా॥ శీ॥ ఉప్పుగుండూరి ఫూలి సుబ్బయూర్చితా |
వేదపోషితా | విమలచ్ఛ్రీతా॥ శీ॥

168. ఆదితాళము.

(సిహుకా—శైడెడ్రా, మృష్ణ.)

మతిక్ దల్మైద్రా | నుతుల్ సల్మైద్రా | కృతిం బోధ్యైనగ్రా | కీ
తిం భారతిం | మా సతంబింమస్త | శుభంబాందగ్రా | వెతల్ భావ
గ్రా | గతుల్ గూడగ్రా | మా సంగీతసాహిత్యయుతా | మంగళదాయ
కిసదా | సంగవిదూరశీఫూలి | సుబ్బి రాయవంద్యపదా॥ మా

169. చ్యామురాగం—రూపకతాళము.

* (మాసికూతా, శాసిత.)

గజవదనా | శుభచర్ణా | సుజనస్థనా | సురుచిరగుణా॥ 8॥
అజహరిమునినురవందన | అఘుషువరభక్తచందన॥ 8॥ నాగయజ్ఞ
సూర్యిధరా | నాదలయానందకరా | రాగరహితగందినుతా | ఫూలి
సుబ్బిరాయనుతా॥ 8॥

170. ఖమాసురాగము—ఏకతాళము.

(శీ, వి, శ్ను, శా, మృష్ణ.)

శీ॥ రు, క్లై, లీ, కల్యాణకథనువినుడిమిశలు | వినుడిమిశలు|
విచుధులందరు॥ శ్రీ॥ ప, తీ, మ్యె, రేంద్రునకునుశుకులుచెప్పిన | పు
కులుచెప్పిన | చరితమాథునా శ్రీ॥ ఫూ, లి, సు, బ్బా, రాయవినుతు
శాంకరుణు | శాంకరుణు | దురితమణగను॥ శ్రీ॥

171. ఆదితాళము.

(ఎడండుకుసురిసడకు, శాసిత.)

ఏదర్చుచేశ్చముకంమున కుంచిననగర మొండగలిగుండెనుదానిసి |

సాధుశీలుడగు భీష్మకుండు నాబరగుమహారాజేలుచు నుండును॥ ఏ॥
రుక్షి, రుక్షరథ, రుక్షబాహు, మతీరుక్షైశ, యాదుక్షనేత్పురీలును। రు
క్షిశేయనునెకకస్వయమునుజనిఱుంచిరి తనకిమాపరములుచేరను॥ ఏ॥ మ
రాశగమనారుక్షిశేయనుసతీ | శుక్ల పశుచందురుని చందమున | నిరం
తరంబునుమెఱుంగులమకగ | తిరాబుగనుఖగసుబ్బయూర్చితుని॥ ఏ॥

172. ఆదితాశము.

(శాశిక్యానమమర, మౌత్తరు.)

తను తెలుసుకొనునునుండే | తనవిభుడగునని యుండే | వ
నజనాభుడునుయాలలనే | వరియిం చెను తగుననియుం | త || మతియు
ను బరథువ్రతెల్లుం | మాధవుసతియని బొగళ్లు | దురభిమానియూ
రుక్షిచెలియల్లిక | తనుశిశుపాలున కినవ లెననియుం | త || పలువిధుల
ప్రీలాపంబుల్ | పరగంగచేసిపదరక్క | చెలిమనముకలతిపడియుం |
ఛెలివొంది ధైర్యమూనెక | త || తనకాప్రవిప్రీనెకనే | తాజీపలి
కటలిమిక | వినుపించి వివరముత్తు | చనుమనియే ద్వారకకునుక |
త || మచ్చీకొన్నిగూఢములను | సతిచెప్పింపనతను | వరసుబ్బనతుని
గసను | హరిపురమజూచితాను || త ||

173. బోహీరాగము—ఆదితాశము.

(సాగనుగంచితే, క్రమి.)

ఏమిసుందరం | ద్వారకాపురవరం || బేమి | కమసీయనవ | ద
ర్ము ఖచితమయం || బేమి | పేటపినోదంబు | కోటసారభంబు | వాట
మాపజ్ఞిక | వాటములడంబు | యేమి | పురుషులోన్నతంబు | స్త్రీల
లాపణంబు | నరసింహాడధరణి | నింద్రిష్టాంబు || యేమి | సురణిగాం
చికోరి | సదనమున్నకుచేరి | యెరుకచేయనాజ | నివ్వపెడలిమారి ||
యేమి | కూచిపూజలంది | నుబ్బనతునికమల | చేడసందేశంబు | జై
ప్పవొడగ్గెటుల్ | యేమి |

174. హిందుస్తానిగాగం.

(ఆకెంట్యూడ్, విలె.)

వీనుమ చూయ్ | వివరింతునిశదమి యేయ్ | డలనుక్ ల్యుయ్య్ || వీ||
 యుముడు | కుండిసనగరమైంపు | దానికిపాలకుండు | గుణయుతుమ భీ|
 ష్టూకుండు | సరసుము | నిప్పుణుము | తాంతుంపు | దాంతుండు|| వీ||
 తాను | ఏప్రశుప్తుకులను | సుకుమారియెకకస్యను | బడసీయునాథు|
 స్యను | సీకినను | మనమును చేపురెను | నావలను|| వీ|| మాన్ | స
 లువిడిచి ర్యక్కిణ్ణన్న | శిశుపాలుడనుచున్నెన్న | బడువానికిత్తున్నన్న | ను
 దీచిస్సు యాచిస్సు | దీవ్యైన్ | పమునెన్న్ || వీ|| లెమ్మై | సుభ్యాఖ్యాను
 తులుగొమ్ము | పురమునకరుగ దెమ్మై | చెలియులినిచేకొమ్మై | అన
 యమూర్మా | నినునమూర్మా | కొ సెసుమూర్మా | యికవినుమూ|| వీ||

175. కల్యాణి—రూపకతాళము.

(వికులవాకిమ్ము. భాజిత.)

మహిమనువరింప సెంతదానదానవాంతకసీ|| ము|| అహిమ్మును
 కెయునాశితసంరక్తకసురపశుకసీ|| ము|| సీగుణములువీనులమరదేహతా
 పముచు తోలగును | సగుమొగముదమునుగాంచ | అఫలా గముసిచ్చిం
 చును|| ము|| సీపదసేవలనుచేయ | నిరుషమోన్నతల్పుముగడ | సీపర
 మోన్నతనామకు | నిఖలబుధవిమోచనమడె|| ము|| సర్వమయుడవ
 య్యయుడవు | సర్వసాత్మీవచలుడవతి | సర్వసముడవగునినునే | స్వర్మి
 యించితివరియింతి|| ము|| అనికొనియాజియునింకను | తనమారుగనిట్ల
 నునునె | వినుడిడెతెల్పుదనుఘూలి | సుభ్యారాయదానావు|| ము||

176. హిందుస్తానిముఖారి—వకతాళము.

(హరిశాతువామురా, ముండు.)

శ్రీ యకోదకిశోరసుకుమారవ్వు కే రారారా|| శ్రీ|| తోయ
 జనాథస్వామోదుకపోరాథుర్|| శ్రీ|| సుదరమూర్యు జాదవికన్నుల |

సత్యమదేలనురా । జేరారార॥ శీ॥ ముజులభాషనిమాటణువినని ।
కర్ణపుకలిమేరా । జేరారార॥ శీ॥ దనుతసీయధరామృతమును గోల
ని । జహ్వానుఫలమేలరా । జేరారార॥ శీ॥ పునుష కేషివీభోగింపని
యా । తనుపుసాబగేలరా । జేరారార॥ శీ॥ నామూచిత్తమువినిరాకు
న్నను । పాణమువిడచెదరా । జేరారార॥ శీ॥ సాంశేఖంబిడి సుభృ
రామాణ్ణత । చెలియసాబగువినరా । జేరారార॥ శీ॥

177. (ఏర్పాప్యారీ, మాటల.)

అర్మక్షైస్సుండరంబెస్సగా బ్రహ్మాతరమానికగుంచునూ । ప
కింత శేషాహికైనాను వేనోశృంఘాలవనగ నెంచునూ॥ ఆ॥ ముఖము
చుదముచూచి మహజాలమ్మానుచు మృణాంకుపుచేరెచదల । సఙ
మధ్యమముగ్గాంచి సిగ్గాంచిసింహాబుచెని ముండెపర్వతశుశ్రావాల॥ ఆ॥ చ
నుదోయి వీషించిచక్రిషాకంబుం విషార్థిచెనభ్రాంతుల । కనుదోయు
తిలకించివాతాయి సంఘుబుషునగోరెగా కాఁసముల॥ ఆ॥ పడతిఁడక
లతీరు పురికించిగజరాజు పాతాళమునచేరెయ । నుపులసామగ్గాంచి సగు
బాట్లయగునని కీరములుగ నెచటును॥ ఆ॥ తడవేలనీవాతరుణేకి తగుదూ
వు సతిసీకుతగుననగను । కమనసి సుభృంతును విశ్వినికరము బ్ర్యాం
కనిఁయనడివెను॥ ఆ॥

178. ఆదితాళము.

(రాత్రించరాత్రివాధు, మొస్తరు.)

ధాత్రీసుకోత్తముక మాత్రిమెడిగిసేను జలజనేత్రిని వ్రిణయ
మాదుఁ ఆత్రీంబుగాను రథమునాయుత్తపచ్చకోని ధాత్రీనుతమలన
డంగ పురికిచేయ దామటనుచుఽథా॥ తగుప్రాయుత్పుంబు । సత్పీయూ
మణంబు । తగుచేస్తమునచేచి పురికిచేయ యుణైచటుఽథా॥ సృపుషం
తతసపుత్రీబలిమునీ । కుపితమునకొసుచయ్యెవిధిఁ । యేశుమింరప్రుగ
మును యింపుసాంపుశ్చింపుచేఁ । విప్రవానులు యుష్టించెనములను పూజ

సల్పియుడై థా॥ శిశుపాలుమను దంతవక్కాములునురాగ । బనలే
ర్పరించెను భీష్మకుడచ్చుట । ముసలీతగుసేనాలణో దూషపచ్చెను ।
చిపరువాణి సుబ్బారాయ వినుతువలది లుటులవేడై థా॥

179. బ్యాగ్ రాగం—ంకతాళము.

(రా-ధీరోలా, కృషణ.)

రారా । శీరంగా । శుభాంగా । జగన్మోహనాంగ॥ రా॥ వే
దాంతములచే వెదకబముపీ । వేదవేమ్యుడప్రగావా । సదయుడవేద
వేమ్యుడప్రగావా । వేదవేమ్యుడప్రగావా । నీసతి । హృదయముగనలే
వా॥ రా॥ సర్వభూతహృదయాంతరంగ యాసరసేనిరావా । సర
సత । సరసేనిగనిరావా । సరసేనిగనిరావా । నీసతి । శ్రీములవిషువులే
వా॥ రా॥ భక్తవత్సలుడవరదుడ సుప్రిష్టన్నుడవనియుధ్యీ । యోగు
లు । నెన్నుడవనియంద్యీ । వెన్నుడవనియుధ్యీ । నీసతి । విన్నపము
లవింద్యీ॥ రా॥ ఘూలి సుబ్బకవిపోషితయముకుల భూమణమొరవిను
మా । మణిమయ । భూమణమొరవినుమా । భూమణమొరవినుమా ।
నీసతి । ప్రార్థనలనుగొనుమా॥ రా॥

180. హీందుస్తానిముఖారి—రూపకము:

(శ్రీరమేశ్వరా, కైలి.)

రావాప్రార్థేశా । కువశులకొశపరచెదవశీశ॥ రా॥ లగ్గుమె
లి జరుగునుని । ద్విగ్గుముగనుసేబుపిన । అగ్గిజ్యోతను డెటుచనెనో ।
భగ్గుమయ్యునెనాప్రార్థనా॥ రా॥ యశమిదిగాదనియుటివో । కుశల
ముగాదని దలచీలివో । యాశ్వేదయమెటులుర్చుచో । యాసుభము
లు యం తెటులగునో॥ రా॥ అనివిలపించుచుసుండిరి । అణిపంగని విప్పు
డిడిన । అనుపమశుభనాంర్తవినిస । అమితాసందముగొనినా॥ రా॥ రం
గుగ్గిరూమకప్పులు । మంగళప్రిథమునకొచ్చిర । సంభరింపినిభీష్మకు
డు । ముంగలవిషిద్ధిసదించెను ॥ రా॥ రముమన వరఘూలిసుబ్బా । రా

యనుతునిగాంచిప్రజలు । బాయనిగురుభ్రూతియుఽఽి । ప్రాయతులై
కొనియాడిరి॥ రా॥

181. ఆదితాశము.

(శేఖగోపభాలరాగదరా, నలై.)

కోటసూర్యప్రాశసుందరుడే । కోదండధారుము॥ కో॥ హాటు
కొంబరుమువరప్రుక్తి । లీటమకుటభూషణభూషితుము । సాటియెవరుడే
సట్టిమేటియగు । సేటులూ । సేటులూ । దీటులూ । దేలేటికోదౌ॥ కో॥ ర
మణీకియామధుసూధానుషుతుగు । మధుసూదనుసకును రమణేతగునుని
క । భేదామేమిగాన్నించబాలదు । సరసిజా । సేత్తులూ । సుందరా ।
గాతూర్మీలుసగు॥ కో॥ చేరీజనులుయాతీరునెస్సుగు । వారీమణిగారి
పూజారమంపగ । శేరీసుబ్బరాయాణ్ణతిగారిని । పూజల్క । చేసి
యుఁ । తదుపరి । వేడెనునిటులూ॥ కో॥

182. ఆదితాశము.

(భాలరావాలీ, ముల్కు.)

నమ్ముతిగౌరమ్మ । ననుబోయుటుకీటురమ్మ । కొమ్ము॥ న॥ పారి
పతయగునిముమ్మా । టికివరమునునాకిమ్మాలెమ్ము॥ న॥ పురాణదం
పతులరు । పణకించిబోపంగలరు । పణతాపమడపగలరు । నాదుతీరు
మిరుజూడతనరు॥ న॥ సార్ఫకమిడచనునరా సర్వార్థమునివనుమా ।
ప్రార్థనమునుగొనుమా । యుఁ గాలి సుబ్బ రాయనుతుడు॥ న॥

183. ఆదితాశము.

(శ్రీచైకిపాలండ్రీ, మాదిరి.)

హారిరథమారోహణచేసీ । అమితాసందములోఽాసీ । కడిగమ
సనురథముకుదీసీ । గంధర్వమహాత్మనమునఁసీ । గాసీ । దోషీ ।
దరహసమాలగొనిదిదుగినీ॥ హ॥ కనిరాజులోకమాణ్ణ । గొనిరప్పు
చసిగునుహంత్క । మాకన్నెనునిటుచేకొనియుఁ । అనిముఖోసేల

నుయింకే । అనుచుం । చనుచుం । మనుజాధమనిలునిలును నెహారికే ॥
హా ॥ శీరపాణివినిసేనే ॥ పుర్గొల్పగవారంతే । పరిపంథికృతసమి
తికే । త్వరగాంధికీకులనుచేయాం । వారల్ । ధీరుల్ । పరసుబ్బితు
డనియిటుతలచ్చే ॥ హా ॥

184. శంకరాభరణము—టక్ తాళము.

(భద్రి రేణుక్కడిదీషాయము, వలె.)

ఆహాయెంతటిసంబరము । అందరుగనుగొనిరబ్బురము । ఉంపూ
నుమూనితిరీవిధిము । ఉంపమింపగాంగునిబ్బురము॥ ఆ॥ రామకృష్ణవనగుం
దూరము । రాణదలిర్పగనేవరము । వేముగొనదికమః పురము । సేగు
శేయిదియెకసుభకరము॥ ఆ॥ ఉభ్యేతిమికమః మగదరము । అభ్యేనుయో
గతిసవరహము । వభ్యుచుఛియేనిమరలుదము । గొబ్బుః మః మిలుచే
రుదము॥ ఆ॥ అనిజసర్క్రియుతః శకము । హర్షిపైజూపులకాష్టమాము ।
గనిసుబ్బితువీక్షణము । ఖలుడిటుపేర్లెనుసత్వరము॥ ఆ॥

185. బ్యాగ్ రాగం—టక్ తాళము.

(కీర్తిగాదుమేరగాదు, మాదిరి;

కృతరథర్మనోరసిప్రపాణిపోపుచ్చేంరా । ఫైరయున్నమంహా
న్ను । గెల్పుండమేలుదా । ఏరయగోత్స్వినామరూపవంశమేదో డల్ప
రా । కరవ్యోనుచౌదావింకపాటగాదానిల్పరా॥ కృ॥ సేష్మమ్మిచ్చ
మాసిముచ్చులింకనిన్ను భోగశటా । కన్నుమిన్నుగాంకుండి కాయ
గూరలుచూటా । పిస్సుతోమానుగాసిస్తు చేయవాత్యైతెంచిమా । కస్సు
సిమ్ములేకయ్యామన్నెగొందుగాంచుమా॥ కృ॥ తీరుగాక మేరగాథ
వింటనాదోదుగనా । మురహరుంపుసాయకముచెగ్గరమదమడంపినా ।
కృతరస్త్రిశీరమద్యాపజీరుక్కొంతనా । ధీరుసుబ్బరాయావినతుపేం
గ్రహించుం॥ కృ॥

186. (రారారారారషణియముగ, పొస్తరు)

భావాతీతాభవ సంహరనిను ప్రార్థనచేయగ నాతరమా॥ భా॥
నిస్నేసదామదికోరేగదా । మాయాత్మను । నొనీవు । మన్మింప । తగు
గాదె॥ భా॥ అంతుగనమనిను సరయలేదు । సుషోష । చిత్తయా ।
వంతాలు । బూసకు ॥ భా॥ మోహంధుమథలసమాబుధుము । మహాప
రాధము । సర్పైను । సెచ్చైను ॥ భా॥ ప్రార్థించగా । సతియదించగా ।
ఇదవ । ఫూలిను । బ్యాఖ్యావం । దితుడుత ॥ భా॥

187. హించుస్తానిరాగం.

(మేకతోబనశీకం, ఇజితి)

భావరమ్మాని చుక్కనిచేరాగదిసి సంభావన గొనుమానియో ।
భావసగొనుమానియో । సుభావగొనుమానియో ॥ భా॥ బంధించి
తలగష్టమును మోసమును సెక్కుక త్తినిచేబూనియో । కేవ్వలువేవా
రగఁ । గొఱగివిచూపునిగాచేయగఁ ॥ భా॥ బలరామునకునాతు తెల
సతమ్మని దూరితానపుషుకునెచ్చియో । బుంధిమోచుమ్ము ।
చేయాగచ చెయక్కియగతు ॥ భా॥ అంగుపరిభవముకు ముఖసూచన్న
ఎగు చిన్ను దానినిచేయు । సుబ్బాచ్ఛతుని సోదరు । జీట్లనియును
రుక్కిపేసిఁ ॥ భా॥

188. ఆదితాళము

(మాయలింగిల్పలేసామి, వలె;

మాయలింగి లతసూడకమ్ము । చనుపురాకృతముదార్ణికొమ్ము ॥
మ॥ వినుదూమాయ భూమాములు । ఘనఅత్మకును లేవ్వమేలు ॥ మ॥
మేలుకీషులొకకిర్పుత్రుముచేత । కలుగరావు సుగుణోసేత ॥ మ॥ పరమ
సాధ్వీవే మాటభరను । తొముయునీకు చెప్పగలరయికను ॥ మ॥ అని
సుమ్మినుతునోదార్పి । తనపుర్కిచే యంనిశూర్పి ॥ మ॥

189. బ్యాండస్వరము.

(శ్రీరామచంద్రీలని, మట్టు)

శ్రీరుక్షీణేశ్వరి కల్యాణమనుచును సాటించిరంతట సత్వరము
 అరుంధతివశిష్టాదులందరి రావింపచేసిరి యూపురము ॥శ్రీ॥ పురమెల్ల
 శ్రీగౌర మయమూగచేసియు నిర్మించె కల్యాణమంటపము । ధరనుం
 దురాజీం సురవయుమొనులు బుషులెల్లగూడెను సుందరము ॥శ్రీ॥
 శాస్త్రీక్తముగపెల్లి జిహీనిసురలపుషు సుమవర్షమును గురియుచేయిం
 చిరీ । నిప్రాణలైశాత్రీ నివచాంబులెల్లను సీంసులమటనుచు పుజం
 చిరీ ॥శ్రీ॥ భూరీసంతర్పణాలు సుభోవనము । బుహేడూకలెల్లను వివరం
 బుగా । వారాంగనాసృత్తితంబులును థేరికాహాళవాదంబు సుకరంబు
 గా ॥శ్రీ॥ రంగూగ వుపుంగుండూరి నివాసూడు ఘూలి సుబ్బాబ్యా
 సుపోఘూర్కు । పొంగూచువిప్పీగ రుజుయుమంగళములనిచ్చె మం
 గళప్రమనకు ॥శ్రీ॥

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ.

190. హిందూస్తాని.

(ఓచేరేసమూయుచే, మట్టు)

శ్రీరామాజయహరతీ గైకొనుమా ॥శ్రీ॥ ఓరామాజయహరతీ
 గైకొనుమా ॥శ్రీ॥ మురారి ఖరారి ధరాధరమో గైకొనుమా ॥శ్రీ॥
 కరిరాతేవదీ సుపాలకృపాల । మురారి ఖరారి ధరాధరమో గైకొ
 నుమా ॥శ్రీ॥ ధీరసుబ్బరాట్టేమా సుగ్గామా । మురారి ఖరారి ధర
 మో గైకొనుమా ॥శ్రీ॥

191. ఆదితాళము.

(పరిశేరాశార శేఖరా. హదిరి)

ఘనసారణాగతివ్యవే । నాసీ । శౌరీకి ॥ఘు॥ మాసీయెదాబనివా
 సు యుచిరి । మాసీని । మానాసి । మందిరావిషారుద్దాగదె ॥ఘు॥

దంతిపోషాకు గుణవంతువేదాంతుకు । వింతా శీర్షికాంతా । భూసాంత । వేదాంతునకు ॥ఫు॥ సురుచీరముగ్ర ఘూలి । సుబ్బరాట్టో ఘుగని । దరిజేంతిఖికోఽి సురపోషానరవరయని ॥ఫు॥

192. ఆదితాళము.

(శీర్షిఖాతెపుం, శూస్తుయ)

సారతిగైకొను । అవనిజలోల । ధాముహీశమన । తాపసపాల॥
హా॥ మణిమూలావై । జయంతిమాల । గుణగణశీల । కాంచనచేల ॥
హా॥ శంఖుచక్కిగద । చాజ్ఞాభద్రధర । లంభాశిహాతనుత । లక్ష్మీధ
ర ॥హా॥ ఘూలివినుతవే । మాలిసుచరిత । ఘూలి సుబ్బరాట్టోలిత
ధరిత ॥హా॥

193. ఆదితాళము.

(అంగజురాణి, థణిలి)

మంగళవిదేసుభ । మంజులవాణి । మంగళదాయని మాధవు
రాణి । అంగజమాత లుభాంగికృపాంగిని । సాగరపొత భయమార
జగన్మహిమాని ॥మం॥ తైత్యవిషాక్షని । ధర్మస్వరూపిఃః । నిత్యకల్యాణిభ
ని । నిర్వులమానిని । సత్యవాక్యాణిసి । సారసలోచని । అత్యధికారిసి ।
అధితాష్టాదిని ॥మం॥ అలికులవేణి అంబుజపాణిసి । జలజవిషారిసి ।
జగనుపకారిసి । ఘలగుణవ్యాదాయని । వరిపంధినిమ్మాలిని । ఘూలి సు
బ్బనని । ఘునగుణాశాలిని ॥మం॥

194. నాద్రిప్రియరాగము—నూపకతాళము.

• (శాఖామ్యురాము, త్రై)

కారుణ్యపాండ్రి రామచంద్రిష్టరతీ ॥ఐతికారు॥ శీరమణీమా
ససాభోలంబ చగద్రిబీబ ॥కా॥ నీకరణ నీస్సురణ నీచరణసేనచేతు ।
ఏకజనాధార ఘూలి సుబ్బరామసన్ముత ॥కా॥

195. బిలహరిరాగము—ఆదితాళము.

(కణొంటిసి, వలె)

జయమంగళ । హరాతిదేరాము జ॥ భయపాపదూర భాస
మాన తేజ । భవబంధమార । భవ్యనవ్యగాత్రీ॥ జ॥ శమాదివట్టా
యుతవెన్నువొంగ । వస్తుష్టశ్వర్య సంపన్న సన్నుతాంగ । తామసాది
గుణమూర్చ క్యామలాంగ । శూలి సుబ్బారాయ దానాంతరంగ॥ జ॥

196. ఆదితాళము.

(పోత్తిన్నరాచ తేగచె, మాట్లు)

కర్మరంపుస్తరతివకె । కమలసేత్రీకీఁ । దర్శిపువిథంజని
కండర్పజ్ఞనిస్తోత్రీకీఁ॥ క॥ నోర్పుమీరాగీ । సేర్పుణోమత్క । సర్ప
రాజరాజశ్యయనసభయకియైడ్మి ॥ క॥ శోమసూర్యసేత్రీకీఁ । సుభత
తిథునగాత్రీకీఁ । కామితారదాయి భక్తకల్పవల్లికీఁ॥ క॥ సురుచిరమ
శేఖామికీఁ । సుబ్బారాయపోమికీఁ । భూరిపాపశ్మార భయవిదారి చి
గురుబోల్లికీఁ॥ క॥

197. (పోత్తిదేశ్మువాయక, మాదిరి)

మాగాశామిడ శీధర రంగధామాభువనేశ్వర । సాగవిథంగ
కృపాంగరంగ సారంగభయవిథంగ పాపదూర॥ ము॥ అంతరాత్మై
నాతరుషశీధీ । కాంతమానసాజ్ఞబుధరా । శాంతమానస వేదాంత
చేద్య భూచాంత కాంత కాంత సరకాంత కాయు ॥ ము॥ పాటకూబ
రఘువినాశన నిఱలామ హృదయరంజా । కోటిసూర్యప్రభా భాసమా
నతేజ । మేటిసుబ్బారాయ రషీతచిడ్డాడ॥ ము॥

198. జంర్మూటి—ఆదితాళము.

(గోధరమణ లే, మాట్లు,

నారాయణాంశహర్మాఁ । హరాతిథి రే॥ నా॥ సురమునిసేవిత ।
పురమాపపుంజత । కుసుమాంపిధూర్మాఁ॥ హా॥ నా॥ భవభయభాజన

కవిజనరంజన | భావభావఫున్ | హా నా | ఫూలి సుబ్బాయ్ | నుతర
మాసభ్య | లాలితా కారహారీ | హా | నా |

199. ఆదితొళము.

(రామమంగళం, ఇణితి)

మంగళంబిడి విహాగ తురంగ సుభాగ కృపాంగ || మం||
సోమసూర్య సేత్తీ | సురరాజవినుతపాత్తీ | భూమిాజమాస తామర
సత్తీ || మం || పుండ్రీకార్చన | కుండలీంద్రీశయన | భండనభీమ ఒవ
ఖాడలముడన || మం || జలభిమదవిభూజన | జలజనాభవామన | ఫూలి
సుబ్బరాయదాసకవివందు || మం ||

200. ముఖ్యారాగము—ఆదితొళము.

(ఎప్పుకుపుస్త్రాన్, త్రై)

కర్మానషారలిదిగ్ | కమలజబుక్యొంక || సర్పకయుః మొ
నాంకక్తోటి మోహనాయ కందర్పజనక దేవదేవ వాసుదేవయొం || క ||
రాజరాజనుతపదరణత గిరీశచేత్త | అజపుందరాది అమరనాదితద్విజ
రాజతురుగుత్యాగ | రాజకమలనాభ | రాజీనదశాంకి ఫూలి సుబ్బరా
యూచుతయొం || క ||

201. (కర్మానషారల్కుముమొ, వలె)

మంగళిషారతి | ముజలనారాకృతి | అంగజషారుసతి | అఖల
జనాసన్మతీ | మం || నిగమాగమ సుచార్ణి సగబాజగదాధాముసి |
అగ్రతతగుణధారిణ | ఆగాసురసాషారిణి | మం || చుండీతఫుభవసేస్వీ |
థండ్రికాముండీస్వీ | చుండతరికోర్పుడేస్వీ | చుండప్రిథండేశ్వీ ||
మం || శూలినిశ్శీసురపాలిని | కామమునిజనఫేశీని | ఫూలి సుబ్బరాయ
వని | సత్యునదశివీసని || మం ||

• 202. ఆపితొళము.

(ఎచ్చెక్కొ కునులేదా, ముట్టి)

పరాత్ముంపారతిప | పరదూరణీ || పా | పాపసంపారణ ఆప

ద్వారణ | గోపీకలోల గోపాలభాల కృపాలా || ప|| అగరాటురంగ |
జగన్నామానాంగ | యోగీహృద్యాసుగమ్యిశరణ్యు || ప|| ఘూలి సు
భ్రాయ | పాలితాంఫ్మికాయివాలిమర్నాయసలిసలోచనాయ || ప||

203. సాహేరాగము—రూపకతాళము.

(మంగాళమనిపాడకే, వాదిలి.)

మంగాళమిదెశార్థణ | మంగాళగౌరీజయ || మ|| అంగజమద
భంగుసిప్పియ | అంగనమణిరంగుగ జయ || మం || అమృతాగౌరమృతో
శీంతమ్ముకంటిచలిరో | గుమ్ముః కపురమ్ముః వెంగిమ్ముగగని గొమ్ము
దెసట్టా మం || కంబూకందరిరో కాదుబసిమణీరో | అంబరోజగదాం
బరో సుగుణాబరో జ్ఞానాంబరోసథో || మం || ఘూలి శీసుబ్రాభ్యు ||
పాలితాంఫ్మిజనసీ | శూలినిమునిఖేలినిగుణశాలిని సుపాలినిఖని || మం ||

204. కస్తుడ.

(పైరిగాయికెళగాహ, పూ స్తరు.)

జయహంతి హిమగేణాలే | శీంఛాంకరినామ్ము శీంశంకరషా
మ్ము || జ || తాపసపోషిణి | రనోజరభూషిణి | లేపసంశోషిణి | లాలి
ఎభాషిణి || జ || భండనంపుజనోర్గిడనభండన | లండజయాన శతమా
ర్థాండరేజలలః || జ || శూలినుపాసిని | సుజనవినోదిని | ఘూలి సుభ్రా
వని | కెనుతిపావని || జ ||

205. బలహంస—ఆదితాళము.

(ఎరువ్వురుష్ము తోర్చుణ్ణు, ఫణిం.)

పాదిమన్నారో రంగాహారతీ | ఝరకులభంగసమీతురంగ || ప||
చరాచరవంద్యై షదపంకజ భూ | దీరపరయాపాదేవదేవ || ప|| దగతి
పోవ వేదాంతసు శీం | కాంతప్రాణకాంతసుగుణగణ | కంతుజనక
మూర్ఖవగోవింద | ఘూలి సుబ్రాట్కువినుత్త || ప||

206. అరహారప్రియ రాగము—ఆదితాళము.

(సంకల్పమాట్లింగములు, త్రిలి.)

మంగాళవారతిగొనునూ | మాధావమునినుతాకేశవా | మంగాధరానుత సాదయుగ్మి | గానలోల మురహరాగిరిధరా | మంగాధిజామ శీర్షివనితమానస | చారుజలజ భృమరసుందరానన | ధీరాత్మకా దేవాదిదేవ | ఘూలి సుబ్బరాయవందితపదవా | నుం|

207. అతాణరాగము—మాపకతాళము.

(బ్రిహస్పతిమేరాముడని, కర.).

బ్రిహస్పతిమాశోరిజయ | హరతీగొనుమా పరా | బ్రిహస్పతిమగు పిండాండములకు | కర్తృవ్యథ ర్తవ్య హర్తాపీవయై | బ్రి | అష్టవసుస్తు లేకాదశరుమ్రీలు | ఆజరుదార్మములు అమరవచేణ్యలు | అష్టదిక్పతులు అఫలమరుతులు | ఆదిత్యసుధాంసులు వీషైపరా | బ్రి | వేద్యవమట్టాతి ఓంకృతివిశ్వులు | వివిధమంత్రములు వహ్నిత్రియములు | సాధ్యద్వాదశాదిత్యులునిత్యులు | సుర్ఖిస్సుంతులు సవబ్రిహస్పులువీషై | బ్రి | కర్మకాయ కాలత్రియములు | శక్తముక్తి శ్రీదాత్రియములు | కర్తృకశల్మి సుభక్తిత్రియములు | ఘూలి సుబ్బకవికృతినుతులీవై | బ్రి ||

208. ఆదితాళము.

(వండసంబిధ, నుస్సుం)

మంగళంబిదె | నూనివందిత మూనిచంత | మం | భండనభీమ వేదండనుత సవథిండలముండఃఖండ ప్రతాపక | మం | పట్టివాహన రిపుశిష్ట విద్యత్వము లక్ష్మణలక్ష్మిత నాట్మిస్వరూపక | మం | బాలగోపాల శీర్షలోలకాంచనచేల | పాలామునుత ఘూలి సుబ్బరాట్కవిపాల | మం |

209. ప్రవాళబోధరాగము—ఆదితాళము.

(ప్రగబ్రిహస్పతిమారథులిలక్సి, మాచిలి.)

పియమంగళంబిదె గౌనగచే | జానకీమనోహరా | జ | భయవి

దూర భవినుతభూరమణ భూసురప్రాయ విచార॥ జా సర్వాధికార స్వేశ్వర సామసుదరా । సర్వాంతర్యామిం కీయుత । సర్వసాంతి ఘూలి సుబ్బారాయనుత॥ జా॥

210. మలయమారుతము—ఆదితొళము.

(ధ్యైద్వైదో నాశరాద్, మాస్తుర.)

మంగళంబిదె మాసీనుతే॥ మం॥ రంగుగాను యిడపీంగళా సుషుషుసంగమ తీర్చివేణులాంతరంగచర॥ మం॥ వరభరత లత్యుశ్శత్రీఫున్న । సదరాగేసరా శ్యామలాంగ । గౌరీశ్వర జపవినుతనామ । ఘూలి సుబ్బా రాయాఖ్య సన్నుత్త॥ మం॥

211. స్నేహవతరాగం—ఆదితొళము.

(యించిసహయమై, కీర్తిమయిది ఇచ్చితి.)

మంగళముగాసరా । మాధావజయ॥ మం॥ మంగళాంగ మామనోహరాంగ॥ మం॥ పన్నగళయనాపన్నగళణ్ణ తీర్జిజ । గన్నతకాంచనచేలా కీర్తి । పన్నదొంగ వేదవేద్యవారణ । వరద ఘూలి సుబ్బా రాయపాల॥ మం॥

212. పూర్వాంతరాగము—మిశ్రీలఘుపు.

(సుటులేవాయమై, తైతి.)

మంగాళహరాణీదిగో । మారసుందర॥ మం॥ సుగ రసూరకాళింగుర్వహర॥ మం॥ పన్నగళాయి యాపన్నరము మ । సాంస్కృతగుణగణ తెన్నుడ సుపుస్సున్న॥ మం॥ రాజురవిషేజు యభరాజనుత సుజనావు । తీర్జిగన్నత అజపూడత రాజీవదశాష్టహం॥ మం॥ కరుశాకర వృప్పుగుండూరి గోపాల ముర । రహస సుబ్బారాయనుత । కృరమఃమఃమఃఘామీత్త॥ మం॥

213. కాంబోజిరాగము—రూపకతాళము.

(ఇశరదైవములవ్వు, వలె.)

మదనకోటి మోహనాంగ । మంగళంబు శీరామూ॥ మ॥
మధుసూదన మూన్దనా । మధురవచన మూధన॥ మ॥ అజపశుపతి
శూజతపద । అఖలజగదాధ్వరీ । సుజనావన సంగహత । సుభూరా
యా సస్నేతీ॥ మ॥

214. ఖన్సాసురాగము—ఆదితాళము.

(సీతాపతే, లాఘవసుస, ముఖ్యము.)

హారాతిదే శీరఫువరు॥ హ॥ శూరాగ్నిగ్న్యు న్యైశ్వరు॥ హ॥
సాగాస్తోచన వామన । సాకేతవాస సత్యమూప॥ హ॥ పరదార
దూర పరంజ్యైతిరూప । పారవారగంభీర చక్రిథర । తౌర అబ్బపుర
వేషుగోపబ్రాల । శౌరీ ఘూలి సుశ్వరాయనుతు॥ హ॥

215. ఉదయరవిచాదికరాగము—ఆదితాళము.

(వశమిశ్వావశ్వా, ధరణాయక, మాచిరి.)

జయశరతిదే । వినయానిథె॥ జ॥ భయపాపసంహర వారిజన
శలోచనాయ వారణా ద్రిహరు॥ జ॥ నరమానిచిత్త సరసీజభృగ ।
భూరిపాపఫ్యారసంహర శీరంగ । థిరాత్మకా నీనభ స్థోవ । మార
హర ఘూలి సుభూరాయపాల॥ జ॥

216. చక్రవాకమురాగము—ఆదితాళము.

(ఎమికులతిలక, మాచిరు.)

అజూహరపినుతె । హరతిచేకొరు॥ అ॥ అవానిజలోల ఆ ద్రిహ
ర॥ అ॥ ప్రీజప్రమాలన పంకజోచు । ప్రీజపతియేనరదా పాగసార
ధికీ॥ అ॥ ధరాధరాత్ముర ద్వావమదహర । గంధివాహనందన
వినుతపద । చరాచరుజాల సమ్మతజతకోర్చు శీరీ । వుఘూలి సుభూరా
యు । వాంచితఫలధాయా అ॥

217. సురటరాగము—ఆదితాళము.

(మనీంద్రీకెపణ్ణో, ఫణితి.)

అనంతరూపజతే । హరతి॥ అ॥ మనీంద్రీవందిత మురాసురాం
తక॥ అ॥ నూరజాక వరమేరుధీర సుకుమార దశరథికుమార శుభా
కార ఖరాసురమారణ శీర్ధిర్॥ అ॥ షయితురగ సురపుషువరద నిటలూ
కువినుత రిపుశిక్షజలా । ఊతుదక్షనుత మోముకారణ॥ అ॥ వారణార్తి
హర వసుంధరపతి సూర్యజనావన శీకరుణా । భరణ ఘూలి సుబ్బా
ఖ్యావినుతపద॥ అ॥

218. రామప్రియరాగము—ఆదితాళము.

(సంకేతము కీస్టపణ్ణో, తైలి.)

మంగాళవారతి రామయ్య । మానీంద్రీవినుత నరవర॥ మం॥
వాగీంద్రీవందిత చరణయుగళ । వాసవవిహిత కేశ వాదిరూపక॥ మం॥
సర్వజీవాంతః కరుణాకట్టాక్ । సర్వపాత్మిసర్వసత్యసంరక్ష । సర్వ
అమరపుత్ । సర్వకుటిలశిక్ష । ఉడ్యో సుబ్బారాయా సంరక్ష॥ మం॥

219. బృందావనసారంగ—ఆదితాళము.

(కమలార్కుల, వరె.)

జయహరతిదిగో రామభద్రీ । కమనీయహర కరుణాసముద్రీ॥
జ॥ నయగుణావవిత్రీ । నవ్యభవ్యగాత్రీ । జయనుభిననేత్రీ । జానకీకళ
త్రీ॥ జ॥ ఇంద్రీనీల మణిమయహరభూమ । చంద్రీసూర్య సయనావీ
మేయశీర్శ । ఇంద్రీవినుత నాగేంద్రీశయన రామ । చంద్రీ ఘూలి
సుబ్బారాయదాస వినుత్ ॥ జ॥

220. చిత్రీరంజనిరాగం—ఆదితాళము.

(శాదకపూమసీకం, ముప్పు)

మూర్ఖవశీసుధీరం ముగళం॥ మా॥ త్సీతిపతేకరుణాభరణా
మా॥ సాధునుతభనగ రాజుభరపళ్లీ పేదనారండేవం॥ మా॥ జల

జోద్ధవాదినేవనుతం । ఖలకులాక్ష్యకోరకుతారం । నలికవిలోచనం
నతజనపోవణం । ఘూలి సుబ్బరాట్కవినుతపాత్రీ॥ మా॥

221. డైలాగ్.

* (రామసీమహిమ దృష్టిస్నా, చ. 6)

పారతీగొనుమనుతచరణ । సారసానయసభ్యంరమణా॥ మా॥
పద్మాపదిమాననంరకుణిప్రశ్నికునా । సరసమృసుభామణా । సాధుపో
వణా । భావాభావారాపేలనురా । భవాస్తోత్రోనుతిగసరా॥ మా॥ ఏ
చతుర్వీంశత్యావతారచర । యేలుజిలపురవిషారసుఫీర । బలీహారా
భవవినుతా । ఘూలిసుబ్బాభ్యాసన్నుతా॥ మా॥

222. పూర్వికల్యాణిరాగం—ఆదితాళము.

(పోరాతిగొప్పమా, వోస్తరు)

మంగాళమిమగో మారసుదరా జయామా॥ సంగారశూరా
శీరంగనాయక జయ॥ మా॥ పన్నాగశయుయు పన్నరకుణసుర ।
సన్నుశతవదతింజగన్నుతగిదధర॥ మా॥ సృష్టిసితిలయకారకాప్రిమే
య । తృప్తుటిషథింపిన్నులోచనాయ॥ మా॥ ఆదిమధ్యాంత విదూరవి
రాధహత । సాధుపోవ ఘూలి సుబ్బరాయవినుత॥ మా॥

223. అతాణరాగం—మాపకతాళం.

(సంమేమ, పారసాక్షిణికెడి, కైలి)

మసిహర, మంగళంబులీకిదే॥ మా॥ ఘోభర్మామాట్టితచరణ । పా
చాంధకార శీరంతరణ॥ మా॥ నలినామహూనిలోల । నతభక్తవినుతచఇత
బలిహార ఘూలి సుబ్బరాయ । పాలితాంఫుల్మయగళ ధరణీశ్వర॥ మా॥

224. రుద్రపీయరాగం—ఎకతాళము.

కరుణా—గైకొనుమా । కామితపులదాయక వరదాయక జయ
మంగళమిదె ॥ క॥ పారణా—పురణకమల । రసుణేరమణ సకలమచాని ।
వినుతచరణ । ధరచిరమణ॥ క॥ పూలిస్తోత్రోలపితసుగుణగాత్రీ ।

నచినదశవినేత్తీ । కే, శీ, లీ, లా, కరిరాజివినుతోత్తీ । ఘూలి సుబ్బారాత్తీ ॥ క ॥

225. (మంగళమికొను, మృష్ణ)

హారతిమహిమయహార వరాత్మర । హారదనుజసంహార రఘుంగా
ధ్వయా ॥ హన్తు ఏశయసయూ షన్నరముతీజి గన్నుతపాదమహార
న్నతుగుణాగ్రా ॥ ఈ ॥ ఆషయకరుణా సామ్రీస్వరూపక । పాష్టీతురగనుర
పమ్మసంరమ్మక ॥ ఈ+॥ నాలిమరునవన మాలినుచరిత । ఘూలి సుబ్బారా
ట్టాలితభట్లె ॥ ఈ+॥

226. (మంగళమోరాఘున, మృష్ణ)

హారతిదేదానవనుహార అతులగుణగ్రా । హారమహిమయాం
చిత్తకే । యూర చురగముతథునా ॥ హ+॥ అండజగమవనీధవ । పుండ
తీకలోచన । ఎండచిండనాయక బ్రీహండభ్రాండపాలన ॥ హ+॥ శాంకరి
జవనామనిష్టుక్కాకశంకరాద్మితమీ । నాంకకోటిమోహనశీర్పి । పంక
రుహక్కుబ్బనాథ ॥ ఈ+॥ లాలితగుణవిశేషవన మాలిదనుజగర్వహాత ।
చాలిహృదయ జగదధీర । ఘూలి సుబ్బారాయోర్పత్తి ॥ హ+॥

227. ఆదితాళము.

(పంతంమకాంతమఁచ్ఛే, త్త్రి)

మంగళింమహేంద్రస్తుతిపాత్తీ । మరుజనకమాధవ ॥ మం॥
రంగధామవర్తంగవాహనాలుగజజికము । భాంగదాసవసంగమర్మ ।
ముగళాంగమంగముస్తుతే ము+॥ కారణాజగతామఘాఘు విదారణ
శీర్ఘు । భారవారణాపారధారణ । సరసీరుషుక్కునాఘుపోమణి ॥ మం॥
ఇందిరాహృదయూరవింద యిందిందిరాసనందసాదిము । నీంద్రీవందన
ధక్కతచందన । సాసందనందసుందర ॥ మం॥ కర్ణకుండల స్వర్ణవసనవి
నీలమేఘుకోమలా । వ్యాఘ్ర ఘూలి సుబ్బాయాద్విత । సంపూర్ణపౌర్ణచంద్ర
చింశి ॥ మం॥

228. (కానవాంతకా, మాటిరి)

మంగళంబిదేమూ నునోహరాంగసుభాంగ॥ మం॥ అంగజజన
కామృతప్రసంగ । అవనిజాంతరంగరంగ॥ మం॥ సారరహితసంసార
దూర । సారసాక్షసద్విచార । నీరసీరదాశరీర నిర్మికారమారాకార
ధీర॥ మం॥ పాలితాఫలపాలశీల । ఫలసేత్రి పరమమిత్రీ । ఘూలి సు
భ్రాయదాస । పాలితాంఖుప్రయుగపవిత్రీ॥ మం॥

229. ఉపయరవిచంద్రిక ఆది.

ఇథరాజపోడ । లుడెషారశీ । శుభగుణవిశేష । సురపుష్టపాతీ॥
ఇ॥ దాసచిత్తవోర । దమజగర్వయోర । వాసవాది అమరవంద్యజగద
ధీర॥ ఇ॥ దశరథికుమార । దశముఖసంహోర । దశరూపకస్తుర్ । ద
శదిక్షూలవర॥ ఇ॥ వాలిమర్దనాయ । వాంచితఫలదాయ । ఘూలిసుభ్ర
రాయ । కవితినుతకాయ॥ ఇ॥

230. అమాసురాగం—చాన్తాళము.

(మాతాడశారాజునో, మాటిరి)

ముగాశహరాతిదేమూరమణశీ॥ మం॥ సంగసువార ద్విహిణ
సారంగపోషణ॥ మం॥ అంగాజాసమదేహ అసమానచుంత । సంగీత
మృతలోణ సాకేతపురిపాతల్లా॥ మం॥ లీంమానుష వేష । పాలామ్రుత
భూష । జలజనంయనశేష । జలజాప్తకులభూష॥మం॥ విటశిలపురథా
మ । పటుతరసుభనామ । సూర్యీగవర ఘూలి । సుభ్రాయపాల॥మం॥

231. టైలాగ్.

(శ్రీలోలా, మంచు)

భూ, పా, లా, జయహరా । తీదేరా॥ భూ॥ ఏనూర్యవశాంబు
ధశూర్ణచంద్రీ । తారకవామాంచితరామచంద్రీ । సాకేతనగరవాసా
సాధుజససంఘపోడ । వరమపురుష ప్రణివమూష । భక్తిపోడ సతిప్రీ
తాప । మంతపారణదేవదేవ । దానవాంతకాముఖీర॥ భూ॥ చాలగ శ్రీ

మూలి సుబ్బా ! రాయదాస కవితవినుత్ | ఫాలనయన హృదయరంజన
పాపథయవిథంజన॥ భూ॥

232. బిలహరిరాగము—ఆదితాళము.

(రారకేఱగోవబూల, ముఖ్యము)

మంగళంబో మూరకార మాధవ మసిమయ సరనిచయు॥ మం॥
రంగధామా అంతరాత్మ సంగదూరా సారసాక్తు॥ మం॥ సుదరాకా
ర గోవిందభూదారా | సానుదధీరా నతజనవరదా | మురహరమధు
సూదన నరవరజయు॥ మం॥ రఘునాయక భూషణితిపక్తా | రిపుజనమ
దహర మృదుఫలకా | అఘుహరణా | అతులగుణా | అమరవరా |
అవనిజయెదచరా॥ మం॥ రాజతగుణ రాఘువహరి రాత్మసకులసంహారా |
దీజసహిత సామజనుత భూసురవరసంశోషు | పూజితయోదేవా
శూతసంశోషు | ఫైచరవంద్య | రాజతముగ సుబ్బకవినుతా | రవి
శిశినయనా జయజయు॥ మం॥

స్వరసాహిత్యములు.

- నా, ది - రాపా - ధాపా - నీధా - పాధప - మగరిస - ఇసనిథసా,,,-
ము, గు - శంబో - నూరా - కారా - మాధవ - మసిమయ - సరనిచయు,,,-
1 సా, రి - గాపా - మూ, గ - పాధా - రీ, సా - నీధా - పామ - గారీ || సా॥
రం, గ - ధామూ - అంత - రాత్మ - త్ర్య - సు, గ - దూరా - సా, ర - సాక్తు॥ మం॥
2 సా, రి - గాగాగా - ,,, - ఇగ - పా, కు - ప్రాపా - పా ,,, - , ధప -
సు, ద - రాకారా - ,,, - గొబ - వింద - భూధా - రా,, - , సల
సా, స - సాసా - గిసని - నిధపా - పథపమ - గగరీ -
సం, ద - ధీరా - సతజస - వరదా - మురహర - మథుసూ -
గపమగ - ఇసరిగి॥ సా॥
ధవనర - వరజయ॥ తం॥

- 3 పపపా - రిరి - గపమగగా,, - గపమగ - మగరిస -
రఘునాయకభూ - పతితిలకా,,,- రిప్పజన - మదహార -
రిగరిసనా,,,-
మృదుఫలకా,,,-
రిసనిధసా,, - మగరిగపా,, - ధపఫలిసా,, - రిసనిధపమగటి॥ సా॥
అఘుహరణా,, - లతులగుడా,,,- అమరవరా,,,- అవనిజయేదచన ॥ము॥
- 4 పా,,,-మగరిగ - భా,,,-మగరిగ - పా,,,-మగరిగ - పాపాపా,,,-
రా,,,-జితగుడా - రో,,,-ఘుహపారిరా,,,-క్షపకుల - సుపురా,,,
గా,,,-రిసనిద - నీ,,,-రిసనిధ - సా,,,-రిసనిధ - సాపానా,,,-
ధీ,,,-జనపొత్త - సా,,,-మజనుత్త - భూ,,,-సురకుల - సుషోష్మా,,,
గాదిస - రిక్కి,,,- రిసని - దాదాథా,,,- పామగ - గాగా -
శ్రూజత - యోదేవా,,,-శ్రూజన - సుషోష్మా,,,- శేచర - వాగ్య -
గా,,,- సరిగ్గసా,,,- రిసరిగ - సా,,,- గఁసని - ధపమగ -
రా,,,- జితముగ సు,,,- బ్యుక్కవియ - రో,,,- రవిశశై - సయుంఅ -
రిసరిగ ॥ నా॥
- జయజయ॥ ము॥

232. ఆగుదభుయిరవి రాగము.—ఆటిశాశము.

(రాజేమే మగవ మారిసి.)

శోరాతీగొనుమా । స్నోగో త్రిమామరా రాతీపాత్క మదన
రూపమృమధున భావహారి॥ హా॥ లీలామానువదేహ స్థాలాష్టవనా
ద్వ్యదేవా । బూలాగోపాలామాని పోషా గోపురి॥ హా॥ శేషమారచన
వేషా । మాజేమయభూషా । మధురసభూషా । మునివినుత । హా । శే
షశయన రఘుపతి । సురేంద్రీ నాటిత్తాంబుకాత్క సుకుమారజయ ॥ హా॥
త్రిపతినఃమాలీ భూషాలిగుడాలాలీ । సోజనసుమాళు । ఉపారగుడాలు
వేంద్రీ ఘుసకృపాల కవిహితా ఘులి సుభృరాయ నుత్త ॥ హా॥

స్వరపాహిత్యములు.

పా,,పమ-గమపామా-పమగరి,,,సా-మాగా,రి-సానీ-
హో,,లల-రలలతీ-గొబుబనమా,,,,-యోగీ,శ-తైరా-
నా,,,-,సా,,సే-గారీ-పగరిగామ..గమపథమ-పామగమ॥ పా॥
మా,,,-, రా,,జీ-వాచ్-మదనర్యాప-మృదుమధుర-భావహారీ॥ పా॥

- 1 పా, పా, పా - సీసీసా-సా, మా, గా - రీసీసా -
లీ, లా, మా - నుషుదేహో - పా, లా, కు - వంద్యదేవా -
పా, సా, సా - వీథాపామా - మా, పా, మా - గారీగామా॥ పా
బా, లా, గో - పాలామాని - పో, మా, గా : గిరిధర॥ పణ॥
- 2 పాపా-ధపమగ-మామా-పమగరి - గాగా - మగరిస - సిసగరి -
శేషా-నరవర-వేషా-మణిమయ-భూషా-మధురస - భావముసి -
పమగ -

వినుత -

ఇస-సిసగరిస - పమగరినిపా - గరీ - మగా - పమా - పథక -
హారి - శేషశయన-రఘుపతిసురేం-ద్వివం-దిత్రాం-బుజా-షీసుకు -
పామగమ॥ పా॥

మారజయ॥ పా॥

- 3 పా - పమగ - మామా,,,-మాపమ-గా-గాగా,,,-మపామగరిసని -
శీపతివన - మాలీ,,,-భర పతి-గుణ - శాలీ,,,-సకోజసమముఖ -
పమాగరిస - మపామగరి - పసానిధక - మపామగను -
లపారగుణ - వెండ్రిఘుస - కృపాలకవి - హితాఫులలి -
సీసగారి గమ॥ పా॥

సుబ్బారాయినుత॥ పా॥

284. కళ్యాణాగము—ఆదితాళము.

పురతిష్ఠతలేంద్రీ భవ హరరాగరహిత యోగీంద్రా వినుత॥

హా॥ మురారి షరవిదారివర పురాణపురుషవార్ణి గంభీరా జయతు॥ హా॥
పశుపతినుత అతులితగుణ జనపతి దశరథవరసుత దశముఖరణవాతు॥
హా॥ సరసిజసమముఖ అవనిజపతి మసిజ తన్నజితవర మందరగిరిధర॥
హా॥ ఖరకరకులకరవరఖర మురరిపుహార । సురవరభయహార ముంజల
మంగళ॥ హా॥ సాఫునుత ఘూలి సుభృతాయ కవిపరిపాలన జయకమ
ల నాభా॥ హా॥

స్వరసాహిత్యములు.

- 1 సా,నిధపమ - ధాషా, ధ - పమగమ - పా,నిధపమో - చాధానీ -
హా,రత్నిక్షుతి-తశేం,ద్రీ-భవహార - రాగరహిత - యోగీందారీ -
సదని॥ సా॥
- 2 వినుతో॥ హా॥
- 1 సరీగరిస - నిసారిసని - భనిస - నిన్నపథానిధప - భాసీ, -
మురాలిపర-విదారివర - పురాణ - పునుషవార్ణిగం - భీరా, -
సధని॥ సా॥
- 2 జయతు॥ హా॥
- 2 సరీగన-నిరిసని-భననిధ-పనిధప - మన్నశని - భననిట - సనిసుప -
పశుపతి-నుతలతు-లితగుణ-జనపతి-దశరథ-వరసుత - దశముఖ-
మపథని॥ సా॥
- 3 రణవాతు॥ హా॥
- 3 రిగసరి - నిసఫని - పథమప-గమపరి - సరీనిస-భననిట-గమపద-
సరసిజ-సమముఖ-అవనిజ-పతిమస-సిజనుత- ఇతివర - మందర-
నిసధని॥ సా॥
- 4 గిరిధర॥ హా॥

- 4 సనిఫవ_మగరిస_నిథనిస_రిగమవ - దనిసరి - గరిసని - భపమగ - ఖరకర_కులవర_ఖరముర_తిప్పుహార_సురవర_భయహర_మంజుల - మపథని॥ సా॥
మంగళ॥ హణ॥
- 5 సా,నిదపప_ - మగరి - సా,ని - దనిసరి - గమపథ - నిసనిథ - సా,ధనుత ఘూ,_లిసుబ్బ_రా,యు_కవిషరి - పలలు_జయకమ - పథాని॥ సా॥
లనాభు॥ హణ॥

235. తీర్చిరాగము—ఆదితాశము.

కృపికులవరా దాసపినుతో దనుజహత మంగళము గొను॥
శీర్షి॥ వరబుధా_శివినుతో కురితహరణ మునివినుత పదయుగళ్ల | ముర హరా _రవరా పరహరపరంబోయైతి స్వరూపకథాతే జ.క॥ శీర్షి॥ రా మథుగగమనదనుజ విరామభవ బుధకహరణ | రాగహ_నాటిపు రావడ హరాపరశు | రామమదహరణ_రాజమకుటచర రాఘవరాజవరాను జయరాయ॥ శీర్షి॥ వేవసార_సాధుస్తోతోభోగ పునువ పరసతిభవ భయ దూరాతివచాపథంగ మునిసతిశాపవిమోచ : పరంధామచరాచరాది జాలవినుత ప్రభోముకుండనర మృగహూపకనిరవథ్య సుఖదనిరుపమ గుణానిచయ ఘూలి సుబ్బారాయ వినుతో॥ శీర్షి॥

స్వరసాహిత్యములు.

- సా,సనిఫపమగా,- ధాపమగీ, - దిసనిథనిసా, - గమపథని॥ సా॥
శీర్షి,రవికులవరా,- దాసవినుతో,- దనుజహతమూ,- గళముగొను॥ శీర్షి॥
- 1 సరిససీ, - నిసరిధా - నిసనిసరి - సా ,,, - సని - భపమ - వరబుధా,-శివినుతో - కురితహర - తా ,,, : ముని - వినుత గమపథు -
పదయుగళ్ల -

సరిస్నీ, - నిసరిదా - సిసనిసరి - సానీథప - గారిస -
మురహరా,- సరవరా - వరహరప - రుజోయిస్వీ - రూపక -
గామతథని॥ సా॥

థారజనక॥ ३౦॥

2 థా,,,,-థనిథపమ - గమపథనిథా ,,,,- థనిస్నీ - ఐసనిదని -
రా,,,,-మథగగమ - సదనుజవిరా ,,,,- మథవబం - థకహరణ -
థా,,,-థనిథా ,,,,- నిసదా „ - నిసరిథా „ - గమప -
రా,,,-అహరా „ - లిపురా „ - వణహరా „ - వరశు -
థానిథపమగమ - దానిపథనిసని థానిస - థారిస - థాసరిస -
రామమదహరణ - రాజమయుటచర - రాఘవ - రాజవ - రాసుజః -
థాని॥ సా॥

రాయు॥ ३౧॥

3 సా,,,,-రినిసథనిని-పథమ-పాప - గమరిగస - రినిసథ - నిథసని -
వే,,,,-దసలరసాథు-స్తోబత్ర-భోగ-పురుషపర-సతిభవ-భయగుడ
సా,-,,,-,,,-థనిసరిని-పటగ - సరిగమ - రిగమప - థమపథని -
రా,-,,,-,,,-రైవచతుష-థుగ - మునిసత్తి-శలపవి- మొబిచు- ప -
సస్న్యాని - థనిసని - థా „ సీథ - పథనిథప „ -
రంథామ - చరాచ - రా „ - దిజాల - వినుతపోభో „ -
థథామ - థనిసర్డి -

ముకుంద - సరమృగ -

**థగరిస - నిథనిస - రిసని - థపమగమ - పథనిప - థనిసథ -
రుణపక - నికవధి - సుఖద - నిరుకమగు - ణవిచయ - ఫులిను -
రినిసథని - థనిసి సా॥**

ఉచ్చిరాయ - విసుత్త॥ ३౨॥

— ♦ గ ద్వా. ♦ —

ఇది శ్రీమద్వాలిష్టుష పయుః పారావారకైరవమిత్రీ భారద్వాజస
గోత్రీకవిత్రీ ఆపస్తంఖసూత్రీ ఆదినూత్రీ పాత్రీ కౌదండ
రామసుధీముకీ ద్వితీయపుత్రు పిచ్చరూఖ్యదత్తతపుత్రీ
రామారాత్ర సత్యనాశాయోరాత్ర మధ్యసౌదర
సుజనవిధేయ సుభ్రాయనామధేయప్రా
తంబైన త్రీలవేషక పాటలు
రెండవభాగము అను
ఖ్యంఫము సర్వము
సంపూర్ణము.

